

༡༡། ཁོས་མངོན་པའི་རྫོད་ཀྱི་དགོངས་དོན་གསལ་པར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཉིན་བྱེད་དབང་པོའི་སྤང་བ་ལས་འཇིག་རྟེན་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གནས་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་
བཞུགས་སོ། །

@01A ༡༡༡། །གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་བསྟན་པའི་གནས་བཤད་པ་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། སྤྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དམུལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་
དང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདོད་ཁམས་དང་། གཟུགས་

ཁམས་དང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་གསུམ་ལས། དམུལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགོ། མི་དང་། འདོད་ལྷ་རིས་དུག་པོ་རྣམས་ནི་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་འདོད་པའི་ཁམས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་རྒྱས་
པར་དབྱེན་དམུལ་བ་ལ་ཆ་དམུལ་བརྒྱད་དང་། མི་ལ་སྤྱིང་བཞིར་དབྱེ་བ་ལས་

ཉི་ཤུར་འབྱུར་ཏེ། དམུལ་བ་པ་བརྒྱད་དང་། ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་སྟེ་ངན་འགྲོའི་གནས་བཅུ་དང་། སྤྱིང་བཞིའི་མི་དང་འདོད་ལྷ་རིས་དུག་སྟེ་མཐོ་རིས་ཀྱི་གནས་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གང་དམུལ་
བརྒྱད་དང་། ཉི་འཁོར་བ་དང་། ཉི་ཆོ་བའི་དམུལ་བ་རྣམས་ནི་ཆ་དམུལ་གྱི་

འཁོར་དུ་གཏོགས་པ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་རྣམས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་འདིར་ལོགས་སུ་མ་བབྱང་རོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་ནི་གནས་བརྩ་བདུན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་
དང་པོ་གསུམ་སོ་སོར་གསུམ་གསུམ་ཏེ་དབྱ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སོ་

སྐྱེའི་གནས་གསུམ་དང་། གནས་གཙང་མ་འམ་འཕགས་པའི་གནས་ལྷ་སྟེ་བརྒྱད་ཡོད་ལ། སྟོམ་པས་བརྩ་བདུན་ནི། །གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་ནི་སྟོམས་འཇུག་གི་བྱེ་བྲག་ལས་ནམ་མཁའ་
མཐའ་ཡས་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཡོད་ཀྱང་གནས་གཞན་ཐ་དད་པ་ནི་མེད་

དེ། གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ནང་བསྐྱེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། མིང་དང་། སྒྲ་དོན་སོགས་ནི་གྲགས་ཆེ་བ་མ་ཟད། འགྲེལ་པ་དང་ཡིག་ཆ་པལ་ཆེར་དུ་གསལ་བར་འཁོད་སྤྲང་བས་
འདིར་མ་སྟོས་སོ། །འདིར་འགྲོ་བ་ལ་དཔྱལ་བ། ཡི་དྲགས། དུད་འགོ། མི། ལྷ་སྟེ་

ལྷར་བྱེ་བའི་ཁོངས་སུ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་འདུས་པར་འདོད་དེ། ལྷ་མ་ཡིན་ནི་ཤས་ཆེ་བ་ཡི་དགས་དུད་འགོ་གང་རུང་དང་། འགའ་ཞིག་ལྷར་གཏོགས་པ་ཡོད་པར་བཤད་ལ། སྤྱ་དང་ནམ་
མཁའ་གྲིང་དང་། མིའམ་ཅི་སོགས་དུད་འགོ་དང་། ཤ་ཟ་དང་། སྟོ་བྱེད་སོགས་

@02A ༄། ཡི་དྲགས་དང་། སྤྱི་པོ་ནི་མི་དང་། གཞོད་སྤྱི་ན་སོགས་ནི་ལྟར་གཏོགས་པའོ། །འགྲོ་བ་དེ་དག་གྲང་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ལས་དགོ་མི་དགོ་སོགས་སུ་
འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བར་སྤྱིད་པ་ནི་འགྲོ་བར་མ་གཏོགས་ཏེ། སྤྱིད་པ་

བདུན་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། སྤྱིད་པ་བདུན་ཏེ། དམུལ་བའི་སྤྱིད་པ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྤྱིད་པ་དང་། ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་དང་། ལྷའི་སྤྱིད་པ་དང་། མིའི་སྤྱིད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་དང་།
སྤྱིད་པ་བར་མའོ། །ཞེས་བར་སྤྱིད་འགྲོ་བ་ལྔ་ལས་ལོགས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དྲི་བ་ཡང་བར་སྤྱིད་པར་གཏོགས་སོ། །འདིའི་ལས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་ཞེས་པ་ནི་འགྲོ་བ་དེ་དག་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་ལས་ལྟེན་པའོ། །ཎ ལུས་དང་འདྲུ་ཤེས་ཐ་དད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་
སུ་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་བཤད་པ་སྟེ། ལུས་དང་འདྲུ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཐ་དད་པ་དང་།

ལུས་ཐ་དད་ཅིང་འདྲུ་ཤེས་གཅིག་པ་དང་། ལུས་གཅིག་ཅིང་འདྲུ་ཤེས་ཐ་དད་པ་དང་། ལུས་དང་འདྲུ་ཤེས་གཉིས་ཀ་གཅིག་པ་བཞི་དང་། དེའི་སྟོང་དུ་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་དང་བཙས་
པ་ལ་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་དག་ལས་དངོས་བསྟན་གྱི་

མཚན་གཞི་དང་པོ་ནི། མི་རྒྱལ་དང་། འདོད་པའི་ལྷ་རྒྱལ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོར་ཕྱིས་སྐྱེས་པ་རྒྱལ་ཏེ། ལུས་ཁ་དོག་དང་རྟགས་དབྱིབས་ཐ་དད་ཅིང་། འདུ་ཤེས་བདེ་སྤྱག་བཏང་
སྟོམས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོར་སྤར་སྐྱེས་པའི་

ཆངས་ཆེན་དང་། དེའི་དང་པོའི་འཁོར་རྒྱལ་ཏེ། ལུས་ཆེ་ཆུང་ཐ་དད་ཅིང་། འདུ་ཤེས་རི་ཆངས་ཆེན་གྱིས་འདི་བདག་གི་འདོད་པ་ལས་བྱུང་ངོ་སྟོམ་པ་དང་། འཁོར་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་བདག་
ཅག་ནི་ཆངས་ཆེན་གྱི་འདོད་པ་ལས་བྱུང་བའོ་སྟོམ་དུ་གཅིག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ལྷ་རྒྱལ་ཏེ། ལུས་འོད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་ཅིང་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་རྟགས་ཀྱང་འདྲ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་ནི་དངོས་གཞིའི་ཡིད་བདེས་སྐྱོ་ན་ཉིར་
བསྐྱོགས་གྱི་བཏང་སྟོམས་དང་། ཉིར་བསྐྱོགས་གྱི་བཏང་སྟོམས་གྱིས་སྐྱོ་ན་

@02B དངོས་གཞིའི་ཡིད་བདེ་ལ་འཕྱག་པས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ལྷ་རྒྱལ་ཏེ། ལུས་འོད་གྱི་རང་བཞིན་སོགས་སུ་གཅིག་ཅིང་། འདུ་ཤེས་ནི་སེམས་བདེར་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་གྱི་དོན་ནི། མཚུངས་པ་འཕམ་

འདྲ་བ་ལ་གཅིག་པ་དང་། མི་མཚུངས་པའམ་མི་འདྲ་བ་ལ་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་ལས། སྤྱིར་བཏང་གི་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། གོང་གི་དེ་དག་པལ་ཆེ་བ་ལུས་དང་
འདྲ་ཤེས་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་གཉིས་གྱི་ལུས་དང་འདྲ་ཤེས་གཅིག་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་

ཕྱིར། དེས་ན་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཅིག་པ་ཡིན་ན་གཅིག་མ་ཡིན་པས་བྱུང་ལ། སྤྱིར་བཏང་གི་ཐ་དད་ཡིན་ན་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐ་དད་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པས་ན། ཚེད་པའི་སྐབས་སུ་
དངོས་བསྟན་ཞེས་པའི་བྱེད་པར་མ་སྤྱིར་ན་ཁས་ལེན་འཛིན་དགའ་བར་འོང་ངོ། །དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་།

མདོ་ལས་གསུངས་པའི་མཚན་གཞི་འདི་དག་གཙོ་ཆེ་བའམ་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་བྱུང་མཐའ་མ་ངས་ཏེ། ལུས་ཁ་དོག་དང་རྟགས་དབྱིབས་ཐ་
དད་ཅིང་། འདྲ་ཤེས་བདེ་སྤྱད་བཏང་སྟོམས་ཐ་དད་པ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་དང་པོར་འགྱུར་ན།

ངན་འགོ་བ་ལ་ཡང་དེ་དག་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་འོད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་ཅིང་། འདྲ་ཤེས་སེམས་བདེར་མཚུངས་པ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བཞི་བར་འགྱུར་ན། འདྲ་ཤེས་མེད་
པ་ལས་གཞན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་བ་རྣམས་ཀྱང་དེར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་འོད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་ཅིང་། འདྲ་

ཤེས་བཏང་སྟོམས་སུ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ན་མང་ངོ། །འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་དུ། རྣམ་ཤེས་གནས་པ་དང་པོའི་མཆོན་གཞི་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། ངན་སོང་
གསུམ་དང་། ཞེས་པའི་མཆོན་བྱ་ཞིག་འདུག་པ་ཡང་། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱུང་མཐའ་ཁས་བླངས་ན་ངན་སོང་

བ་རྣམས་ཀྱང་དེར་འགྱུར་ཞེས་པའི་རིག་པའི་འཕུལ་མཆོམས་སྟོན་བྱེད་ཡིན་འདུག་པ་ལས། ངན་སོང་བ་རྣམས་དངོས་བསྟན་གྱི་རྣམ་ཤེས་གནས་པར་འཛོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྩ་
བར། ལྷག་མ། དེ་འཛོམས་བྱེད་ལྡན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དོན། གོང་དུ་བཤད་པའི་ལྷག་

@03A ༄༄༅། །མ་ངན་སོང་བ་རྣམས་སྟུག་བསྐལ་གྱིས་སེམས་འཛོམས་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་དང་། སྲིད་ཅི་བ་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་
གིས་རྣམ་ཤེས་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། སྲིད་ཅི་བ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་བ་རྣམ་ཤེས་འཛོམས་བྱེད་དང་ལྡན་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་དེ་ཡང་མཆོན་གཞི་ངོས་འཛིན་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་དེ་གཉིས་སུ་ངེས་
པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ན་སེམས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀ་དང་། གཟུགས་ན་འགོག་པའི་

སྒྲིམས་འཇུག་ལ་གནས་པ་ཡོད་པས་དེ་དག་ཀྱང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དགུ་ཞེས་པ་འབྲེན་པའི་ཆོ་རྒྱུ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་གྱི་སྟངས་ཏུ་སྤྲིད་ཅི་བ་དང་། འདྲ་
ཤེས་མེད་པ་བ་གཉིས་བསྟན་ཏེ་དགུར་བྱས་པར་སྦྱང་ལ། འདྲ་ཤེས་མེད་པ་སྟོས་པས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་བ་

ཐམས་ཅད་བབྱང་ཆོག་པར་གསུངས་ལ། འོན་ཀྱང་འགའ་ཞིག་གིས་ནི་མི་འཛོག་གོ། ངན་སོང་བ་རྣམས་དངོས་བསྟན་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སུ་མི་འཛོག་སྟེ། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་
སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ཞེས་པའི་དོན། རང་རང་གི་ས་དེར་གནས་མི་འདོད་པ་མེད་པར་རང་དགར་གནས་པ་ལ་

བྱེད་པ་ཡིན་ན། ངན་སོང་བ་རྣམས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ལས་གྱིས་གནས་པ་ལས་སྤྱད་བསྡུལ་གྱིས་རང་དགར་གནས་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལ་ཡང་དངོས་བསྟན་གྱི་བྱེད་
པར་སྟོར་དགོས་སོ། །ཡང་། རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བཞི་ཞེས་གསུངས་པའི་དངོས་བསྟན་བཞི་པོ་ནི། རྣམ་ཤེས་

ལས་གཞན་པའི་ཟག་བཅས་གྱི་གཟུགས་ཕུང་སོགས་བཞི་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། ཟག་བཅས་གྱི་རྣམ་ཤེས་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཟག་མེད་མི་འཛོག་སྟེ། །ཟག་མེད་ནི་ཟག་བཅས་
གྱི་གཉིན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་བཅས་ཀྱང་ས་མཚུངས་པ་དགོས་ཏེ། ས་གཞན་གྱི་ཕུང་པོས་ས་

གཞན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་གསུངས་ལ། འོ་ན། འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་གཟུགས་ཕྱང་དེ་བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དག་བའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་
དུ་མི་རུང་པར་ཐལ་ལོ་སོགས་ཟེར་ན། དེ་ཡང་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲ་བ་ལས་

@03B འོས་མེད་དོ། །བཞིར་བཤད་པའི་སྐབས་འདིར་རྣམ་ཤེས་རང་ཉིད་ནི་རྣམ་ཤེས་གནས་པར་མ་བཤད་དེ། རང་ཉིད་གནས་པ་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་དང་
བཞིས་བསྐྱུ་རྩལ་ལ་མུ་བཞི་སྟེ་བདུན་གྱིས་བསྐྱུས་ལ་བཞིས་མ་བསྐྱུས་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་དུ་གཏོགས་

པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཏེ། བདུན་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ནི་ཕྱང་པོ་ལྔ་འམ་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར། བཞིས་བསྐྱུས་ལ་བདུན་གྱིས་མ་བསྐྱུས་པ་ནི། ངན་སོང་གསུམ་དང་། བསམ་
གཏན་བཞི་པ་དང་། སྤྱིད་ཅི་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་རྣམས་སོ། །གཉིས་

ཀ་ཡིན་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་དུ་གཏོགས་པ་རྣམ་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་ཕྱང་པོ་བཞི་འོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི། ངན་སོང་གསུམ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། སྤྱིད་ཅི་བ་
རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཟག་མེད་རྣམས་༥ རྟེན་ཅི་སྟོང་ལས་སྐྱེས་སོགས་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་

བའི་གནས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། སྒོ་ང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། རྫོང་གཤེར་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ལྷུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ལྷུས་སྐྱེས་ནི་ཕུང་པོ་བཞི་འཕམ་ལཱའི་རང་བཞིན་ཡིན་
ལ། གཞན་གསུམ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་གནས་བཞི་ཆར་གྱི་རྟེན་ཅན་ལ་འཕགས་ལམ་གསར་དུ་

ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། འཕགས་ལམ་ཐོབ་ཟིན་པའི་གང་ཟག་ནི་སྤྲུལ་སྒོ་ང་དང་། རྫོང་གཤེར་གྱི་སྐྱེ་གནས་སུ་མི་སྐྱེ་འོ། །དེ་དག་ལས་སྒོ་ང་སྐྱེས་ནི་མངལ་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་གནས་གཉིས་པ་ཅན་
ཏེ་འདི་ཁོ་ན་དམན་པ་ཡིན་ལ། དེ་བས་མངལ་སྐྱེས་དང་། དེ་བས་རྫོང་གཤེར་སྐྱེས་དང་། དེ་བས་ཀྱང་

ལྷུས་སྐྱེས་བཟང་ངོ། །འགྲོ་བ་གང་ན་སྐྱེ་གནས་དུ་ཡོད་ཅིན། མི་དང་དུད་འགྲོ་རྣམས་ལ་ནི་སྐྱེ་གནས་བཞི་ཀ་ཡོད་ལ། དམུལ་བ་རྣམས་དང་། ལྷ་རྣམས་དང་། སྤྲིད་པ་བར་མ་རྣམས་ནི་ལྷུས་
སྐྱེས་འབའ་ཞིག་དང་། ཡི་དྲགས་ལ་ནི་མངལ་སྐྱེས་དང་ལྷུས་སྐྱེས་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་

མཚན་གཞི་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་སོ། །འོ་ན་ལྷུས་སྐྱེས་བཟང་ན་སྤྲིད་པ་མཐའ་མ་བའི་བྱང་པེམས་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟར་ཞེན། དེ་ནི་མི་རྣམས་པལ་ཆེར་མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་
དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་མཛད་པ་སོགས་དགོས་པ་དུ་མ་ལ་གཟིགས་སོ། །སྐྱེ་གནས་བཞི་ལས་

@04A ༄། རྩུས་སྒྲིམ་མང་སྟེ། ལྷ་དང་དཔྱལ་བ་དང་། སྲིད་པ་བར་མ་ཐམས་ཅད་དང་། འགྲོ་བ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥ འདིར་གང་འཆི་དང་སྐྱེ་བ་
ཡི། །ཞེས་སོགས་གྲིས་བར་སྲིད་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ནི་འཆི་སྲིད་དང་། སྐྱེ་སྲིད་གྱི་བར་དུ་གྲུབ་པས་

སྲིད་པ་བར་མ་ཞེས་བྱའོ། ༥ འབྲུ་ཡི་རྒྱན་དང་ཆོས་མཐུན་ཕྱིར། །ལྷར་གསུང་འགྲོ་མདོ་ལས་ཀྱང་སྐྱབ། །ཞེས་པའི་བར་ནི་པལ་ཆེན་སྟེ་པ་རྣམས་གྲིས་བར་སྲིད་མེད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་
སྟེ་རྩ་བ་ཉིད་ལ་ཆོག་འབྲེལ་ཐེབས་ན་ཤེས་སོ། །འོན་ཀྱང་འདིའི་དཔེ་འགོག་པའི་སྐྱབས་གྱི་རིགས་

པ་ལས་འཕྲོས་ནས་དོགས་པ་འདི་ཡོད་དེ། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་རྩལ་དུ་གྲུབ་པའམ། འོན་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། མེ་ལོང་གི་རྩལ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་
ནམ། དེ་ལས་ལོགས་སུ་རྩལ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན། མེ་ལོང་གི་རྩལ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན།

མེ་ལོང་ལས་ཆེ་བའི་རི་རབ་ཁང་བྱིས་སོགས་གྱི་གཟུགས་བརྟན་རྣམས་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་མི་རྒྱད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། མེ་ལོང་གི་རྩལ་ལས་ལོགས་སུ་རྩལ་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
དེ་ལྟར་ན། གཟུགས་བརྟན་དེ་མེ་ལོང་གི་གོ་སར་འབྱུང་མི་ཤེས་ཏེ། དེ་གཉིས་གོ་ས་འགོག་ཅུས་གྱི་རྩལ་རྩལ་

སོ་སོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་མི་ལོང་གི་རྩལ་ལས་ལོགས་སུ་རྩལ་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ནི་འདོད་མི་རིགས་ལ། འོན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་རི་རྩ་བ་ཁང་བྱིམ་སོགས་ཀྱི་གཞུགས་བརྟན་ལས། དེ་དང་དེའི་གཞུགས་དངོས་མ་ཡིན་པས་མི་ལོང་གི་རྩལ་དུ་གྲུབ་ཀྱང་མི་ལོང་གི་ནང་དུ་མི་རྒྱུད་པའི་

སྐྱོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གལ་ཏེ་གཞུགས་བརྟན་དེ་རྩལ་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པོ། །ཞེ་ན། འོ་ན། དེ་མིག་ཤེས་ལ་བརྟན་དུ་ཡོད་པའི་གཞུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ན་མི་འཐད་དེ། མིག་ཤེས་ལ་བརྟན་དུ་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ནི། མེད་བཞིན་དུ་མིག་ཤེས་ལ་

སྒྲུབ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་གཅིག་རྒྱ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་བ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། འོ་ན་བྱད་བཞིན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་དེ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མ་བྱིན་པས་ཀྱང་མི་གཟིགས་པར་རི་བོང་རྩ་དང་མེད་མཚུངས་སུ་འདོད་ན་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་ཆེའོ། ། སྟེ་དེ་ནི་འཕེན་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་

@04B སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྐྱེ་བ་གང་གི་བར་སྟིད་དང་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྟིད་པ་གཉིས་ནི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པ་ཡིན་པས་ན། འགྲོ་བ་གང་གི་བར་སྟིད་ནི་དེའི་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྟིད་པའི་ཤ་རྒྱུགས་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབང་པོ་ལྔ་པོ་ཀྱན་ཆང་ཞིང་། །མའི་སྟོ་བ་དང་རྟོ་རྟེ་གདན་མ་གཏོགས་པའི་

རི་བྱག་སོགས་སྲ་ཞིང་འཐས་པ་གང་ལ་འང་ཐོགས་མེད་དུ་བསྐྱོད་ཅུས་པའི་ལས་ཀྱི་རྩ་འཁུལ་གྱི་ཤུགས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ལོ། །འོན་པར་སྲིད་དེ་ངས་པར་སྡོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པའི་ཤ་རྩུགས་
ཅན་ཡིན་ན། གཞོན་ཅུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་གྲང་ཆེན་ཐལ་ཀར་གྱི་རྣམ་པས་ལྷུམས་སུ་ཉུགས་

པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞིན། དེ་ནི་ཡུམ་གྱི་མནལ་ལམ་དུ་བྱུང་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ལས་གཞན་བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བར་སྲིད་ཀྱང་གཞོན་ཅུ་མཆན་དཔེས་བརྒྱན་
པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །འོ་ན། དེ་མཆན་དཔེ་གསལ་ལྗོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་

ན། མ་བྲལ་སྟེ། མཆན་དཔེ་གསལ་ལྗོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བོང་ཆོད་ནི། མི་རྣམས་ཀྱི་བར་སྲིད་ནི་བྱིས་པ་ལོ་ལྔ་འམ། དུག་ལོན་པའི་ཆོད་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་བར་
སྲིད་ལུས་ཡོངས་སུ་ལྗོགས་པ་གོས་དང་བཅས་པ་དང་། འདོད་ཁམས་པའི་བར་སྲིད་པལ་

ཆེ་བ་ནི་གཅེར་བུ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་འགའ་ཞིག་ནི་གོས་དང་བཅས་པར་ཡང་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་རབ་རྟུ་ཆ་བ་དང་། མནར་མེད་ཀྱི་བར་སྲིད་ནི་ཆོ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་
བཞི་སྟོང་གྲུབ་པའི་བྱིས་པ་ལོ་བརྒྱད་ལོན་པའི་ཆོད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ་རིགས་པས་དཔགས་ཏེ་ཤེས་

པར་བྱའོ། །ཁ་དོག་ནི། དམུལ་བའི་བར་སྲིད་སྟོམ་དུམ་མེས་ཚོག་པའི་ཁ་དོག་དང་། ཅུང་འགྲོའི་བར་སྲིད་དུ་བའི་ཁ་དོག་ །ཡི་དྲགས་ཀྱི་བར་སྲིད་ཚུའི་ཁ་དོག། མི་དང་འདོད་ལྟའི་བར་སྲིད་
གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ། གཟུགས་ཀྱི་ལྟའི་བར་སྲིད་ཁ་དོག་དཀར་པར་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་རིས་

མཐུན་པ་མིའི་བར་སྲིད་ནང་ཕན་ཚུན་ལྟ་བུ་དང་། ལྟའི་མིག་ནམ་པར་དག་པས་མཐོང་བ་ལས་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་ལ། འོན་ཀྱང་འགའ་ཞིག་གིས་ནི། ལྟའི་བར་སྲིད་གྱིས་བར་སྲིད་ལྔ་དང་།
མིའི་བར་སྲིད་གྱིས་བཞི། ཡི་དྲགས་ཀྱི་བར་སྲིད་གྱིས་གསུམ། ཅུང་

@05A ༄༄༅། །འགྲོའི་བར་སྲིད་གྱིས་གཉིས། དམུལ་བའི་བར་སྲིད་གྱིས་དམུལ་བའི་བར་སྲིད་ཁོ་ན་ལས་མི་མཐོང་བ་སྟེ། གོང་མ་གོང་མས་འོག་མའི་བར་སྲིད་མཐོང་ཀྱང་། འོག་མ་འོག་
མས་གོང་མའི་བར་སྲིད་མི་མཐོང་བར་འདོད་དོ། །འོ་ན་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་གང་ཞེ་ན་སྟེ་སྲིད་གྲུབ་པའི་སྐད་

ཅིག་གཉིས་པ་ནས། འཆི་སྲིད་མ་གྲུབ་པའི་བར་གྱི་ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔའི་རྒྱན་ནོ། །དེས་ན་སྟེ་སྲིད་ནི་ཉིད་མཚམས་སྟོར་བའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་། འཆི་སྲིད་ནི་འཆི་བའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་སྟེ། དེ་
གཉིས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ལ། སྲིད་པ་གཞན་གཉིས་ནི་རྒྱན་ཡིན་ནོ། །ལུགས་འདིར་དམུལ་བ་ལ་

སོགས་པ་འགོ་བ་གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་བར་སྤིང་བྱ་བ་ནས་ནི་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་བར་སྤིང་གཞན་དུ་མི་ཕྱོགས་སྟེ། ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱུ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་དོ། །འོ་ན།
ཞི་བའི་རྗེས་སུ་དགོ་བ་བྱེད་པ་རྣམས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། དཔྱུལ་བ་སོགས་སུ་

སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐལ་རྒྱུ་བ་དང་། སྐྱུར་དུ་ཐར་བ་དང་། དེ་ནས་མཐོ་ངོས་སུ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་ལ། བྱུ་མཐའ་གོང་མའི་ལྷགས་ལ་ནི། ཀྱན་བརྟུས་ལས། ཅི་སྟོན་
ཕྱོག་གོ། དེ་ན་གནས་པས་ཀྱང་ལས་སོག་གོ། ཞེས་དཔྱུལ་བ་སོགས་ཀྱི་བར་སྤིང་བྱ་བ་ནས་

ཀྱང་། སྐར་མའི་བར་སྤིང་དུ་འགྱུར་ཏེ་མིར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་ཡོད་པར་བཤད་པས། དེ་དག་གི་ལྷགས་ལ་ནི་ཞི་བའི་རྗེས་སུ་དགོ་བ་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པའི་
བར་སྤིང་ནི་སྐལ་བ་བཟང་ངན་གྱིས་ངྷི་ཞིམ་པ་དང་མི་ཞིམ་པ་ཟ་བས་ངྷི་ཟ་ཞེས་བྱ་ལ། གཟུགས་ཀྱི་བར་

སྤིང་ནི་ངྷི་མི་ཟ་སྟེ། ཁམས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བར་སྤིང་པ་གནས་པའི་ཚད་ནི། འགའ་ཞིག་ཞག་བདུན་དུ་གནས་ལ། དེ་ནས་སྐྱེ་གནས་མ་རྟེན་ན་ཤི་འཕོས་ནས་ཡང་
སྤིང་པ་བར་མར་སྐྱེས་ནས་སྐྱེ་གནས་འཚོལ་བར་བྱེད་ཟེར་ལ། ཡང་འགའ་ཞིག་ནི་ཞག་བདུན་ཕྱག་བདུན་དུ་

གནས་པར་འདོད་མོད། མདོ་སྡེ་པ་སོགས་གྱིས་ནི། དེ་འབྲུའི་ངས་པ་མེད་དེ་ཇི་སྲིད་སྐྱེ་གནས་མ་རྟེན་གྱི་བར་དུ་གནས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཆོ་ཟད་པས་འཆི་སྲིད་དུ་འང་ཐལ་བར་
འགྱུར་རོཞེས་འདོད་ལ། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་རྣམས་ནི། འདི་སྲིད་པ་འཆོལ་བ་ཡིན་པས་དུས་ཐུང་བར་གནས་ཏེ་སྐྱེ་

@05B གནས་སུ་འཇུག་ལ། དེ་ཡང་གང་དུ་སྐྱེ་གནས་འཆོལ་བ་དེར་སྐྱེ་བའི་གནས་རྟེན་ན་ནི་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་ལ། གལ་ཏེ་དེར་མ་རྟེན་ན་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་ཏེ།
འདོད་ཚུལ་གྱི་མ་རྣམས་འཐད་པ་སྟེ། སྡེ་མ་ལྟར་ན་བར་སྲིད་དང་འཆི་སྲིད་གྱི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་པ་ལས་མ་འདས་

པ་ཉིད་དེ། །ཡང་གཞན་དག་ན་རེ། གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དེའི་བར་སྲིད་གྲུབ་ནས་དེར་སྐྱེ་གནས་མ་རྟེན་ན། དེ་དང་རིམ་ལུ་ཆེར་མཐུན་པ་དག་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཏེ། དཔེར་ན། དབྱར་བ་ལང་གི་བར་
སྲིད་གྲུབ་ཀྱང་། དེའི་ཆོ་བ་སྤངས་ཆགས་པ་མི་སྟོད་པས་བ་མིན་དུས་མིན་དུ་སྟོད་པས་དེར་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་

སྤྱིའི་བར་སྲིད་གྲུབ་ནས་ཕྱེ་སྤྱང་དང་། ཉེའི་བར་སྲིད་གྲུབ་ནས་བོང་བྱ་དང་། དོམ་གྱི་བར་སྲིད་གྲུབ་ནས་བྱིད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོཞེས་ཟེར་ཡང་། འབྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་དུ། དེ་ལ་ནི་འཕེན་པ་
གཅིག་པའི་ཕྱིར། གང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་བྱད་གཞུགས་ཅན་ཡིན་ནོཞེས་གཞོད་པས་སྡེ་མ་ཉིད་འཐད་པ་

༡༡ ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེས་ན་སྤྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས་དེ་དང་དེ་འདྲ་པ་ཡང་མི་སྲིད་དེ་ཞེས་ཁ་ཆོན་གཙོད་ག་ལ་གཏུབ་ཀྱང་། ལྷགས་འདིར་དེ་ལྟར་
ཁས་བླངས་ན་ནི་རིག་པས་གཞོད་པ་འགའ་ཞིག་འབབ་པར་སྒྲུང་ཞིང་། ལར་ནས་བར་སྲིད་པ་དེ་སྡོན་རྒྱས་གྱི་སྲིད་

པའི་བྱད་གཟུགས་ཅན་ཡིན་ཞེས་པའང་། དབྱིབས་པལ་ཆེར་ཆ་མཚུངས་པ་ཙམ་ལ་བྱེད་པ་ལས་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་པ་ནི་ག་ལ་དགོས་ཏེ། །དཔེར་ན། བར་སྲིད་པའི་ཁ་
དོག་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དང་དེ་དག་ཡིན་ཀྱང་། སྡོན་རྒྱས་གྱི་སྲིད་པ་ལ་ཁ་དོག་དེ་དག་རྟུ་མ་ངེས་

པའི་ཕྱིར་དང་། སྡོན་རྒྱས་གྱི་སྲིད་པ་ལོང་བ་སོགས་དབང་པོ་མ་ཆང་བ་ཞིག་ཡིན་ན། བར་སྲིད་པ་དེ་ཡང་ལོང་བ་སོགས་སུ་འདོད་དགོས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲོ་ཚུལ་ཡང་དཔྱུལ་
བའི་བར་སྲིད་སྤྱི་ཅུ་ཚུགས་དང་། ཡི་དྲགས་དང་རྟུ་འགྲོའི་བར་སྲིད་ནི་སྐྱས་ལ་བབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། མིའི་བར་སྲིད་ནི་

ཐང་ལ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཐད་ཀ་དང་། ལྷའི་བར་སྲིད་ནི་སྟན་ལས་ལྷང་བ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྲོ་བར་བཤད་དོ། །སྐྱེ་གནས་སུ་འཇུག་པའི་ཆོ། སློན་ཅི་ལོག་གྱུར་པས། །ཅི་དགས་འགྲོ་བའི་ཡུལ་
དུ་འགྲོ། ཞེས་པ་ཡང་ཕེལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དཔྱུལ་བ་པ་སོགས་ལ་ནི་མ་ངེས་

@06A ༄། །ཤིང་། གང་ཟེག་བྱུང་པར་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། འབྱུང་འཇུག་གནས་གསུམ་གཅིག་ཙམ་ཤེས་པ་དང་། གཉིས་ཤེས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་
ཤིར། འོན་ཀྱང་སྒྲོང་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་རྟག་ཏུ་སྒྲོངས་པས་འབྱུང་འཇུག་གནས་གསུམ་གང་ཡང་མི་ཤེས་སོ། །

འདི་དག་གི་ཐད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱུ་དུ། མདོ་ལས་གསུངས་པའི་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྐྱོར་སྤངས་མ་སྤངས་ལ་ལུ་བཞིར་གསུངས་པ་ནི། སྐྱེ་སྤྱིན་མངོན་པར་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། བར་
སྤྱིན་མངོན་པར་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཉིས་སྤངས་མ་སྤངས་ལ་གསུངས་པ་སྟེ། ༥ ལུ་དང་པོ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྐྱོར་སྤངས་ལ་ཅིག

ཤེས་མ་སྒྲངས་པ་ནི། གཞུགས་ཏེ་འགྲོའི་སྤྱི་མི་འོང་བར་འདེམ་བ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གིས་གཞུགས་ཀྱི་བར་སྤྱིད་གཅིག་ཁོ་ན་སྒྲངས་ནས་ཏེ་དེ་ལ་སྤྱད་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་པས་སྟེ།
སྤྱིད་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་མི་ལྡན་ལ། བར་སྤྱིད་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར། ༙ ལུ་གཉིས་པ་མངོན་པར་

འབྲུག་པའི་ཀུན་སྐྱོར་སྤངས་ལ་ཅིག་ཤོས་མ་སྤངས་པ་ནི་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ཆར་ལ་ཆགས་བྲལ་བྲལ་ཟིན་པའི་སྤྱིར་མི་འོང་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཟིན་པས་བར་
སྟོང་འབྲུག་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་མི་ལྟན་ལ། སྤངས་གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲི་སྟོང་པས་སྒྲི་སྟོང་འབྲུག་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་ལྟན་

པའི་ཕྱིར། ཨ་ མུ་གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་སྤངས་པ་ནི་དག་བཅོམ་པ་དང་། ཨ་ བཞི་པ་གཉིས་ཀ་མ་སྤངས་པ་ནི་སོ་སྤྱོད་པལ་ཆེར་རོ། །ལས་དེ་གཉིས་ལ་ཀུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲ་བཤད་དུ་འང་ཡོད་དེ། དེ་
གཉིས་སྟིད་ལས་རྣམས་པ་མཐུ་ཅན་ཡིན་པས། ལས་དེ་གཉིས་གང་རུང་དང་ལྡན་ན་སྟིད་པ་དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་

སྒྱེ་བ་ལེན་པར་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ལས་དེ་གཉིས་དང་ཆར་གཅིག་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་སྦྱོར་བཞིན་ནོ། ཨ་ མངལ་དུ་འཇུག་པ་གསུམ་དག་སྟེ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྒྲ་བས་སུ། མངལ་དུ་འཇུག་ཚུལ་ལ། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་སྒྱེ་བ་ལེན་པ་དག་ནི་མངལ་

དུ་འཇུག་པའི་ཆོ་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་ལ། གནས་པ་དང་། འབྱུང་བའི་ཆོ་མི་ཤེས་པ་དང་། བསེར་རྩ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དུ་སྒྱེ་བ་ལེན་པ་དག་ནི་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་ཆོ་ཡང་ཤེས་ལ། གནས་པའི་
ཆོ་ཡང་ཤེས་ཤིང་། འབྱུང་བ་མི་ཤེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་ལུས་ཉིན་གཅིག་

@06B བསྐྱུས་ཀྱི་བྱང་སེམས་སྟིད་པ་ཐ་མ་པར་སྒྱེ་བ་ལེན་པ་དག་ནི། འཇུག་པ་དང་། གནས་པ་དང་། འབྱུང་བ་གསུམ་ཆར་ཤེས་བཞིན་དུ་མཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་དང་
རང་བྱུང་གཉིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་དོན་ནི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་

སོགས་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་ཆོག་སྟོན་གོང་བཞིན་གཅོད་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་སྐུམ་བཤད་ལྟར་ཁས་སྒྲངས་ན། སངས་རྒྱས་བཙེམ་ལྟན་འདས་
མངལ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་རང་ཉིད་སྤར་མངལ་དུ་

གནས་པ་དང་། མངལ་ནས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པ་མ་ཤེས་པར་འདོད་དགོས་པ་སོགས་སུ་འབྱུར་ལ། དེས་ན་འབྱུང་འཇུག་གནས་གསུམ་ཤེས་མི་ཤེས་ཀྱང་གང་ཟག་རང་ཉིད་ཀྱི་མངལ་དུ་འཇུག་པ་
སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དེ་དང་དེའི་ཆོ་ཤེས་མི་ཤེས་ལ་བྱེད་པ་ལས། སྤྱིར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་མི་ཤེས་ལ་

བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་ཤིས་ནི་རང་ཅག་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་ཉིད་མངལ་སྐྱེས་ཡིན་པ་སོགས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་། རང་སངས་རྒྱས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཆོ་འཇུག་གནས་
གཉིས་ཤེས་པ་དང་། སྒོང་སྐྱེས་རྟག་དུ་མྱོངས་པ་གཉིས་འགལ་ཏེ། རང་སངས་རྒྱས་ལ་སྒོང་སྐྱེས་ཀྱང་བྱུང་བར་

བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འཇུག་གནས་ཤེས་པ་ནི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། སྒོང་སྐྱེས་ཀྱི་རང་རྒྱལ་ནི་ཆོགས་སྟོད་པ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། ། སྟེ། བདག་མེད་ཡུང་པོ་ཙམ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱི་རོལ་པས་བདག་རྟག་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་སྟེ། བདག་

ནི་ཕུང་པོ་བཞི་འཕེལ་ལྟུན་ཙམ་ལ་བཏགས་པ་ལས། ཏྲག་པར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། བར་སྲིད་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟུན་ལས་སྐྱེ་སྲིད་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟུན་དང་། དེ་ལས་སྲོན་དུས་གྱི་སྲིད་པ་དང་། དེ་ལས་འཆི་
སྲིད་དང་། དེ་ལས་སྤྲུལ་ཡང་བར་སྲིད་སོགས་ལྟུན་འགལ་མེད་པའི་ཏྲག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་མར་མེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཀྱང་ལྟུན་གྱིས་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ། བདག་ཏྲག་པར་མེད་ཀྱང་ཕུང་པོའི་ལྟུན་མངལ་སོགས་སུ་འཇུག་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
པའོ།། ༥ འདིར་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་བའི། ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། ལུགས་འདིར་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ལ།

@07A ༄༄༅། །གནས་སྐབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སོགས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་། མ་རིག་ཉོན་མོངས་སྲོན་གནས་སྐབས། ཞེས་སོགས་གྱི་
དངོས་བརྟན་གནས་སྐབས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ནི་ཁམས་གོང་མ་བ་གཉིས་དང་།

འདོད་ལྟ་དང་། དམུལ་བ་སོགས་རྩུས་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་དང་། བར་མ་དོར་འཆི་བ་སོགས་ལ་འཇོག་ཏུ་མེད་ཅིང་། འོ་ན་གང་ལ་ཞེན། འདོད་པའི་སྐྱེ་གནས་དང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་
བརྩུས་པའི་རྟེན་ཅན་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་བ་མངལ་སྐྱེས་ཆོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ལྟན་པའམ་གནས་པ་དག

ལ་འཛོག་ཅིང་། རྟེན་འབྲེལ་ཀྱང་ཚར་མི་གཅིག་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་ཚར་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་སྤྱི་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཛོག་པ་དེ་ཡང་འདོད་པ་ནས་
འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ཚུལ་འདི་མ་ཤེས་པར་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་པ་དང་།

འགྲོ་བ་གཞན་དག་ལ་ཡང་ཡོད་པ་སོགས་སུ་འབྲུལ་ན་ཇི་ཙམ་རྩོད་ཀྱང་མགོ་བོ་གདུགས་ལྟར་འཁོར་བ་ལས་མ་འདས་སོ། །དེ་ལྟར་ངས་པར་བྱས་ནས་གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འཛོག་
ཚུལ་ནི། སྟོན་གྱི་མཐའ་སྟེ་སྐྱེ་བ་སྟོན་མ་ལ་མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས། ཕྱི་མའི་མཐའ་

སྟེ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་ཁྱེད་འི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས། བར་གྱི་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གཞན་བརྒྱད་དེ་ཆ་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་འཛོག་པ་སྟེ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཆ་གསུམ་མོ། །སྟོན་དང་ཕྱི་
མཐའ་གཉིས་གཉིས་དང་། །བར་དུ་བརྒྱད་ཡོངས་རྫོགས་ལྟར་ལ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །སྐབས་འདིར་རྟེན་འབྲེལ་དེ་དག་རེ་རེ་

ཡང་ཕྱང་པོ་ལྔ་པ་ཅན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་པས་གནས་སྐབས་པའི་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པ་སོགས་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་དག་རེ་རེ་ནས་འཛོག་ཚུལ་ནི། མ་
རིག་ཉོན་མོངས་སྟོན་གནས་སྐབས། །ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིའི་དངོས་བསྟན་གནས་སྐབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་

པའི་མ་རིག་པའི་ཏེན་འབྲེལ་ནི། ཆོ་སྟོན་མའི་གནས་སྐབས་སུ་ཕྱི་མ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཀྱན་ནས་སྟོང་བྱེད་གྱི་མ་རིག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་འོ། །དེའི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་འདུ་བྱེད་གྱི་ཏེན་འབྲེལ་ནི། ཆོ་སྟོན་མ་ལ་མ་རིག་པ་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཕྱི་མ་འཕེན་བྱེད་གྱི་དགོ་མི་

@07B དགོ་གང་རུང་གི་ལས་གསེགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་འོ། །དེའི་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཏེན་འབྲེལ་ནི། མངལ་སྐྱེས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྟོན་གྱི་ལས་དེས་འཕངས་པས་ཆོ་འདིར་མའི་
མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྟོར་བའི་སྐད་ཅིག་མའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སོགས་ཕུང་པོ་ལྔ་འོ། །

མིང་གཟུགས་གྱི་ཏེན་འབྲེལ་ནི་ཉིང་མཆོམས་སྟོར་བའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་ནས། མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་དབྱིབས་མ་དོད་བར་གྱི་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་པོ་བཞིའི་སྐབས་
ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྟེ། དེ་ཡང་མིང་ནི་ཆོར་འདུ་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་བཞི་ལ་མིང་གཞིའི་ཕུང་པོར་བཞག་པ་

ལྟར་དང་། གཟུགས་ནི་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་བསྟོམས་པས་མིང་གཟུགས་གྱི་ཏེན་འབྲེལ་ཞེས་གཅིག་དུ་བབྲང་ངོ། །སྐྱེ་མཆེད་གྱི་ཏེན་འབྲེལ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་དབྱིབས་དོད་པ་ནས་
མངལ་ནས་མ་བཅས་བར་གྱི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་མ་འདུས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་འོ། །རེག་

པའི་ཉིན་འབྲེལ་ནི། མངལ་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་བཅས་ཏེ་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པ་ལས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཙོན་པ་སྟེ་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་། རྣ་བས་སྒྲ་ཐོས་པ་སོགས་རྣམ་
ཀྱང་བདེ་སྟག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། མི་འོང་བ་དང་། བར་མ་ལ་སྒྲང་དོར་མི་ཤེས་པ་

པལ་སྐད་ལ་བྱིས་པ་བསམ་མེད་ཅེས་གྲགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་སྟེ། སྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱད་མ་ཤེས་ནས་མེ་ལ་རེག་པ་སོགས་ཀྱི་དུས་སོ། །ཆོར་བའི་ཉིན་འབྲེལ་ནི། ཆོར་བ་བདེ་
སྟག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱི་རྒྱའི་སྒྲང་དོར་ཤེས་རྣམ་པ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་འབྲིག་པ་ལ་སྟོད་མི་རྣམ་པ་ཚུན་

ཆོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་འོ། །སྤྱིད་པའི་ཉིན་འབྲེལ་ནི། འབྲིག་པ་སྟོད་རྣམ་པ་ནས་འདོད་ཡོན་དང་འབྲིག་པ་ལ་སྟོད་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཡུལ་གཞན་འཛོལ་བ་ལ་མ་ཞུགས་བར་གྱི་ཆགས་ཅན་གྱི་ཕུང་
པོ་ལྟ་འོ། །ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཉིན་འབྲེལ་ནི། སྟེང་པའམ་ཆགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཡོངས་སྟོད་དང་བུད་མེད་

སོགས་ཐོབ་ཕྱིར་ཆོལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ། ཆོང་དང་ཞིང་ལས་དང་གཉིན་ཐབས་ལ་སོགས་པར་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་འོ། །སྤྱིད་པའི་ཉིན་འབྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་བྱ་བ་སྒྲ་ཆོགས་ལ་
ཞུགས་པ་ལས་སྒྲར་ཡང་སྟེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་བདེ་སྟག་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་སྟོང་འབྱུར་གྱི་ལས་དུ་མ་

@08A ༄། །ཞིག་གསར་དུ་གསོགས་པ་ལས་སྒར་བསགས་ནས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟོ། །སྒྲིབའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་ལས་བསགས་པ་ལས་འདི་ནས་
ཤི་འཕོས་ནས་སྒར་ཡང་སྒྲིབ་ཕྱི་མར་ཉིང་མཚམས་སྒྲོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟོ། །འདིར་

དངོས་བསྟན་གྱི་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། ཕྱི་མར་ཉིང་མཚམས་སྒྲོར་བའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ནས་ཆོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བར་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟོ། ། ༥ །སྐབས་འདིར་
དོགས་པ་དཔུད་པར་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ལ་འདིར་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་བཤད་པའི་གོ་

རིམ་ནི་མདོ་སྡེ་སོགས་ལས་བཤད་པ་དང་མཚུངས་པར་རྟེན་འབྲེལ་ལམ་རྒྱ་འབྲས་ཆར་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ཆོ་སྟོན་མར་བསགས་པའི་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་ཆོ་འདིའི་
རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་པའི་ཡན་ལག་གམ་རྒྱ་དང་། ཆོ་འདིའི་རྣམ་ཤེས་ནས། ཆོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བར་

ལྟ་པོ་དེ་འཕངས་པའི་འབྲས་བྱ་དང་། ཆོ་འདིར་མདོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟེད་ལེན་སྟིད་པ་གསུམ་ནི་ཕྱི་མའི་རྣམ་སྤྲིན་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། ཕྱི་མའི་སྒྲིབ་དང་ཤི་གཉིས་ནི་གྲུབ་པའི་འབྲས་བྱ་སྟེ།
སེམས་ཅན་གཅིག་ཆོ་སྟོན་མ་ནས་འདིར་སྒྲིས་པ་དང་། འདི་ནས་ཕྱི་མར་སྒྲིབ་ལེན་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཆར་གཉིས་ཀྱི་དབང་

དུ་བྱས་པར་འདོད་པ་བྱུང་མཐའ་གོང་མ་དང་མཚུངས་ལ། དེ་འདྲའི་ཚར་རེ་རེ་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཚང་བ་རེ་ཡོད་ཀྱང་། འགའ་ཞིག་དངོས་སུ་མ་སྒྲིམ་པ་ལས་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཚུལ་
འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །དེས་ན་བྱེ་བྲག་སྒྲིབ་ས་གནས་སྐབས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ཞེས་པ། གཙོ་བོའི་ཕྱིར་ན་ཡན་ལག་བསྐྱབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མ་རིག་པ་སོགས་གཙོ་བོར་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ་རྒྱུས་འབྲང་གི་ཕུང་པོ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་གཙོ་བོའི་མིང་གིས་རྟོན་འབྲེལ་དེ་དང་དེར་བཏགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ནི་
གནས་སྐབས་དེ་དང་དེར་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས། སྤྱིར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་

ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་པ་ཅན་གྱིས་བྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། གནས་སྐབས་དེ་དང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ལ་ཡང་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ཚན་གྱི་རྟོན་འབྲེལ་དེ་དང་དེ་ཡིན་པས་ཀྱང་བྲུབ་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་པར་ལས་གཅིག་གིས་

@08B འཕངས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་མི་གཏོགས་ཅི་བའི་ཆོ་ནི། བྱུང་མཐའ་གོང་མས་འདོད་པ་ལྟར། མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་སོགས་ཕུང་པོ་རེ་རེ་
བ་ལ་ཅི་བ་ལས་ཕུང་པོ་ལྔ་པ་ཅན་དུ་མི་འདོད་དེ། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་ཅན་ལ་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་

ཏུ་གཏོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཞིབ་པ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། དེས་ན་སྤྱིར་བྱེད་བྲག་སྤྲོ་བས་ཀྱང་། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ལ་
མ་རིག་པས་བྱུང་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བྱུང་པ་སོགས་སུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན།

རྟོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་གསུམ་དུ་བསྒྱུ་བའི་ཆོ། རྟོན་མོངས་གསུམ་མོ་ལས་གཉིས་སོ། །གཞི་བདུན་དེ་བཞིན་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་མ་རིག་པ་དང་སྲིད་ལེན་གྱི་རྟོན་འབྲེལ་
གསུམ་རྟོན་མོངས་པ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པའི་རྟོན་འབྲེལ་གཉིས་ལས་དང་། ལྷག་མ་བདུན་གཞིའི་ཡན་ལག་

ཏུ་བསྒྱུས་པ་གང་ཞིག །མ་རིག་པའི་རྟོན་འབྲེལ་སོགས་ཕུང་པོ་ལྔ་པ་ཅན་ཡིན་ན་རྟོན་མོངས་སོགས་སུ་འདུ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་བས་ན་གནས་སྐབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མ་རིག་
པའི་རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་ན། མ་རིག་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མ་རིག་པ་དེ་

མ་རིག་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་ཀྱང་། ཕུང་པོ་གཞན་རྣམས་མ་རིག་པའི་རྟོན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །གནས་སྐབས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་
ཅན་དུ་འཛོག་པ་དེ་བྱེད་བྲག་སྤྲོ་བས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཙམ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་མཁས་མཆོག་

དབྱིག་གཉིན་གྱིས་ཀྱང་། འདི་ནི་གནས་སྐབས་པར་འདོད་ལོ། །ཞེས་མ་རངས་པའི་ཚིག་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྟོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཞེས་བཤད་པའི་བཤད་
བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། ཀྱན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ན། གློས་

བརྟགས་ཏེ་རྟོན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་རྩི་རྩུལ་ཚང་བ་ཙམ་ཐམས་ཅད་དེར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། སྐད་ཅིག་མའི་རྟོན་འབྲེལ་ཞེས་པ་སྟོག་གཙོད་ལྟ་བུའི་ཚོ། ཀྱན་སྟོང་སྟོངས་པ་ནི་མ་རིག་པ་
དང་། སེམས་པ་འདུ་བྱེད་དང་། ཡུལ་རིག་པ་རྣམ་ཤེས་དང་། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཕུང་པོ་བཞི་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟོན་

@09A ༄༄༅། །འབྲེལ་སོགས་ནས། སྒར་མེད་བྱུང་བ་སྦྱི་བ་དང་། །ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་གྲ་བ་དང་། །དེ་ཞིག་པ་ཤི་བཞེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཡང་རྟོན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཚང་བར་འདོད་
མོད་ཀྱང་། དེ་དག་ཀྱང་སྲིད་པའི་འཇུག་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་པ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ལ། ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི། མ་རིག་ཉོན་མོངས་
སྟོན་གནས་སྐབས། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མ་རིག་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་བཤད་པའི་ནང་

ནས་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་མ་རིག་པ་དེ་དང་ཚར་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་རང་ཉིད་འཕེན་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་ཆོ་རབས་སྡོན་མ་གཞན་དུ་བྱུང་བའི་མ་རིག་པ་
དང་། འདུ་བྱེད་གྱི་ལས་སོགས་དང་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་

འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མ་རིག་པ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་གྱི་ལས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་
རྣམས་ནི། ཆོ་འདིའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་

ཆོ་འདིའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་མཚམས་སྦྱར་ཕུང་པོ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྣམ་ཤེས་ནས་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བར་གྱི་
ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་རྣམས་ལས་ཀྱང་། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ནི། ཆོ་རབས་སྡོན་མའི་མ་

རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་དང་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་ལ། དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དགེ་མི་དགའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕུང་པོ་གཞན་དང་། སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་དང་
བཅས་པ་ནི་ཆོ་རབས་ཕྱི་མ་གཞན་གྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་

ན་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བཤད་ཀྱང་། བྱེ་སྤྱིའི་ལུགས་ལ་ཡང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་དང་མཐུན་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་གི་ཚྗེགས་ཚུལ་ནི་ཆོ་གཉིས་གསུམ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་
ཀྱང་འདོད་ཚུལ་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་དང་མཚུངས་ཏེ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཆོས་མངོན་རིན་ཆེན་འབྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་ལས།

@09B ཁ་ཅིག །རྟོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཆོ་གསུམ་ལ་ངེས་པར་ཚྗེགས་དགོས་ཟེར་ན། ངེས་པར་ཚྗེགས་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཆོ་གཉིས་ལ་ཚྗེགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། མི་ཞིག་འདོད་ལྟར་སྤྱོད་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བསགས། ལས་

དེ་ལ་སྟེད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་སོས་བཏབ་པས། །ལས་དེའི་རྣམ་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་བ་ཕྱི་མ་འདོད་ལྟར་སྤྱོད་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཆོ་གཉིས་ལ་ཚྗེགས་ཚུལ་གྲུབ་མཐའ་གོང་
མ་དང་མཚུངས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོ་གསུམ་ལ་ཚྗེགས་ཚུལ་ཡང་མཚུངས་པའི་

ཕྱིར། བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། འདིའི་ལུགས་ལ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཚྗེགས་ཚུལ་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་དང་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། སྐ་ཤིའི་རྟོན་འབྲེལ་ཚྗེགས་ཚུལ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
འདིའི་ལུགས་ལ། ཆོར་བའི་བར་ནི་སྐ་ཤི་ཡིན། །ཞེས་ཆོ་ཕྱི་མའི་མིང་གཟུགས་ནས། །ཆོར་བའི་བར་

གྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཞི་པོ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་ཡང་གནས་སྐབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ཤི་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཕྱང་པོ་རྟིང་པའི་ཆ་ཡོད་པས་ཤི་རྟེན་འབྲེལ་ཚང་དུ་

རྒྱག་ཀྱང་འཆི་བའི་རྟེན་འབྲེལ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མིང་གཟུགས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་དང་འཆི་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་མི་སྲིད་བའི་ཕྱིར་དང་། མིང་གཟུགས་སོགས་གྱི་རྟེན་
འབྲེལ་དེ་དག་འཆི་བའི་རྟེན་འབྲེལ་མཚན་ཉིད་པར་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་སྒྲུབ་ཀྱང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ལ་ཤི་

ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བཏགས་པའི་བསམ་དོན་ནམ་དགོས་པ་ནི་འོག་དུ་འཆད་དོ། ། ཨ་ ཡང་ཁོ་ན་རེ། གོང་དུ་དངོས་སུ་བཤད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་གྱི་གོ་རིམ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་ལམ་རྒྱ་འབྲས་
ཚར་གཉིས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཚར་སྒྲིབ་གཉིས་ཚར་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་མ་ཚང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཚར་སྒྲོན་

མ་ལ་སྒྲིབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་དངོས་སུ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལོངས་སྤྱོད་འབྲིག་པ་ཆགས་ཅན་གྱི། །ཞེས་སོགས་གྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་
པོ་དེ་ཚར་སྒྲོན་མར་གཏོགས་པ་ཡིན་ན་ནི་རྒྱ་འབྲས་སྒྲིབ་པའི་གོ་རིམ་འཆོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚར་

@10A ༄། །སྤྱི་མཐུན་གཏོགས་པ་ཡིན་ན་ནི། སྤོན་མ་ལ་སྤྱད་ཡོན་སྤྱིད་པ་གསུམ་ཡང་མ་ཆང་བའི་སྤོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆར་སྤྱི་མ་ལ་ཡང་མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་གྱི་

ལས་དངོས་སུ་མ་ཆང་བའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱི་མའི་མིང་གཞུགས་གྱི་རྟོན་འབྲེལ་སོགས་ལ་གྲག་གི་འོ་རྟོན་

འབྲེལ་དུ་བཏགས་པ་དོན་ལ་མི་གནས་ན། ཚར་སྤྱི་མ་ལ་ཁྱ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་མཚན་ཉིད་པ་ཡང་མ་ཚང་བའི་སྒྲིན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་འབྲེལ་བ་མངོན་པའི་རྒྱན་དུ། ཁ་ཅིག་འདིར་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ས་མཚུངས་དཔུང་མོད་གྱི། འདིའི་ལུགས་ནི་ཆོ་གསུམ་དང་ཆ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ཉིད་

ཀྱིས་ལྷགས་ལ་ཤེས་པའི་མྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། སྐབས་འདིར་མེངས་པ་གསུམ་ནམ་པར་བཞོག་པའི་སྤང་དུ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པེ་ཆོ་གསུམ་ལ་ཆ་གསུམ་དུ་སྤེམས་འཛོག་ཚུ་ལ་
གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ལས། རྟེན་འབྲེལ་ཆར་སྤྲི་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཚུ་ལ་དང་། དེ་རིམ་ལ་ཡན་

ལག་བརྩུག་ཉིས་ཚང་ཚུལ་སོགས་དངོས་སུ་མ་བརྟན་གྱང་ཤྱགས་ལ་བརྟན་པ་མ་ཟད་དོན་ལ་དེ་ལྟར་ཚང་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེན། ཚར་སྡོན་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྐྱེ་བ་སྡོན་མ་ནས་ཆོ་
འདིར་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱེར་ཚུལ་དངོས་སུ་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོ་འདིའི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཚང་བར་

བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚེ་འདིར་ཉིང་མཚམས་སྒྲོར་བ་དང་ཚེ་འདིའི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྲུབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་མ་གྲུབ་པར་མངལ་ནས་འབྱུང་བ་སོགས་སུ་སྤྲོས་
ཀྱང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་ཚང་སྟེ། འདི་ནས་ཕྱི་མར་ཉིང་མཚམས་

སྒྲོར་ཚུལ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག །ཕྱི་མར་ཉིང་མཚམས་སྒྲོར་བ་ལ་ཚེ་འདིའི་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་གྲུབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ལྷགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚེ་འདིའི་འཆི་བའི་རྟེན་
འབྲེལ་མ་གྲུབ་པར་ཕྱི་མར་ཉིང་མཚམས་སྒྲོར་བ་སྤྲོས་ཀྱང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཚེ་འདིའི་ཕུང་པོ་རྟིང་པའི་ཆ་རྣམས་

ཚེ་འདིའི་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གོང་དུ་དངོས་བསྟན་གྱི་སྟེང་ལོན་སྟོང་པ་གསུམ་པོ་ཕྱི་མའི་རྣམ་སྟིན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་
ཡིན་གྱང་། ཚར་སྟོན་མ་ལ་སྟེང་ལོན་སྟོང་པ་གསུམ་མ་ཚང་བའི་སྟོན་མེད་དེ། ཚེ་འདིའི་སྟེང་ལོན་སྟོང་པ་གསུམ་པོ་

@10B དེ། ཕྱི་མའི་རྣམ་སྟིན་གྱི་ཕུང་པོ་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འཕེལ་ལ་གཏུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཚེ་འདིའི་རྣམ་སྟིན་གྱི་ཕུང་པོ་འབྲུབ་པ་ལ་ཡང་ཚེ་སྟོན་མར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་སྟེང་ལོན་གཉིས་
ཀྱིས་བསོས་བཏབ་སྟོང་ལས་རྣམས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལྷགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚེ་འདིར་

ཉིང་མཚམས་སྒྲོར་བ་ལ་དེ་གསུམ་ངེས་པར་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྒྲིབ་ས་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཚར་སྤྱི་མ་ལ་མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་གྱི་ལས་སོགས་མ་ཚང་བའི་སྒྲོན་
མེད་དེ། ཚར་སྤྱི་མ་ལ་བསྟན་པ་ཉིད་གྱིས་ཤྱགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྤྱི་མའི་མིང་གཟུགས་

གྱི་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་ཀྱི་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། མ་ཚང་བའི་སྒྲོན་མེད་དེ། ཚེ་འདིར་བསྟན་པ་ཉིད་གྱིས་སྤྱི་མ་ལ་ཡང་ཚང་བར་ཤྱགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
རྩལ་འདི་དག་ནི། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། འོ་ན། འཕེན་པ་དང་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཚན་པ་གཉིས་གྱིས་

སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཚར་གཅིག་སྟོན་ནམ། ཚར་གཉིས་སྟོན། དང་པོ་ལྟར་ན་འབྲས་དུས་གྱི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཚོར་བའི་བར་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པ་སོགས་སྐྱེ་བར་
བཤད་པ་མི་རིགས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྒྱ་འབྲས་སྒྲོར་སྤྱི་མ་ལ་མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྒྱ་དུས་

གྱི་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར་ལ། རྒྱ་འབྲས་སྒྲོར་སྤྱི་མ་ལ་སྤྱོད་ལེན་དང་སྤྱོད་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞིན། སྒྲོན་མེད་དེ། འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱས་གང་འཕངས་པ་དེ་ཉིད་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱས་
འགྲུབ་ཅིང་། འཕངས་པ་དེ་གྲུབ་པ་ན་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་ཀྱི་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། རྒྱ་འབྲས་སྒྲོར་གཉིས་སུ་

བཤད་པས་ཅི་བྱ་ཞེན། འཕེན་བྱེད་གྱི་འབྲས་བུའི་སྒྲུག་བདེན་དང་། འབྲུབ་བྱེད་གྱི་འབྲས་བུའི་སྒྲུག་བདེན་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་
ལེན་པ་ལ་འཕེན་པའི་རྒྱ་དང་། དེས་འཕངས་པ་འབྲུབ་པའི་རྒྱ་གཉིས་ཡོད་པ་ངོས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱ་

འབྲས་སྒྲོར་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་དོན་མཚུངས་སོ། །ཙ་བ་ཉིད་ལས་ཀྱང་། གཉིས་གྱི་རྒྱ་འབྲས་མདོར་བསྟུས་པ། །བར་མའི་རྗེས་སུ་དཔགས་པ་
སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་གོང་དུ་སྟོན་སྟོང་བཤད་པ་ལྟར་ཏེ་ཞིབ་པ་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་བལྟའོ། །འོ་ན།

@11A ༄༄༅། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན། སྐྱེ་བ་གཅིག་གམ་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མཐར་ཆགས་སུ་བཤད་པས་ཆོག་
མོད། དེས་པར་ཚར་གཉིས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཆོ་གསུམ་ལ་ཆ་གསུམ་དུ་སྟོན་སུ་བཤད་པ་ལ་

དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྟོན་དང་སྟེ་མཐའ་བར་དག་ལ། །མྱོངས་པ་རྣམ་པར་བརྟོག་སྟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྐྱེ་བ་སྟེ་སྟེ་བར་གསུམ་ལ་མྱོངས་པ་བརྟོག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ཏེ། ཅི་བདག་གི་
སྐྱེ་བ་སྟོན་མ་ཡོད་དམ་མེད་བྱང་ངམ་མ་བྱང་སྟུམ་པའི་མྱོངས་པ་བརྟོག་སྟེར། ཆོ་སྟོན་མ་ལམ་རིག་པ་

དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་པར་བསྟན་པས་སྐྱེ་བ་སྟོན་མ་ཡོད་པར་རྟོགས་ལ། ཕྱི་མ་ཡོད་དམ་མེད། འབྱུང་ངམ་མི་འབྱུང་སྐྱམ་པ་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་དུ། ཕྱི་མ་ལ་སྐྱེ་བ་
དང་། གཞི་གྲུབ་པར་བསྟན་པས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཡོད་པར་ཡང་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་། འོན་དུ་ལྷ་ཇི་ལྷ་བྱུ་ཞིག་

སྐྱམ་པ་ལ། སྟོན་མའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྟ་དང་། ཕྱི་མ་འབྲུབ་བྱེད་རྒྱ་གསུམ་ཆོ་འདིར་ཆང་བར་བསྟན་པ་ལས། བདག་ནི་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱད་ལ་སྟོན་བཞིན་པར། ད་དུང་ཕྱི་མ་
འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོགས་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཞིག་གོ་སྐྱམ་པ་དང་། ཚུལ་འདི་ལྷ་བྱུའི་སྟོན་ས་འཁོར་བ་

ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འདིར་འབྱུངས་ཤིང་། འདི་ནས་ཀྱང་ད་དུང་དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བར་འབྱུང་བ་ཞིག་གོ་སྐྱམ་ནས་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ལ། རྟོན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཁོན་
བསྟན་ན་སྟོན་དང་ཕྱི་མ་ཐའ་ལ་རྫོངས་པ་གཉིས་ཆར་བསྒྲོག་མི་རུས་ཏེ། ཆར་སྟོན་མ་ཁོན་བསྟན་པས་སྐྱེ་བ་

སྟོན་མ་ཡོད་པར་ཤེས་ཀྱང་། འདི་ནས་ཕྱི་མར་ཉིད་མཆམས་སྟོར་ཚུལ་མ་བསྟན་པས་ཕྱི་མ་ཡོད་དམ་མེད་སྐྱམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་བསྒྲོག་པར་མི་རུས་ལ། ཆར་ཕྱི་མ་འབའ་ཞིག་བཤད་པས་ནི་སྐྱེ་བ་
ཕྱི་མ་ཡོད་པར་ཤེས་ཀྱང་། སྟོན་མ་ཡོད་དམ་མེད་སྐྱམ་པ་སེལ་མི་རུས་པས་ན། དེས་པར་རྟོན་འབྲེལ་

ཚར་གཉིས་དང་། དེ་ཡང་ཆོ་གསུམ་དུ་བགོས་ནས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནམ་དགོས་པ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། དེ་ལྟར་ཆ་གསུམ་དུ་བྱ་བའི་ཆོ། གླེང་གྱི་མའི་མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་
བཞི་ལ་རྒྱ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བཏགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་འབྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་

@11B དུ། ཕྱི་མའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་བཞི་ནི་ཆོ་འདི་གཞུང་བའི་རྒྱ་ཤི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ཕྱི་མའི་རྟེན་འབྲེལ་བཞི་པོ་དེ་ཆོ་འདིའི་རྒྱ་ཤིའི་རྟེན་
འབྲེལ་རྫོགས་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་ལ་བསམས་ནས་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་འཇམ། ཡང་ན། ཕྱི་མའི་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་

སོགས་དང་ཚར་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཚོར་བའི་བར་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་གཞན་རྫོགས་ཟིན་པས་ན་ཤུགས་ལ་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་ཤེས་པ་ལ་
བསམ་ནས་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བཏགས་པ་སྟེ། གང་ལྟར་ཡང་གནས་སྐབས་གྲུབ་མཐའི་འདོད་དབང་གིས་བཏང་

པ་ཅམ་ལས། བཏགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནམ་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་རང་ནི་ཡོད་པར་མི་སེམས་ལ། བསམ་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་ཕྱི་མའི་རྒྱ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་དངོས་ཉིད་ལ་བསམ་པར་སྒྲུང་
དོ། །དེ་ལྟར་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འབྱུང་རྒྱུ་དེ་ནི་གོང་དུ་བཤད་

པ་ལྟར། འདོད་པའི་སྐྱེ་གནས་དང་པོ་གསུམ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་བ་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ལས། སྤྱིར་རྩལ་སྐྱེས་ཀྱི་འདོད་པའི་འགོ་བ་གཞན་དང་།
ཁམས་གོང་མ་བ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ནི་ཆང་བར་འདོད་དེ། གཟུགས་

མེད་དུ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ཉིན་འབྲེལ་མེད་ཀྱང་མིང་གཞིའི་ཉིན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཆང་བར་ཡོད་ཀྱང་རེ་རེ་ནས་མ་སྒྲོས་ལ། དེ་དག་གི་ཆེ་ས་མཚུངས་མི་མཚུངས་
སོགས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་དང་འདོད་ཚུལ་མཚུངས་པ་འདྲའོ།། ༥ རིག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆོས་

གཞན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མ་རིག་པའི་ངོ་བོ་ནི། རིག་པ་ཡང་དག་གི་དངོས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་ལས་འབྲས་དང་བདེན་པ་སོགས་ལ་རྫོངས་པའི་སེམས་བྱང་ཞིག་ལ་
བྱེད་པ་ལས། རིག་པ་མེད་ཅུང་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དངོས་མེད་དང་བཅས་པོ་ཡང་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཡང་ཤེས་རབ་ངན་པ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཡང་ལྷགས་འདིར་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ངན་པ་དེ་ནི་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ལྟ་བུ་དང་མ་རིག་པ་རྩ་ཉོན་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟ་
བ་དེ་ནི་རང་གི་བློ་གསུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་གཞན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།

@12A ༄། ། མིང་ནི་གཟུགས་ཅན་མིན་ཕུང་པོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཤེས་པར་སྒྲ་ལ། རིག་པ་རྩལ་འདུས་ཏེ་བྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རིག་པ་ལ་མིག་གི་འདུས་ཏེ་
རིག་པ་ནས། ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རིག་པའི་བར་དུ་ག་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ལྔ་ནི་ཐོགས་པའི་རིག་པ་སྟེ། ཐོགས་

བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩལ་པ་ནི། ཆོག་ལྷ་དྲགས་ཀྱི་རིག་པ་སྟེ། ཆོག་ལྷ་དྲགས་ནི་མིང་ཡིན་ལ། ཡིད་ནི་གཙོ་བོར་མིང་ལ་དམིགས་པས་ན་ཡུལ་གྱི་མིང་ཡུལ་ཅན་ལ་
བཏགས་པ་འོ། །དེས་ན་དང་པོ་ལྔ་ནི་རྟེན་གྱིས་རབ་རུ་སྟེ་བ་ཡིན་ལ། རྩལ་པ་ནི་དམིགས་པས་རབ་རུ་སྟེ་བ་འོ། །

ཡང་རིག་པ་ལ་གསུམ་དུ་ཡང་སྟེ། རིག་པའི་རིག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་རིག་པ་དང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་རིག་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཉོན་
མོངས་ཅན་གྱི་རིག་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། དག་བ་ཟག་བཅས་དང་། མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དོ་བོར་གྱུར་

པའི་རིག་པ་འོ། །ཡང་རིག་པ་ནམས་བསྟུན་གསུམ་སྟེ། བདེ་བ་སྟོང་འགྱུར་དང་། རྩལ་བསྐྱེད་སྟོང་འགྱུར་དང་། བཏང་སྟོམས་སྟོང་འགྱུར་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་ལ་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་
བ་དུག །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རིག་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་ལ་ཡང་། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་

པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་སོགས་དྲུག་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ལྔ་ནི་ལྷས་ཚོར་ཏེ། བདག་སྐྱོན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲུག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་སྟེ། བདག་སྐྱོན་ཡིད་
དབང་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རིག་པ་དང་ཚོར་བ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་

ངས། དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་ཞེ་ན། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རིག་ཚོར་གཉིས་ནི་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་ལ། སྤྱིར་ནི་ལྷགས་འདིར་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ཆར་
སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༥ དེ་ཡིད་ཉེ་བར་

རྒྱ་བ་ལས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཚོར་བ་དྲུག་གི་ནང་ནས་ཡིད་ཀྱི་ཚོར་བ་དེ་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་སྒོ་ནས་ནི་ཡིད་དབང་ཁོན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ལ། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཡིད་བདེ།
ཡིད་མི་བདེ། བཏང་སྟོམས་གསུམ། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། གསུམ་པོ་རེ་རེས་ཀྱང་གཟུགས་

@12B སོགས་ཡུལ་དྲུག་ལ་དམིགས་པས་ཡིད་ཉེ་བར་རྒྱ་བའི་ཚོར་བ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འབྱུང་རོ། །དེ་དག་ལས་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དང་པོ་ལྔ་ལ་དམིགས་པ་བཅོ་ལྔ་ནི་ཡུལ་སོ་སོར་མ་
འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། ཚོས་ལ་དམིགས་པ་གསུམ་ལ་ནི་འདྲེས་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་དེ། །

ལུས་ཚོར་ལྔ་པོ་ནི་ཡིད་ཉེར་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཉེར་རྒྱ་ནི་ངེས་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་བྱ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཡིད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། ལུས་ཚོར་རྣམས་ནི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ན་
ལ་བརྟེན་པའི་ངེས་རྟོག་དང་རྗེས་བྱ་རྟོག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བའང་ཡིད་ཉེར་རྒྱ་

མ་ཡིན་ཏེ་བརྟན་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཉེར་རྒྱ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཡིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་བ་ཡུལ་ལ་རྒྱ་བའམ། ཚོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཡུལ་ལ་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་མ་བྱེ་སྒྲ་དང་། བྱེ་
མ་མདོ་སྒྲེ་པའི་ལུགས་སོ། །བཙུག་པོ་དེ་འདོད་པ་ན་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་རང་སའི་ཡུལ་

དུག་ལ་དམིགས་པ་བཙུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་ཡིད་ཉེར་རྒྱ་ནི་ཚོར་བས་གོང་མ་གཟུགས་ཁམས་ལ་དམིགས་ན་ནི། སྤི་རོ་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་བཞི་ལ་དམིགས་པ་བརྟེན་གཉིས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེས་གཟུགས་མེད་ལ་དམིགས་ན་ནི། གཟུགས་མེད་ན་ཚོས་ཁམས་གཅིག་ཕྱུ་ལས་

མེད་པས། དེ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་པའི་ཡིད་བདེ། ཡིད་མི་བདེ། བཏང་སྟོམས་གསུམ་ལས་མེད་དོ། །གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་དང་པོ་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ན་བརྟེན་གཉིས་
རེ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་འདོད་པ་ལ་དམིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ན་ཡིད་མི་བདེ་ནི་མེད་ལ།

ཡིད་བདེ་དང་བཏང་སྒྲུལ་སྒྲུལ་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཡུལ་དུ་གཤམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱིས་རང་སའི་ཡུལ་བཞི་ལ་དམིགས་ན་བརྒྱད་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཆོས་
ལ་དམིགས་ན་གཉིས་ཏེ་ཤེས་སྒྲུལ་། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ན་བཏང་སྒྲུལ་ཁོ་

ནའི་ཡིད་ཉེར་རྒྱ་དུ་གཤམ་ཡོད་དེ། དེའི་བཏང་སྒྲུལ་སྒྲུལ་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཡུལ་དུ་གཤམ་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་གཉིས་ན་ཡིད་བདེ་མེད་ལ། གསུམ་པའི་སེམས་བདེ་ལ་ཡང་ཉེར་རྒྱ་མེད་པ་བཤད་
ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་རང་སའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་ན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་

@13A ༄༅། །ན་གཅིག་གོ། གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའི་ཉེར་བསྐྱེད་སྒྲུལ་ན་བཏང་སྒྲུལ་ཁོ་ནའི་ཉེར་རྒྱ་བཞི་ཡོད་དེ། དེས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་རགས་པར་བལྟ་བའི་ཆོ་བཞི་པའི་ཡུལ་
བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་རང་ས་དང་གོང་མ་ལ་དམིགས་ན་ནི་ཆོས་ལ་

དམིགས་པའི་བཏང་སྒྲུལ་གཅིག་ཕུའོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་བཞི་ན་ནི་རང་ས་དང་གོང་མ་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བཏང་སྒྲུལ་གཅིག་ཕུ་ལས་མེད་ལ། དེ་
དག་གིས་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ལ་ནི་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་དག་

ནམས་གྱི། སྟོད་ཡུལ་ཟག་བཅས་འོག་མ་མིན། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཡིད་ཉིར་རྒྱ་བཙུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཟག་མེད་ནི་མེད་དོ། ། སྟེ་འདིར་ནི་ཉིན་
མོངས་ས་བོན་བཞིན། ཞེས་སོགས་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་མཆོན་པའི་དཔེ་བཤད་པ་སྟེ་རྩ་བ་ཉིད་ལ་

དཔུང་ན་ཤེས་སོ། ། སྟེ་སྟོད་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས། ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། སྟོད་པ་བཞི་ལས། བར་སྟོད་དང་སྟོ་སྟོད་དུ་ཉིད་མཚམས་སྟོར་བའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྟོད་པ་ནི་གང་དུ་སྟོ་བའི་
རང་སའི་ཉིན་མོངས་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་བར་སྟོད་དང་། སྟོན་དུས་གྱི་སྟོད་

པ་དང་། འཆི་སྟོད་གསུམ་ལ་ནི་ཉིན་མོངས་ཅན་དང་། དགོ་བ་དང་། མ་བསྐྱིབས་ལྷང་མ་བསྟན་གསུམ་ཀ་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་དོ། ། ཡང་འདོད་གཟུགས་གཉིས་ན་སྟོད་པ་བཞི་ཀ་ཡོད་ལ།
གཟུགས་མེད་ན་ནི་གསུམ་སྟེ། དེ་ན་བར་སྟོད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྟེ་འགྲོ་བ་ཟས་གྱིས་གནས་པ་ཡིན། ཞེས་

སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། ཟས་ནི་བཞི་སྟེ། ཁམ་གྱི་ཟས་དང་། རིག་པའི་ཟས་དང་། སེམས་པའི་ཟས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་སོ། ། དེ་དག་ལས་ཁམ་གྱི་ཟས་ནི་འདོད་པ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་ལ།
དེ་ཡང་དྲི་རོ་རིག་བྱའི་སྟེ་མཆེད་གསུམ་པོ་གང་རུང་སྟེ། དེ་དག་སྣ་ལྟེ་ལུས་གསུམ་ཅི་རིགས་

པས་ཁམ་དུ་བཅད་ཅིང་ཟ་བའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་བཞེད་དོ། །ཁམ་གྱི་ཟས་ལ་འང་ཕྱ་རག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བར་སྲིད་པ་དང་། འདོད་ལྷ་དང་། བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་གྱིས་ལོངས་སྤྱད་
བྱ་རྣམས་ཏེ། བར་སྲིད་པས་ནི་དྲི་ཟ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གཉིས་གྱིས་ཀྱང་ཕྱ་བའི་བདུད་ཅི་

@13B སོགས་ལ་ལོངས་སྤྱད་ན། བྱེ་མ་ལ་ཏིལ་མར་གྲུགས་པ་ལྟར་ལུས་གྱི་ནང་དུ་འཇུ་བས་རགས་པའི་གཤམ་གཅི་སོགས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་ཁམ་གྱི་ཟས་མ་ཡིན་
ཏེ། ཟས་གྱི་དོན་ནི་རང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་དེའི་རྟེན་འབྱུང་བ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་ན།

གཟུགས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་ནི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གི་རང་བཞིན་ཏེ། དེས་རང་གི་དབང་པོ་མིག་དང་དེའི་རྟེན་ལ་ཡང་མི་ཕན་ན། དབང་པོ་གཞན་དང་འབྱུང་བ་གཞན་ལ་ཕན་པར་ནི་གཤམ་
འབྱུང་། འོ་ན། བཀྲེས་པས་ཉན་པ་དག་ཟས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ལ་མི་ཕན་ནམ་ཞེ་ན། ཟས་གྱི་དབྱིབས་

དང་ཁ་དོག་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་བདེ་བའམ་དགའ་བ་ནི་བདེ་བ་མྱོང་འབྱུང་གྱི་རིག་པ་ཟས་སུ་སོང་བ་ལས། གཟུགས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཟས་སུ་སོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རིག་པ་དང་། སེམས་
པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཟག་བཅས་ཟས་སུ་འཛོག་པ་ལས་ཟག་མེད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཁམ་གྱི་ཟས་གྱིས་

ནི་དབང་པོ་ཉིན་བཅས་ཀྱི་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། རིག་པས་ནི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་པས་ནི་སྲིད་པ་ཕྱི་མ་གཞན་འཕེན་པར་བྱེད་པ་དང་། ལས་ཀྱིས་
འཕངས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་སྲིད་པ་ཕྱི་མ་གཞན་འཕེན་པར་བྱེད་པས་ན། དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་ཟས་སུ་འཛོག་པའོ། །དེ་

དག་གྲང་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་བྱེད་ལས་དེ་དང་དེ་ཙམ་དུ་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁམ་ཟས་དང་རིག་པས་གྲང་བརྒྱད་ནས་སྲིད་པ་འཕེན་པར་བྱེད་དེ། དེ་དག་ལས་ཉོན་མོངས་པ་
སྐྱེ་ཞིང་དེས་ལས་གསོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་པ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་གྲང་ལུས་དང་སེམས་གནས་པར་

བྱེད་པ་ཡོད་དེ། ལུ་གའི་ཆོ་ཐལ་བའི་སྐྱེལ་པ་ལ་ཕྱེའི་སེམས་པ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་མ་ཤི་བར་བྲགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་ན་ལུས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་གྲང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁམ་དང་ཟས་ལ་སྤྲ་བཞི་སྟེ། ཁམ་ཡིན་ལ་ཟས་མིན་པ་ནི། ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་ལུམ་

འབར་བ་སོགས་ཏེ་དབང་པོ་དང་ཉིན་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཟས་ཡིན་ལ་ཁམ་མིན་པ་ནི་རིག་པ་སོགས་གསུམ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། དབང་པོ་ཉིན་བཅས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་
ཁམ་ཟས་རྣམས། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་སྤྲ་ལ་སོགས་པའོ། །རིག་པ་དང་ཟས་ལ་འང་སྤྲ་བཞི་སྟེ། རིག་པ་

@14A ༄། །ཡིན་ལ་ཟས་མིན་པ་ནི་རིག་པ་ཟག་མེད་དང་། ཟས་ཡིན་ལ་རིག་པ་མིན་པ་ནི་ཟས་གཞན་གསུམ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་རིག་པ་ཟག་བཅས་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི་དེ་
ལས་གཞན་པ་སྟེ། ལྷ་ཙི་ཚུ་ལ་འདིས་ནི་ཟས་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་ཤེས་སོ། ། ལྷ་ཙི་ཚུ་བ་བཏང་སྟོམས་

ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་ནི་བཏང་སྟོམས་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཚོར་བ་གཞན་རྣམས་གསལ་བའི་ཕྱིར་མི་འབྱུང་ངོ། །སེམས་ཙེ་
གཅིག་པའི་མཉམ་བཞག་དང་། སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་འང་འཆི་སེམས་མི་འབྱུང་སྟེ།

དང་པོ་ནི་སྦྱོར་བྱུང་ཡིན་པས་སེམས་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་ནི་སེམས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དག་གྲང་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་འཕོ་བའི་ཆེ་སེམས་མི་གསལ་
བ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དབྱ་བཙམ་པ་སྦྱང་ན་ལས་འདའ་ཁའི་སེམས་ལ་དགོ་བ་དང་།

མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་གང་རུང་འབྱུང་ལ། ཁ་ཅིག ། དགོ་བ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཟག་མེད་ནི་གསལ་བས་མི་འབྱུང་ལ། དགོ་བ་ཟག་བཅས་ནི་རྣམ་སྤྲིན་དང་བཅས་པ་གང་ཞིག ། དབྱ་བཙམ་
པ་ནི་མ་འོངས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་ལ་རྒྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་འདོད་པ་ཡང་ཡོད་

པས་གང་དུ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་འགལ་བ་ནི་མེད་འདྲ་སྟེ། རྣམ་སྤྲིན་དང་བཅས་ན་རྣམ་སྤྲིན་འབྲིན་པར་ངེས་པས་ཀྱང་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཨ། ལྟེ་བ་སྤྲིང་གར་ཡིད་འཆི་འཕོ། །གཞོད་གཙོད་པ་ནི་
ཅུ་སོགས་གྱིས། །འཕགས་དང་མཆམས་མེད་བྱེད་པ་དང་། །ཡང་དག་ལོགས་པ་ཉིད་དུ་ངེས། །ཞེས་

པ་རྣམས་ནི་ཆོག་འབྲེལ་གྱིས་ཤེས་སོ། ། ཨ། གཉིས་པ་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བཤད་པ་ལ། སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཆགས་ཚུལ་དང་། དེ་དག་གི་ཆད། རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་རྣམ་བཞག།
དེ་དག་ཏུ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་རིམ་པར་གྲུབ་ཚུལ། ཆོ་དང་ལོངས་སྟོད་དང་། རྣམ་སྤྲིན་དང་།

སྤྱག་བསྐལ་གྱི་བྱེད་པར། བསྐྱལ་པ་དང་། ལོ་རྒྱ་ཞག་དུས་ཀྱི་རྣམ་བཞག །ཆགས་གནས་འཇིག་སྟོང་གི་འབྱུང་ཚུལ་སོགས་པལ་ཆེ་བ་ནི་རྩ་བ་ཉིད་ལས་གསལ་བར་འབྱུང་ལ། ཅུང་ཟད་མི་
གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་འབྲེལ་པ་ཆེ་རྒྱུ་དང་། ཡིག་ཆ་པལ་མོ་ཆེར་གསལ་བ་ལྟར་ལ་གོ་མི་བདེ་བའི་གསལ་

@14B སྟོར་དང་། དོགས་པ་དཔྱོད་དགོས་པ་སོགས་ཆེར་མི་སྒྲུང་ཞིང་། འདི་དག་གོ་བདེ་བའི་དབང་གིས་གཞུང་ལུགས་ལ་མ་སྒྲུངས་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་མང་བར་སྒྲུང་ཞིང་
གྲགས་ཆེ་བ་བཅས། དེས་ན་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་འདོད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་རྣམས་གྱིས་ནི་རྩ་འབྲེལ་རྣམས་བསྟུཾ་

པ་ཉིད་གྲིས་གོ་བར་རྒྱས་ལ། ཤེས་འདོད་མེད་པ་དང་སྤོངས་ཞིང་གཏི་ཐུག་པ་དག་ལ་ནི་མང་དུ་བཀོད་ཀྱང་དེར་ཟད་པས་ན། འདིར་སྐྱར་འདབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཀོད་ཀྱང་ཡི་གེའི་ཁྱར་གྲིས་ངལ་བ་
ཅམ་ལས་དགོས་པ་ལྷག་པོར་མ་མཐོང་མོད། འོན་ཀྱང་དུས་དབང་གིས་སློ་གྲོས་དང་རྩོལ་བ་གཉིས་

ཞན་ཆེན་གྲིས་དཔེ་མང་བལྟ་བར་མི་ལྟོགས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲན་པའི་སྒྲུད་དང་། གཞུང་འགྲེལ་ཆ་ཚང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཅུང་ཟད་མདོར་བསྐྱས་པའི་ཚུལ་དུ་འགོད་པའི་དབང་དུ་བགྲིས་ཏེ། གནས་
ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བཤད་པ་ལ། རྟེན་རྒྱུང་ཆུ་གསེར་གྱི་དྲིལ་འཁོར་བཤད་པ་དང་། བརྟེན་པ་རི་གླིང་སོགས་

བཤད་པ། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སློད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་དབྱིབས་དང་མཚུ་ཞིང་སོགས་ཀྱི་བཀོད་པ་མི་
འདྲ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྟན་པར་མི་རྒྱས་པས། སྐབས་དོན་

པལ་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། གཞི་དང་སྒྲིང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་ཀྱི་ཐུག་གི་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་པདྨའི་ཟེ་འབྱར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
མིང་ཅན་ཉི་ཤུ་ཙུ་ཆགས་པར་གསུངས་པའི་བཅུ་གསུམ་པ། འོ་སྐོལ་གྱི་སྟོན་པའི་འདུལ་

ཞིང་མི་མཇེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྟུས་ཞིག་བཟོད་པ་ལ། སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་འོག་གཞི་རྒྱ་གི་དགྱིལ་འཁོར་ནི། འཇིག་རྟེན་སྲ་མ་འཇིག་པའི་རྗེས་ཀྱི་སྟོངས་
བསྐྱལ་གྱི་མཐར། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་འདི་ཉིད་འཆར་པའི་སྲ་ལྟས་རྒྱ་འཇམ་པོ་ལོ་གངས་དུ་མར་

ལྷང་བ་ལས། ཚན་པོ་ཆེའི་དོ་རྗེས་ཀྱང་གཞིག་པར་མི་རྣམས་པའི་ཁ་དོག་སྟོ་སྦྱུའི་རྒྱ་གི་དགྱིལ་འཁོར་རྣམས་སྲ་དཔག་ཚད་ས་ཡ་གཅིག་དང་དུག་འབྱམ་དང་། རྒྱར་གངས་མེད་གཅིག་ཡོད་པ་
འཆགས་སོ། །དེའི་སྟོང་གསེར་གྱི་སྟོང་པོ་ཅན་གྱི་སྒྲིན་འབྲིགས་པ་ལས་ཆར་གྱི་རྒྱན་ཤིང་རྟེན་སྟོག་ཤིང་

@15A ༄༄༅། །ཙམ་ལོ་མང་བབས་པ་ལས་རྒྱའི་དགྱིལ་འཁོར་རྣམས་སྲ་དཔག་ཚད་འབྱམ་ཕྱག་བརྩ་གཅིག་དང་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་འཆགས་ལ། ཐད་ཀར་མི་འབོ་བའང་སེམས་ཅན་
གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཟས་མ་ཉུ་བའི་བར་ལོང་དུ་མི་ལྷུང་བ་བཞིན་ནོ། །

ས་སྟེར་སྟོ་དང་འོག་ན་གནས་པའི་རྒྱ་གིས་སྦྱངས་ཀྱི་རྩལ་དུ་འཛིན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱ་གིས་རྩ་དེ་དག་བསྟུབས་ཤིང་འཐས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་ཕྱིས་ནི་རྩའི་དགྱིལ་
འཁོར་རྣམས་སྲ་དཔག་ཚད་འབྱམ་ཕྱག་བརྩ་དུ་གྱུར་པས་ལྷག་མ་དཔག་ཚད་གསུམ་འབྱམ་ཉི་ཁྲི་ནི་གསེར་གྱི་ས་

གཞིའམ་གསེར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་འགྱུར་ལ། རྩ་གསེར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཀྱི་ཐད་ཀར་ནི་དཔག་ཚད་འབྲམ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་དང་གསུམ་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་འོ། །དེ་གཉིས་དབྱིབས་
རྒྱུ་པོ་ཡིན་པས་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཐད་ཀར་ཚད་ཀྱི་གསུམ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་རྩ་གསེར་གཉིས་ལ་ཐད་

དང་མཐའི་ཚད་བཤད་ལ། རྩུང་དགྱིལ་ལ་མ་བཤད་པ་ནི་རྩུང་དགྱིལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་འོག་གཞི་གཅིག་ཏུ་འདབ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་ཚད་མེད་ལ། རྩ་གསེར་གཉིས་སྒྲིང་བཞིའི་འཇིག་རྟེན་རེ་
རེའི་འོག་གཞི་ཡིན་པས་ཚད་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ༥ དེ་ལ་ལྷན་པོ་གཉའ་ཤིང་འཛིན། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་རི་བཤད་པ་སྟེ། དེ་ནས་ཁམས་སྤྱོད་གསུམ་པའི་སྒྲིང་པོ་ཅན་གྱི་སྒྲིན་འབྲིགས་པ་ལས་ཆར་རྒྱན་སྒྲར་ལྟར་བབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསེར་དགྱིལ་གྱི་སྟོང་དུ་ཐབས་སུ་དཔག་ཚད་
བརྒྱད་བྲི་ཡོད་པའི་མཚོ་ཆེན་པོ་འཆགས། མཚོ་དེ་ཉིད་ཁམས་རབ་སྟུང་ཅིང་འབྲེད་པའི་རྩུང་གིས་

བྱ་བཞིར་བསྐབས་པ་ལས། རི་གཞན་ལས་ལྷན་ཆགས་པའི་ལྷན་པོ་དང་། དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཁམས་འབྲིང་སྟུང་ཅིང་འབྲེད་པའི་རྩུང་གིས་བྱ་བ་བཞིར་བསྐབས་པ་ལས། རིའི་ཕྱི་མོ་ཤིང་རྟེན་
གཉའ་ཤིང་གི་ནམ་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་གཉའ་ཤིང་འཛིན་རི་དང་། ཕྱི་མོ་གཞོལ་མདའི་ནམ་པ་ལྟ་བུ་

ཡོད་པའི་གཤོལ་མདའ་འཛིན་དང་། ཅེ་མོར་སེང་ལྷེང་གི་ནགས་ཀྱིས་མཛེས་པས་སེང་ལྷེང་ཅན་དང་། ཅེ་མོ་ཡིད་དུ་འོང་བས་བཟླ་ན་སྟུག་རི་དང་། ཅེ་མོ་ཉའི་ན་བ་ལྟ་བུས་མཛེས་པ་ཡོད་པའི་
རྟ་ན་དང་། ཅེ་མོ་དབུས་སུ་ནམ་པར་འདུད་པས་ནམ་འདུད། ཅེ་མོ་འཁོར་ལོའི་ལྷ་

@15B བྱུང་ལྟར་མཛེས་པ་ཡོད་པས་སུ་བྱུང་འཛིན་རི་སྟེ་རི་བདུན་ནང་ནས་རིམ་བཞིན་འཆགས། དེ་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་ཁམས་ཐ་མ་སྟུད་ཅིང་འབྱེད་པའི་རྒྱང་གིས་གླིང་རང་རང་གི་དབྱིབས་
དང་འདྲ་བར་ཁོལ་བུར་བསྟུབས་པ་ལས་གླིང་བཞི་གླིང་ཕྱན་ནམས་དང་། རྒྱར་དཔག་ཚད་ས་ཡ་གསུམ་དང་དུག

འབུམ་ཉིས་སྟོང་དུག་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིའི་ལྷགས་རིའི་ཁོར་ཡུག་གི་རི་ནམས་དུས་མཉམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཆགས་སོ། །རི་དགུ་པོ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ནི། རི་བར་པ་བདུན་ནི་གསེར་དང་།
ཁོར་ཡུག་ནི་ལྷགས། ལྷན་པོ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བཞིའི་རང་བཞིན་སྟེ་ཤར་དདུལ། ལྷོ་བོ་རྒྱར་ུ། ལུབ་པར་རྒྱ་ལ།

བྱང་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །གདགས་པ་ལས་ནི་ཤར་ལུབ་གོ་ལྷོག་སྟེ་བཤད་ལ། རི་རབ་གྱི་ངོས་རིན་པོ་ཆེ་གང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེའི་འོད་ལ་བརྟེན་ནས་ནམ་མཁའ་དང་རྒྱ་མཚོ་ཡང་
དེའི་མདོག་དུ་སྒྲང་སྟེ། དཔེར་ན། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་ངོས་བོ་རྒྱར་ུ་ཡིན་པས། ཕྱོགས་འདིའི་ནམ་མཁའ་

དང་རྒྱ་མཚོ་ཡང་སྒྲོན་པོར་སྦྲང་བ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །རི་སྒྲིང་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ནང་དུ་དཔག་ཚད་བརྒྱད་བྲི་རྩལ་པ་འདྲ་སྟེ། འོག་གཞི་གསེར་དགྲིལ་ལ་བཞེན་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་སྒྲིང་
ནས་འཕགས་རྩལ་མི་འདྲ་སྟེ། རི་རབ་ནི་བརྒྱད་བྲི་དང་། རི་གཞན་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་ནང་མ་ལས་ཕྱེད་

ཕྱེད་འཕྲི་བ་སྟེ་རི་མ་བཞིན་བཞི་བྲི་ཉིས་བྲི་སོགས་སུ་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་དག་རྣམས་ཡང་རང་རང་གི་འཕང་དང་མཉམ་མོ། ། ༥ དེ་དག་བར་བདུན་རོལ་མཚོ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ནི། ལྷན་པོ་
ནས་སུ་བྱུང་འཛིན་རི་བར་གྱི་མཚོ་བདུན་ནི་རོལ་མཚོ་སྟེ། བསིལ་དང་ཞིམ་དང་ཡང་བ་དང་། །འཇམ་

དང་དྲངས་དང་བྲི་ང་མེད། །འབྲུང་ན་མགྱིན་དང་སྟོ་བ་ལ། །མི་གཞོད་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཅུ། །ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་རྒྱས་གང་ཞིང་། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་རོལ་
ཅིང་བརྩེ་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོལ་མཚོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་གི་ཚད་ནི། རོལ་མཚོ་དང་པོ་ནི་རི་རབ་དང་

གཉའ་ཤིང་འཛིན་རི་བར་གྱི་ཁ་ཞིང་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་དང་། ཕྱོགས་རེའི་ངོས་ལ་དེའི་སུམ་འབྲུར་ཉེ་ཉིས་འབུམ་བཞི་བྲི་དང་། རོལ་མཚོ་གཞན་དྲུག་ནི་རང་རང་གི་ནང་མ་
ལས་ཞིང་ཆད་ཕྱེད་ཕྱེད་འཕྲི་ཞིང་། ཕྱོགས་རེའི་ངོས་ཚད་ནི་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་འཕྲི་མ་ཕྲི་མ་ཆེས་ཆེ་བར་ཤེས་པར་

@16A ལྷོ། །བྱེད་ །ལྷོ་བྱེད་འཛིན་རི་དང་ལྷོ་གསུམ་རིའི་བར་གྱི་མཚོན་ནི་བ་ལྷོ་ཅན་གྱི་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་། ཞིང་ཆད་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་ལྷོ་བྱེད་འཛིན་རི་ནས་ལྷོ་གསུམ་རིའི་བར་དཔག་ཆད་འབྲམ་ཕྱག་གསུམ་དང་སྟོང་ཕྱག་ཉིང་གཉིས་ཡོད་ལ། ཕྱི་ནང་གི་མཚོ་རྒྱུས་ཀྱང་གསེར་

དཀྱིལ་ལ་ཐུག་པས་ཟབས་སུ་དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཁྲིའོ། །འདྲིར་ཁོར་ཡུག་གི་མཐའ་སྒྲོར་དཔག་ཆད་ས་ཡ་གསུམ་དང་རྒྱག་འབྲུམ་ཉིས་སྒྲོར་རྒྱག་བརྒྱཉིར་ལྔ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། བོད་རྩ་
རྒྱ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། ཞེས་སོགས་གྱིས་ཆད་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། ཁོར་ཡུག་

གི་ཕྱི་འཁྱུ་མཆམས་ལས་སྟོགས་རིང་དཔག་ཚད་ཆོག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ཕྱེད་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་བརྒྱད་ཅུ་གསེར་གཉིས་རྒྱ་ཆེ་བར་རྒྱལ་སྤྲུལ་མ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམས་སུ་འཕང་དང་མཉམ་ཞེས་པ་ནི་སྟོང་གི་ཁྱུ་མཆམས་ནས་རྩིས་པ་ཡིན་ལ། རི་རྣམས་ནི་ཟང་ཡག་མ་ཡིན་གྱི་འབྲུའི་ཕྱང་པོ་སྤྲངས་པ་

ལྟར་གནས་པས་ཙུ་བ་ཚུ་གསེར་གྱི་སྒྲ་དང་མཉམ་པར་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་བཤད་པར་སྒྲུབ་སྒྲས་མ་དང་དགོངས་པ་འབྲུ་བར་མཛོན་ནོ།། མ་དེ་ལ་ནི། འཇམ་བུའི་གླིང་གྲོ་ངོས་གསུམ་
ལ། ཞེས་སོགས་གྱིས་གླིང་དང་གླིང་སྤྲན་བཤད་པ་སྟེ། རི་རབ་གྱི་སྟོན་ཡོད་ཅིང་ཤིང་འཇམ་བུའི་འབྲས་བུ་མ་དྲོས་པའི་མཚོར་

ལྷུང་བ་ན་འཇམ་བྱ་ཞེས་པའི་སྐྱ་འབྲིན་པས་འཇམ་བྱ་དང་། མཐའ་ཆུས་བསྐྱོར་བས་ན་སྒྲིང་སྟེ། ལྷོ་འཇམ་བྱའི་སྒྲིང་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་ངོས་གསུམ་ལ་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་ཉིས་སྟོང་དང་ཤིང་
ཉེའི་དབྱིབས་འདྲ་བས་ཁོར་ཡུག་ལ་བསྟན་པའི་ངོས་དེ་ལ་ནི་དཔག་ཚད་སྟེད་དང་བཞིའོ། །འདི་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་རབ་

ཀྱི་ངོས་ན་ཡོད་ཅིང་། དེའི་མི་རྣམས་སྒྲིང་འདིའི་མི་ལས་ལུས་ཉིས་འབྱུང་གིས་འཕགས་པས་ཤར་ལུས་འཕགས་ཀྱི་སྒྲིང་ཞེས་བྱ་ལ། དབྱིབས་ལྷ་གམ་འདྲ་བས་ངོས་གསུམ་ལ་དང་གི་ཚད་
ཉིས་སྟོང་ཉིས་སྟོང་དང་། ཁོར་ཡུག་ལ་བསྟན་པའི་ངོས་དེ་ལ་དཔག་ཚད་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱའོ། །འདི་ནས་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་རབ་

ཀྱི་ངོས་ན་ཡོད་ཅིང་། པ་ལང་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ལོངས་སྟོན་པས་རྒྱབ་བ་ལང་སྟོན་ཀྱི་སྒྲིང་ཞེས་བྱ་ལ། དབྱིབས་ལྷུམ་པོ་སྟེ་མཐའ་སྐྱོར་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་སྟེད་དང་བརྒྱད་དོ། །འདི་ནས་བྱང་
ཕྱོགས་ཀྱི་རི་རབ་ཀྱི་ངོས་ན་ཡོད་ཅིང་། འཆི་བའི་ཞག་བདུན་གོང་ནས་ཁྱོད་འཆི་འོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་མི་སྟན་པ་འབྱུང་བས་བྱང་སྐྱ་མི་

@16B སྟན་ཀྱི་སྒྲིང་ཞེས་བྱ་ལ། དབྱིབས་བྱ་བཞི་སྟེ་ཕྱོགས་རེར་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་ཉིས་སྟོང་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱོར་བ་བསྐྱོམས་ན་དཔག་ཚད་བརྒྱད་སྟོང་དོ། །སྒྲིང་བཞིའི་བར་ཀྱི་སྒྲིང་ཕྲན་
ནི། ལུས་དང་ལུས་འཕགས་སོགས་ཡོངས་བྲགས་ལྟར་ཏེ།

[ཡིན་པ་(AK)?] དབྱིབས་ནི་རང་རང་གི་གླིང་གཙོ་བོ་དང་འབྲེལ། ཚད་མའོན་པར་མ་ གསུངས་ཀྱང་དུས་འཁོར་ལས་གླིང་གཙོ་བོ་ལས་ཕྱིད་ཀྱི་ཆུང་བར་བཤད་ཅིང་། རྟ་ཡབ་ན་སྲིན་པོ་གནས་
ཀྱང་སྲན་པོ་མི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ན་མི་གནས་པར་བཤད་དོ། ༥ འདི་ནས་བྱང་དུ་རི་ནག་པོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཇམ་བུའི་གླིང་གི་བྱང་པར་བཤད་པ་སྟེ། འཇམ་བུའི་གླིང་།

གི་དབུས་རྒྱ་གར་དོན་གདན་ནས་བྱང་དུ་རི་ནག་པོ་དགུ་འདས་པ་ན་གངས་རི་དཔལ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་ལ། དེའི་ཡང་བྱང་ན་རི་སྟོས་ངད་ལྡང་བ་ཡོད་ཅིང་། རི་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་སྟོས་ངད་ལྡང་
ནས་དཔག་ཚད་བཅུའི་ཆུ་རོལ་ན། མཚོ་མ་དྲོས་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཆུས་གང་ཞིང་། མེ་ཏོག་སྒྲ་ཚོགས་

ཀྱིས་ཁིབས་པ། མཆུ་ཞིང་དུ་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་ལྔ་བཅུ་དང་། མཐའ་སྟོར་དཔག་ཚད་ཉིས་བརྒྱས་བསྟོར་བ། དེ་ན་ལྷུའི་རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་པ་གནས་པས་མཚོ་མ་དྲོས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། གར་ལ་
སོགས་པའི་ཆུ་བོ་བཞི་པོ་འང་། ཤར་ཕྱོགས་བྲག་སྤང་ཆེན་གྱི་ཁ་འབྲུ་བ་ནས་དངུལ་གྱི་བྲེ་མ་འབྲེན་པའི་གར་དང་། ལྷོར་

བྲག་ཁྱུ་མཚོག་གི་ཁ་འབྲུ་བ་ནས་གསར་གྱི་བྲེ་མ་འབྲེན་པའི་སི་རྩུ་དང་། ལུ་ཏུ་བྲག་ཏུའི་ཁ་འབྲུ་བ་ནས་བེ་རྩུ་འི་བྲེ་མ་འབྲེན་པའི་པུ་དང་། བྱང་ན་བྲག་སི་རྩུའི་ཁ་འབྲུ་བ་ནས་དོན་ཏུའི་བྲེ་མ་
འབྲེན་པའི་སི་ཏ་འབབ་ཅིང་། མཚོ་མ་དྲོས་པར་གཡས་ཕྱོགས་སུ་ལན་བདུན་བདུན་བསྟོར་ཏེ། རེ་རེ་འང་ཆུ་ཕྲན་ལྔ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་དང་འགོགས་

ནས་རང་རང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འགྲོ་ལོ། །མཚོ་དེའི་འགྲམ་ན་འཛིག་རྟེན་ཆགས་པའི་ཆེ་གྲུབ་པའི་ཤིང་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་ཤིང་འཇམ་བུའི་འབྲས་བུ་སྟོན་པ་མཚོར་ལྷུངས་པ། ལྷའི་
རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཉར་སྒྲུབ་ནས་བཟང་བྱེད་ལ། མ་ཟོས་པ་རྣམས་མ་དྲོས་པའི་ཆུ་དང་འཕྲད་བམ་འཇམ་བུའི་ཆུ་གསེར་དུ་འགྱུར་རོ།།

རི་སྒོས་ངད་ལྔ་རྒྱུད་ནས་བྱང་སྒྲིག་ས་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་ན་བྲག་གསེར་གྱི་བྱ་སྒྲིབ་ས་སྟུང་མ་ཡིན་གྱི་ངོས་ཞེས་བྱ་བ་བྱུ་བཞི་པ། རོས་རེ་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་པ་མཐའ་ཉེས་བརྒྱས་འཁོར་བ། ལྷེང་དུ་
དཔག་ཚད་སྟེང་བཞིས་མཛོས་པ། ཁོར་ཡུག་ན་བྲག་གསེར་གྱི་བྱ་སྒྲིབ་ས་ཅན་བརྒྱད་སྟོང་ཡོད་པ། དེ་ནས་བྱང་དུ་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་ན་

@17A ༄། །ཅུ་བ་འདོམས་བཞི་བཅུ་ས་ལ་བྱག་པའི་ཤིང་ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་རབ་བརྟན། རིམ་བཞིན་འདོམས་བཅུ་གསུམ་ནས་བདུན་གྱི་བར་ས་ལ་བྱག་པའི་སྤྲ་ལའི་ཕྱིང་བ་རིམ་པ་བདུན་གྱིས་བསྐོར་བ། ཤིང་སྤྲ་ལའི་རྒྱལ་པོའི་ལོ་འདབ་སྤྲ་ལའི་ཕྱིང་བ་དང་པོར་བྱག་པ་ནས་ཕྱིང་བ་དྲུག་པའི་

ཡོ་འདབ་བདུན་པ་ལ་ཐུག་པའི་ཡལ་འདབ་ཀྱིས་ནམ་མཁར་བྱབ་པ་ཡོད་ལ། དེ་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་ན་རྒྱིད་བྱ་དལ་འབབ་ཅས་བྱ་བ་མཚོ་མ་དྲོས་པ་དང་རྒྱ་ཁྱོན་མཉམ་པ།
རྒྱིང་གཡོག་བརྒྱད་རྩྱེང་གིས་མཐའ་བསྐྱོར་བ། དེ་ན་པད་རྩྱེང་གཤོལ་མདའ་ཙམ་ལ་ལོ་མ་བ་གོ་ཙམ་དང་མེ་ཉོག་

[ལིན་བྲ(AK)?] ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཙམ་ཤར་བ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ན་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་གཡུལ་ངོར་སྟོད་པའི་སྤང་པོ་ཆེ་རབ་བརྟན་ལུས་དཀར་མགོ་མེ་སྟོ་སྟོ་བོ་དམར་བ། མཆེ་བ་དྲུག་ལྟན། ལུས་སྟིད་
དཔག་ཚད་ཕྱིད་གསུམ་དང་ཞིང་དུ་དཔག་ཚད་གཅིག་པ་འཕང་དུ་དཔག་ཚད་ཕྱིད་གཉིས་ཡོད་པ། སྤང་གཡོག་བརྒྱད་

སྟོང་དང་བཅས་ཏི་དབྱར་རྩེ་བ་བཞིར་གནས་ལ། དེ་དག་དགུན་རྩེ་བ་བཞིར་བྲག་གསེར་གྱི་བྱ་སྐྱིབས་ཅན་དང་། དབྱིད་རྩེ་བ་བཞིར་ཤིང་སྤྲ་ལའི་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་གནས་སོ། །གཞན་ཡང་སྤྱིང་
འདིའི་ཤར་ན་རི་བོ་ཅི་ལྟ། སྟོན་རི་བོ་གྲུ་འཛིན། རུབ་ན་ཨོ་རྒྱན་རྩི་རྩི་པོ་བྱང་། བྱང་ན་ཤམ་བྱ་

ལ་སོགས་དང་། ཡུལ་ཆེན་བཅུ་དྲུག་ །ཡུལ་ཕྱན་སྟོང་། མི་རིགས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། སྐད་རིགས་བདུན་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་བཅས་ཡོད་པར་གྲགས་སོ། །མེ་འདི་འོག་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ན། །ཞེས་སོགས་
གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་བཤད་པ་སྟེ། འཛམ་གླིང་འདིའི་འོག་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ན་སྟུག་

བསྐལ་མཐའ་ཡས་པས་བར་མཚམས་མེད་པར་མནར་བའི་དམུལ་བ་མནར་མེད་པའི་གནས་གྱི་ཡ་ཐོག་ཡོད་ལ། དེའི་རྒྱར་དང་དཔང་ལའང་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་དང་དབྱིབས་གྲུ་
བཞི་པ་དེ་ཙམ་ཡོད་དོ། །འོ་ན་འཛམ་གླིང་གི་མཐའ་སྐྱོར་དཔག་ཚད་དྲུག་སྟོང་དང་ཕྱིད་བཞི་ལས་

མེད་པས། མནར་མེད་པའི་གནས་དེ་འདིའི་འོག་མི་རྒྱུད་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་རེ་ཞིན། སྒྲིན་མེད་དེ། སྒྲིང་རྣམས་འབྱའི་ཕུང་པོ་སྤངས་པ་ལྟར་འོག་གཞི་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་སྒྲིང་ན་
ཡར་རབ་ཏུ་ཆ་བ་དང་། ཆ་བ། ཏུ་འབོད་ཆེན་པོ། ཏུ་འབོད། བསྐྱས་འཛོམས། ཐིག་ནག །ཡང་སོས་

@17B ཏི་ཆེ་དམུལ་བདུན་གོང་ནས་གོང་དུ་བརྟེན་ཏི་གནས་སོ། །ཆ་དམུལ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལ་འང་སྟོགས་བཞིར་འཁོར་གྱིས་རྩལ་དུ་མི་མ་ཐུར་གྱི་འོབས་དང་། རོ་ཐུགས་གྱི་འདམ། སྤུ་
གྱིས་གཏམས་པའི་ལམ་དང་སོགས་ཁོངས་ནས་རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཆལ་དང་ལྷགས་གྱི་ཤལ་མ་ལིའི་སྒྲོང་པོ་རྣམས་

མཚོན་ཆས་སྒྲོར་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བབྲང་ལ། ཐལ་ཚན་གྱི་རྩུ་བོ་རབ་མེད་དེ་སྟོགས་བཞིར་བསྒྲེམས་པས་འཁོར་བཅུ་དྲུག་བཅུ་དྲུག་གིས་བསྒྲོར་ཏི་གནས་ལ། དེ་དག་ནི་གཞོད་པ་ལྷག་པའི་གནས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྷག་ཅེས་བྱ་ཞིང་ཏི་འཁོར་བའི་དམུལ་བ་པ་ཞེས་བྱ་བའང་དེ་དག་གོ། དམུལ་སྤྱང་

མཚོན་ཆ་ཐོགས་པ་རྣམས་གྱི་དམུལ་བ་པ་རྣམས་གཞན་དུ་བྲོས་པ་འགོག་པར་བྱེད་ན། དེ་དག་སེམས་ཅན་ཡིན་ནམ་ཞིན། མདོ་སྤེལ་སྤེལ་ནི། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་བྱུང་པར་ཙམ་ཡིན་
གྱི་སེམས་ཅན་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། རི་ར་ལུག་གི་གདོང་པ་ཅན་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བས་ནི། དེ་དག་

དམུལ་བ་པ་ཡིན་ཀྱང་གནས་སྐབས་དམུལ་བའི་མི་ལ་སོགས་པས་མི་གཞོད་པ་ནི། ལས་ཀྱིས་མཚམས་བཅད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཆ་དམུལ་དེ་དག་ལས་གཞན་ཅུ་བར་ཅན་
སོགས་གང་དམུལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཅུ་བར་ཅན་དང་། ཅུ་བར་དོལ་བ་དང་། སོ་ཐམ་ཐམ་པ་དང་། ཨ་ཅུ་ཟེར་བ་དང་། གྱི་རུད་

ཟེར་བ་དང་། ལྷུའལ་ལྟར་གས་པ་དང་། པརྟ་ལྟར་གས་པ་དང་། པརྟ་ལྟར་ཆེར་གས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་དང་པོ་གཉིས་དང་ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་ལུས་ཀྱི་འགྲུར་བ་དང་མཐུན་
པའི་མིང་དང་། ལྷག་མ་གསུམ་ནི་སྤྱི་འགྲུར་བ་དང་མཐུན་པའི་མིང་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་འཇམ་བུའི་གླིང་གི་འོག་ཆ་དམུལ་

གྱི་ཐད་བྱང་ཕྱོགས་འབྲུག་རུམ་གྱི་ནང་ན་གནས་པར་བཤད་དོ། །ཉི་ཆོ་བའི་དམུལ་བ་ནི་མིའི་ཡུལ་གྱི་མུལ་ངམ་གྱི་ཐང་སྟོང་སོགས་ན་གནས་པ་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་དམུལ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་
མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་འདྲན་མར་སྟོང་བ་སྟེ། ལུང་ཀོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་སོགས་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །ཡི་དྲགས་ཀྱི་

གནས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་། དེ་དག་གི་གནས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནི་གླིང་འདི་ཉིད་ཀྱི་འོག་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་འདས་པ་ན་ཡི་དྲགས་ཀྱི་གྲོང་བྱིར་སར་སྤྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ན་ཡོད་ལ། དེ་ན་ཡི་
དྲགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤེན་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བ་དང་རྫོགས་བྱེད་དགེ་བས་

@18A ༄། །བྱས་པ་ལྟའི་དཔལ་ལྷ་བྱ་སྟོང་བ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དེའི་འཁོར་ན་ཡི་དྲགས་ཀྱི་རིས་སུ་མ་ཅུ་ཅུ་དྲག་ཡོད་པ་དྲན་ཉིའི་མདོ་ལས་བཤད་ལ། ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས་ནི། ཕྱི་ནང་
ཟས་སྒོམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ཏེ་ཡི་དྲགས་རིས་གསུམ་དུ་བཤད་ཅིང་། ཁ་འཐོར་བ་ནི། མ་ཀའ་

ལ་རྒྱ་བའི་རྩལ་ཁོད་ཀྱི་ཤ་ཟར་བགྱང་བ་དང་། ལྷ་ངམ་གྱི་ཐང་ལང་ཡོད་པར་གོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་ལས་བཤད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དུད་འགོ་པལ་ཆེ་བ་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཁ་འཐོར་བ་མི་དང་
འདོད་ལྟའི་གནས་སོགས་དང་། གྲེ་སྒྲུས་དཔྱལ་བ་ནང་ཡོད་པར་བཤད་ལ། ལྷ་མ་ཡིན་ནི། རི་རབ་

ཀྱི་རྒྱ་མཚམས་མན་ནས་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་བར་གྱི་ཁོང་སང་ན་གནས་ཏེ། རི་རབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚམས་མན་ཆད་དཔག་ཚད་ཆེ་བ་ཁྲི་ཆེ་བ་སྟོང་རེ་གཞལ་བའི་ཁང་སང་ན་གྲོང་བྱིར་འོད་ལྡན་དང་།
སྐར་ཕྱོང་གི་གྲོང་དང་། ཟབ་པའི་གྲོང་དང་། མཛོས་པའི་གྲོང་ཞེས་བྱ་བ་ན། རིམ་པ་བཞིན་ལྷ་མ་

ཡིན་གྱི་དབང་པོ་སྒྲ་གཅན་དང་། མགུལ་ཕྱོང་དང་། མེ་ཏོག་ཕྱོང་དང་། ཐགས་བཟང་རིས་སོགས་འཁོར་བཅས་གནས་ཤིང་། བརྒྱ་ཕྱིན་ལ་འགུན་པར་བྱེད་པའི་སྤང་མ་ནས་ཏྲའི་བར་ཡང་ཆ་
འདྲ་རེ་ཡོད་པར་དྲན་ཉིར་བཤད་དོ། །ཨ་ ཉི་ཟླ་ལྷན་པོའི་ཕྱེད་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལྷ་གནས་བཤད་

པ་སྟེ། ས་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷ་གནས་ལ་གཞུང་མེད་ཁང་ལ་བཞུགས་པ་དང་རི་ལ་བཞུགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཉི་ཟླ་སྐར་མ་ནམས་ཡིན་ལ། འོན། ཉི་ཟླ་སྐར་མ་ནམས་མཐོང་མན་ཇི་ཙམ་
ནས་སྐྱོན། རྒྱ་མཚམས་ཡན་གྱི་ལྷན་པོའི་བྱེད་གཏུལ་གིང་འཛིན་རིའི་ཕྱི་དང་ཐད་མཉམ་དཔག་ཚད་བཞི་ཁྲིའི་སྟེང་

ན་འཁོར་བའི་སྒྲིང་གི་སྟེང་ན་སྐྱེལ། ཟླ་བ་ལ་ཐད་ཀར་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་དང་། ཉི་མ་ལ་ཐད་ཀར་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་དང་གཅིག ། དེ་གཉིས་ཀའི་མཐའ་སྒྲོར་ལ་ནི་གསུམ་འབྱུང་དང་། རམས་
སྤྱད་དཔག་ཚད་བྱེད་དྲུག་དང་གཅིག་གི་བཅོ་བརྒྱད་ཆ་གཅིག་གོ ། སྐྱོན། ཟླ་བའི་འོག་གཞི་རྒྱ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་ཅིང་།

དེའི་སྒྲིང་གྱི་བྱེད་ལས་བསིལ་བ་དང་མིག་ལ་ཕན་པ། ཉི་མའི་འོག་གཞི་མེ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་ཅིང་དེའི་བྱེད་ལས་ཚ་བ་དང་མིག་ལ་གནོད་པ། དེ་གཉིས་ཐུན་མོང་གི་བྱེད་ལས་ལོ་ཉོག་སྟེན་པ་དང་
སྒྲིང་བ་སྟེར་བར་བྱེད་ལ། དགྲིལ་འཁོར་དེ་གཉིས་ཀའི་སྟེང་དུ་འཕང་དཔག་ཚད་བྱེད་པའི་གསེར་གྱི་ར་

@18B བས་བསྒྲོར་བ། རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུ་བཞིའི་རྩིག་སྐྱབ་དང་། འོག་གཞི་ཚོན་སྤྲུ་བརྒྱུ་ཅ་གཅིག་གིས་བཀྲ་བའི་སྟེང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཁང་བཟང་། སྐྱེད་མོས་ཚལ། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་། མེ་ཉོག་
མཚུ་བ་སྤྲུས་མོ་རྩལ་ཙམ་དུ་འབྲེམས་པ་སོགས་སྟེ་འབྱོར་བ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་སྟེ་སྟེ་འབྱེད་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་འཁོར་བཅས་

གནས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐར་མ་ནི། རྒྱ་རྒྱ་ཤལ་ལས་བྱའཕྱིང་ཆེ་བ་ལ་རྒྱང་གྲགས་བཙོ་བརྒྱད་དང་། འབྲིང་པལ་ཆེ་བ་ལ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གཉིས་ཙམ། རྒྱང་བ་ལ་གསུམ་དང་གཅིག་སོགས་སྟེ་
ཆོགས་དང་། གླིང་གཞི་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐར་མའི་བྲངས་ནི་དྲུང་གཉིས་བྱེ་བ་བརྒྱད་ས་ཡ་ལྔ་ཡོད་པར་

བྲང་སྟོང་གར་གའི་ལྷས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་བཤད་ཅིང་། སོ་སོའི་འོག་གཞིའི་སྟེང་ན་གསེར་གྱིར་བསོགས་ལྷའི་འབྲོར་པའི་ཆོགས་གོང་དང་འདྲ་བ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །ཉི་མས་
གླིང་བཞི་ལ་སྟུང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ནི། བྲང་དུན་མ་སྟེ་དང་། ཤར་དུ་ཉི་མ་རྒྱབ་པ། ལྷོར་ཉི་མ་སྟེད་

པ། རྒྱབ་དུ་ཉི་མ་ཤར་བ་རྣམས་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་དུས་མཉམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་བར་བྱེད་ཅིང་། སའི་སྟོད་འབྲེལ་ལས། གང་གི་ཆོ་ཉིན་ཞག་མཉམ་པ་དེའི་ཆོ་ན་དེ་ལྟར་བབྲང་གི་གཞན་
ན་ནི་ཆ་ཡོད་པར་བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དུས་མཉམ་ཚུལ་དེ་ནི་སྟོན་དབྱིད་ཉིན་མཚན་མཉམ་

པའི་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་ཡིན་གྱི། ཉིན་མཚན་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་དབང་གིས་ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །པ ༥ དབྱར་གྱི་རྩྭ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དབྱར་དགུན་ཉི་མ་ལྷོ་ག་དུས་
བཤད་པ་ལ། འབྲེལ་ལྷོ་ག་རྣམས་སུ། དབྱར་གྱི་རྩྭ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །སོགས་ཀྱི་དོན་དབྱར་རྩྭ་གཉིས་པའི་ཆོས་

བརྒྱུད་ལ་དབྱར་ཉི་ལྗོངས་པ་དང་། དགུན་རྒྱ་བཞི་བའི་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་དགུན་ཉི་ལྗོངས་པ་ཅུ་བའི་ཆོག་ཟིན་སོར་བཞག་མཛད་ནས་བཤད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་དགུན་ཉི་ལྗོངས་པ་དང་དབྱར་ཉི་ལྗོངས་པ་ལྟོད་ལ་ལྗོངས་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས། མངོན་པའི་ལྷགས་འདིར་ལོ་འགོ་ཉོར་རྒྱ་བརྒྱུད་པ་དགུ་པ་ནས་འཛིན་

དགོས་པ་སོགས་འདུལ་མངོན་མི་མཐུན་པར་བཤད་མོད། (༢) རྒྱལ་མཆོག་ལྷ་པ་ཆེན་པོས། ལས་ཆོག་རྣམ་རྒྱལ་གསེར་མདོག་ལས། འོན་ཏེ་དྲིན་བཤད་པའི་ལོ་འགོ་འདི་ནས་དགུན་རྒྱ་གཉིས་ལས་མ་འབྱུངས་པར་དགུན་ཉི་ལྗོངས་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན། མཛོད་ལས། དགུན་

@19A ༄༄༅། །རྣམས་ཀྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། །ཐུང་དུ་འབྱུང་རོ་ཉིན་མོ་ལྗོངས་ །ཅིས་དགུན་རྒྱ་བཞི་པ་ལ་ཉི་མ་ལྗོངས་པར་བཤད་པ་དང་འགའ་ལོ་ཞེ་ན། །ཁ་ཅིག་འདི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་ལོ་འགོ་
ཉོར་རྒྱ་བརྒྱུད་པའམ་དགུ་པ་ནས་འཛིན་ལ། ལྷ་ཅིག་འདུལ་མངོན་མི་མཐུན་པས་འདུལ་བའི་རྣམ་གཞག་

ལ་མངོན་པས་མི་གཞོད་དོ་ཞེས་ཟེར་མོད། དེ་ནི་ཡར་ངོ་ལྗོངས་འགྲོའི་དགུན་རྒྱ་བཞི་པ་དཔེ་ལྟར་ཉོར་རྒྱ་གཉིས་པའི་སྤྲད་ལ་ཉིན་མཆོན་མཉམ་པ་ཞག་གཅིག་འབྱུང་ལ། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ནས་
མཆོན་མོ་ལས་ཉིན་མོ་རིང་དུ་འགྲོ་ལ། དེ་ནས་རྒྱ་བ་གསུམ་ལྷག་ཙམ་ལོན་པ་དམིད་ཀྱི་བཞི་པ་ཅུ་ལྟོད་ཀྱི་རྒྱ་འགོ་ལ་དབྱར་

ཉི་ལྗོན་ཅིང་། དེ་ནས་རྒྱ་བ་གསུམ་ལོན་པ་དབྱར་གྱི་གཉིས་པ་བྱམས་ཀྱི་རྒྱ་སྤྲད་ལ་སྟོན་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་ཕྱི་ཉིན་ནས་རིང་ཐུང་དུ་འགོ་བའི་འདི་དང་མཐུན་པར་བཤད་ན་ལེགས་
སོ། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་མངོན་རིན་ཆེན་འབྲེན་པའི་གིང་རྟ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པས། ལྷགས་འདིའི་ལོ་

འགོ་ཉར་རྒྱ་བཅུ་བའི་མར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་འཛིན་པ་འདུལ་པ་དང་མཐུན་ཞིང་། དེས་ན། དབྱར་གྱི་རྒྱ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཐ་མའི་ཆོས་དགུ་ནས་མཚན་རིང་། ཞེས་པས་ཡར་ངོ་སྟོན་འགྲོའི་
དབྱར་རྒྱ་གཉིས་པ་བྱམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ལ་སྟོད་སྤྲད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་རྒྱ་སྤྲད་ལ་སྟོན་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་ཕྱི་

ཉིན་ཆོས་དགུ་ནས་ཉིན་མོ་ལས་མཚན་མོ་རིང་དུ་འགོ་ལ། དེ་ནས་རྒྱ་བ་གསུམ་ལྷག་ཙམ་ལོན་པའི་ཡར་ངོ་སྟོན་འགྲོའི་དགུ་རྒྱ་གཉིས་པ་རྒྱལ་རྒྱའི་འགོར་དགུ་ཉི་ལྗོན་པའི་དོན་དང་།
དགུ་ན་མས་ཀྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། །ཐུང་དུ་འགྱུར་རེ་ཉིན་མོ་ལྗོན། །ཆོས་པས་དགུ་ཉི་ལྗོན་ནས་རྒྱ་བ་གསུམ་ལྷག་ཙམ་

ལོན་པའི་ཡར་ངོ་སྟོན་འགྲོའི་དགུ་རྒྱ་བཞི་པ་དབའི་རྒྱ་སྤྲད་ལ་དཔྱིད་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་ཕྱི་ཉིན་ནས་མཚན་མོ་ཐུང་ལ་ཉིན་མོ་དེ་ལས་ལྗོན་སྟེ་རིང་དུ་འགོ་བའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་པ་
ལྟར་ཁས་བླངས་ན། ཅུ་བའི་དགོངས་པ་དང་འབྱོར་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་མི་གཞོད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་སོགས་

གྱིས་ཀྱང་མི་གཞིད་པར་སྒྲུང་ངོ། །ཐ་མའི་ཆོས་དགྲུ་ནས་མཚན་རིང་། ཞེས་པ་ཆོས་དགྲུ་དཔེ་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དེར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས། འདིར་ཉི་མ་
ལྷོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་ཆོས་དགྲུ་འབའ་ཞིག་ལ་ལྷོག་པར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དགྲུ་ལ་ལྷོག་པ་གསལ་པའི་དཔེར་བྱས་ནས་

@19B གཞན་ཡང་མཚོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ཙམ་གྱིས་རིང་ཐུང་དུ་འབྱུང་ཞེ་ན། ཐང་གཅིག་གིས་ཉིན་མཚན་རིང་ཐུང་དུ་འབྱུང་ལ། དེ་ནི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཆ་དགྲུ་
བརྒྱར་བྱས་པའི་ཆ་གཅིག་ལ་བཞེད་དོ། །འོ་ན་ཉི་མ་ལྷོག་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། ཉི་མ་བྱང་ནས་ལྷོར་འགོ་བཙའ་ནི་དབྱར་གྱི་ལྷོག་པ་ཡིན་པ་དང་།

ལྷོ་ནས་བྱང་དུ་འགོ་བཙའ་ནི་དགྲུན་གྱི་ལྷོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་མ་ལྷོར་བགྲོད་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོ་དཔག་ཚད་ཕྱིད་དུག་དང་གཅིག་གི་བཙེ་བརྒྱད་ཆ་གཅིག་གླིང་ལས་རིམ་གྱིས་ཡོལ་ཏེ་ཕྱིའི་
རྒྱ་མཚོའི་སྒྲིང་ནས་རྒྱ་བས། དེའི་ཆོ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་མཚོ་སྤོ་ཞིང་ལུ་མ་སྤོ་བ་དང་། བྱང་བགྲོད་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོ་

དཔག་ཚད་ཕྱིད་དུག་དང་གཅིག་གི་བཙེ་བརྒྱད་ཆ་གཅིག་རིམ་གྱིས་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཡོལ་ཏེ་གླིང་གི་སྒྲིང་དུ་རྒྱ་བས། དེའི་ཆོ་གླིང་ནམས་སྤོ་ཞིང་རྒྱ་མཚོ་ལས་བྱང་བའི་ལུ་མ་ནམས་བྱང་པའི་
གནད་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ། །དབྱར་དགྲུན་ཉི་མ་རིང་ཐུང་འོང་བའང་དབྱར་ཉི་མ་གླིང་གི་དབྱས་ནས་རྒྱ་བའི་ཆོ་འགོས་དལ་ལ། དགྲུན་ཉི་མ་

གྲིང་གི་མཐའ་ནས་རྒྱ་བའི་ཆོ་འགྲོས་ལྷུང་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །ཟླ་བ་འཕེལ་འགྲིབ་ཏུ་སྒྲུང་བ་ཡང་ཉི་མ་དང་ཉི་བའི་ཆོ་ཉི་མའི་འོད་པོ་ག་པས་རང་གི་གྲིབ་མས་འགྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མ་
དང་ཤིན་ཏུ་ཉི་བའི་གནས་སྟོང་ལྟ་བུར་མ་ལུས་པར་འགྲིབ་པའི་ཕྱིར་གཏན་ནས་མི་སྒྲུང་བ་ཡིན་ལ། ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་བཙོ་ལྷ་ལྟ་

བུར་གྲིབ་མས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྐྱིབས་པ་མེད་པས་ཚོགས་པར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཉི་ཟླ་རྒྱ་སྐར་འདི་དག་ཀྱང་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིའི་ལྷུང་གཏོགས་སོ། །པཎ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་བང་རིམ་བཞི་ཡོད་དེ། ཞེས་
སོགས་གྲིས་རིལ་གནས་པ་བཤད་པ་སྟེ། རི་རབ་འདི་ལ་གྲིང་བཞི་དང་དུས་མཉམ་དུ་འཆགས་པའི་ཁམས་ཐ་མ་ལས་

གྲུབ་པའི་བང་རིམ་བཞི་ཡོད་ལ། བར་གྱི་ཐག་ཀྱང་རྒྱ་མཚམས་ནས་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་བརྒྱའི་ས་ན་བང་རིམ་རེ་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་རོལ་དུ་ཇི་ཙམ་འཕགས་པའི་བང་རིམ་དང་པོ་ལ་དང་ག་
ཚད་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་དུག་དང་། གཉིས་པ་ལ་བརྒྱད། གསུམ་པ་ལ་བཞི། བཞི་པ་ལ་གཉིས་རྣམས་རི་རབ་ལས་ཕྱིར་

འཕགས་སོ། །དེ་ཡང་བང་རིམ་དང་པོ་ལ་གཞོད་སྒྲིན་ལག་ན་རིན་པོ་ཆེའི་གཞོང་པ་བདུད་ཅིས་གང་པ་ཐོགས་པ། གཉིས་པ་ན་གཞོད་སྒྲིན་ལག་ན་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱིང་བ་ཐོགས་པ་དང་། གསུམ་
པ་ལ་གཞོད་སྒྲིན་རྒྱན་ཆང་གིས་རྟག་ཏུ་སྒྲོས་པ་དང་། །བཞི་པ་ལ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷག་རྣམས་གནས་ཏེ། བང་

@20A ༄། །རིམ་བཞི་པའི་ཤར་ན་ཡུལ་འགོར་སྐྱངས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དང་། ལྷོ་ན་འཕགས་སྐྱེས་པོའི་ཕོ་བྲང་དང་། ལུབ་ན་སྐྱེས་མི་བཟང་གི་ཕོ་བྲང་། བྱང་ན་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ཡོད་ལ། དེར་
མ་ཟད་གསེར་རི་བདུན་གྱི་སྟེང་ན་ཡང་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་གི་སྐྱེས་

ཕྱིའི་ཁོར་ཡུག་དང་སྐྱིང་རྣམས་ཀྱི་རི་དང་ཤིང་དང་རྩ་ལའང་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིའི་ལྷ་གནས་པ་བསྟུ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མཎ ལྷན་པོའི་ཅེ་ན་སུམ་ཅུ་གསུམ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་
བཤད་པ་སྟེ། ལྷན་པོའི་ཅེ་ན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་གྱི་ལྷ་རྣམས་གནས་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་སུམ་ཅུ་ཅུ་

གསུམ་ཞེས་བྲ་ཞེ་ན། དེ་ན་ནོར་ལྷ་བརྒྱད། དྲག་པོ་བཅུ་གཅིག་ ཉི་མ་བཅུ་གཉིས། ཐ་སྐྱར་གྱི་བྱ་གཞོན་རྩ་གཉིས་ཏེ་དབང་པོ་དང་ཉེ་དབང་བསྟོམས་པའི་གཙོ་བོ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་ཡོད་པས་
སམ། ཡང་ན་རི་རབ་ཀྱི་སྟེང་ན་ཆོས་བཟང་ལྷའི་མདུན་ས་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་གནས་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་ཡོད་པས་དེ་སྐད་

ཅས་བྲའོ། །འོ་ན། བརྒྱ་བྱིན་རང་ཉིད་གཙོ་བོའི་སྡེ་ཆེན་གང་དུ་གཏོགས་ན། ཉི་མ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་གཏོགས་ཏེ། བཅུ་གཉིས་པའི་ཐོགས་མ་དེ་བརྒྱ་བྱིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་རབ་
དེའི་ངོས་རེ་ལ་དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཁྲི་དང་། མཐའ་སྐོར་དུ་གསུམ་འབུམ་ཉི་ཁྲིའོ། །ལྷན་པོའི་ཕྱོགས་མཚམས་བཞི་ལ་ལྷོ་

རྒྱལ་ཁས་གཡོན་བསྐྱོར་གྱི་རིམ་པ་བཞིན་དངུལ། བེ་རྒྱུ་རྩ། ཤེལ། གསེར་རྣམས་ལས་གྲུབ་པའི་ཁང་བཙེགས་ངོས་ལ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཉིས་ལྷ་དང་། དཔང་སྤྱ་དཔག་ཚད་ལྷ་བརྒྱ་ཡོད་པའི་
ཁང་བཙེགས་བཞི་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་ལྷ་རྣམས་བག་མེད་པའི་གནས་ལས་བསྐྱུང་ཕྱིར་གནོད་སྦྱིན་ལག་ན་དོ་རྩེས་ལྷའི་ཆ་

ལྷགས་སྤྱ་སྤྱལ་པ་རེ་རེ་གནས་ལ། རི་རབ་གྱི་རྩེ་མོའི་དབུས་སྤྱ་གྲོང་བྱེར་བལྟ་ན་སྤྱག་ཅིས་བྱ་བ་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ངོས་རེ་ལ་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོད་ལྷ་བརྒྱ་རེ་དང་མཐའ་སྐྱོར་དུ་
ཁྲི། །དཔང་སྤྱ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་གཉིས་ཡོད་པ། འོག་གཞི་ཚོན་སྒྲ་བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་གིས་བཀྲ་བར་བྱས་པ། མན་ན་ནེམ་པར་བྱེད་

ཅིང་བཏེག་ན་པར་བྱེད་པའི་མཉེན་པ་མེ་ཏོག་མཚན་རབས་ཁེབས་པ། དེ་ལ་ལྷའི་གྲོང་བྱེར་གྱི་སྒོ་དགུ་བརྒྱ་གོ་དགུ་ཡོད་པ། སྒོ་རེ་རེ་ལ་གནོད་སྦྱིན་ལག་ན་དོ་རྩེའི་སྤྱལ་པ་གོ་མཚོན་ཐོགས་པ་ལྷ་
བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱས་ལྷ་བརྒྱས་ལྷ་རྣམས་སྤྱང་པར་བྱེད་པའི་རྩལ་དུ་གནས་ལ། གྲོང་བྱེར་དེའི་དབུས་ན་ལྷའི་དབང་པོའི་བཞུགས་གནས་རྣམ་

@20B པར་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཁང་བཟང་ཞེས་བྱ་བ། རེས་རེར་དཔག་ཚད་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་རེ་སྟེ་མཐའ་སྟོང་གིས་བསྐྱོར་བ། དཔངས་སྤྱ་དཔག་ཚད་དུག་དང་གཅིག་གི་བཙོ་བརྒྱད་ཆ་གཅིག་ཡོད་
པ། དོ་ལ་པ་གམ་བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་ཁང་པ་བཙེགས་པ་བརྒྱ་བརྒྱ། ཁང་བཙེགས་རེ་རེ་ལ་གནས་ཁང་བདུན་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལ་

ལྷའི་བྱ་མོ་བདུན་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལ་གཡོག་མོ་བདུན་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལ་སིལ་སྒྲན་བདུན་བདུན་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །ཁྲོང་ཁྲེར་བལྟ་ན་སྤྱག་དེའི་སྤྱི་རོལ་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུར་སྤྱིན་པ་ན། ཤར་དུ་
རྩིང་བྱ་ཤིང་དང་ལོ་མ་མེ་ཏོག་འབྲས་བྱ་སྒྲ་ཚོགས་ཡོད་བའི་ཤིང་རྟ་སྒྲ་ཚོགས་གྱི་ཚལ། ལྷོར་རྩིང་བྱ་ཤིང་དང་ལོ་མ་མེ་ཏོག་

འབྲས་བྱ་རྒྱན་རྣམས་རྩུབ་ཅིང་། དེར་སྤྱེབས་པ་ཙམ་གྱིས་ལུས་སེམས་རྩུབ་མོར་སོང་སྟེ། གཡུལ་སློད་པ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་བས་རྩུབ་འགྱུར་གྱི་ཚལ། རུབ་ན་རྩིང་བྱ་ཤིང་དང་ལོ་མ་མེ་ཏོག་
འབྲས་བྱ་གོས་རྒྱན་རྣམས་འདྲེས་ཤིང་། ལྷའི་བྱ་བྱ་མོ་རྣམས་འདྲེས་པར་གནས་པས་འདྲེས་ཚལ། བྱང་ན་རྩིང་བྱ་ཤིང་དང་

ལོ་མ་མེ་ཏོག་འབྲས་བྱ་དགའ་བ། ལྷའི་བྱ་དང་བྱ་མོ་རྣམས་ཀྱང་དགའ་བར་གནས་པས་དགའ་བའི་ཚལ་རྣམས་ཡོད་ལ། ཚལ་དེ་དག་གི་སྤྱོགས་བཞིར་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུའི་པ་རོལ་ན་རིམ་
བཞིན་ཤིང་རྟ་ནས་ཚོགས་པ་དང་། རྩུབ་འགྱུར། འདྲེས་པ། བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ས་གཞི་རེ་ཡོད་དོ། །ཁྲོང་ཁྲེར་བལྟ་ན་

སྤྱག་དེའི་བྱང་ཤར་མཚམས་ན་ཤིང་ཡོངས་འདུས་བརྟོལ་སྒྲོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐུར་དུ་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་ཟུག་པ། དཔག་ཚད་བརྒྱ་གྱི་གུན་དུ་སྤྱོགས་པ་ཡལ་འདབ་གྱིས་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུར་བྱལ་
པ། གྲིས་རྩི་སྤྱོགས་སུ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་དང་། རྩི་སྤྱོགས་མིན་པར་ལྔ་བཅུར་བྱལ་པ་ཡོད་ལ། ཤིང་དེའི་དུང་ན་ཨར་མོ་

ནིག་ལྟ་བུའི་ལྷ་བ་དཀར་པོའི་དོ་ལེབ་ངོས་རེར་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་སྟེ། མཐའ་ཉིས་བརྒྱས་འཁོར་བ་འཕང་དུ་དཔག་ཚད་དྲུག་དང་གཅིག་གིས་བཙོ་བརྒྱད་ཆ་གཅིག་ཡོད་པ་དེའི་སྟངས་དུ་དབང་པོ་
ཉེ་དབང་དང་བཅས་པའི་ཁྲི་ལ་ལྷ་རྣམས་དབྱར་རྒྱ་བ་བཞིར་གནས་ཤིང་། དེའི་དྲུང་དུ་གྲང་པོ་ཆེ་ས་སྤྲངས་གྱི་བྱ་ལུས་གྱི་

སྟིང་དུ་དཔག་ཚད་གསུམ་ཞིང་དུ་གཅིག་མཐའ་སྟོར་དུ་བདུན་ཡོད་པ། མགོ་སྤྲུམ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་སྤྲུལ་ནས་དབྱས་མར་བརྒྱ་བྱིན་དང་གཞན་རྣམས་ལ་ཉེ་དབང་སོ་གཉིས། ལུས་བྱིན་པོར་ལྷ་
རྣམས་བཞོན་ནས་ཨར་མོ་ནིག་ལྟ་བུའི་སྟངས་དུ་བསྐྱལ་པའི་རྒྱང་ལྷར་འགྲོགས་པར་འགྲོ་ལ། དེར་གྲང་ཆེན་གྱི་ལུས་བཞག་

@21A ༄། །ནས་ལྟ་བུའི་བྱ་རྒྱ་འཕུལ་དང་ལྷན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་སོ། །གྲོང་བྱིར་བལྟ་ན་སྤྲུག་དེའི་སྟོ་རྒྱབ་མཚམས་དཔག་ཚད་བཅུ་གཉིས་གྱིས་ཆོད་པའི་ས་ན་ཆོས་བཟང་ལྟ་བུའི་
མདུན་ས་ཞིང་དུ་དཔག་ཚད་སྤུམ་བརྒྱ་དང་མཐའ་སྟོར་དགུ་བརྒྱ་ཡོད་པ། གྲོང་བྱིར་བལྟ་ན་སྤྲུག་ལས་དཔག་ཚད་

ཕྱིད་བཞིར་བྱིན་དུ་འཕགས་པ། འོག་གཞི་ཡང་ཐོག་ཀ་བ་སྤྱི་འདུས་གྱི་གདུང་སོགས་ཤེལ་ལས་བྱུབ་པ། དབྱས་ན་བེ་རྒྱར་ཱེའི་ཀ་བ་རྩར་བརྒྱད་པ་སྤྱི་འདུས་གྱི་གདུང་ལ་སྤྱི་ཙུའི་ཆད་ཙམ་གྱིས་
མ་རེག་པ། དེ་ན་ཡང་ལྟ་བུའི་དབང་པོས་ཆོས་སྟོན་པའི་གསེར་ཁྲི་དང་ཉེ་དབང་རྣམས་གྱི་ཁྲི་བཞམས་པ་དེར་ལྷ་རྣམས་འདུས་

ནས་ལྟ་དང་མིའི་དོན་དང་ཆོས་སེམས་ཤིང་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྱི་འདུན་བགྲོས་བགྲོ་བར་བྱེད་ལ། དེར་ལྟ་རྣམས་འདུས་པ་ན་སུམ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་པའི་སྤངས་མ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་གཡོག་དང་།
རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་བྱ་དང་། རྒྱལ་ཆེན་རྣམས་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་དང་བཅུ་གཉིས་བཙོ་ལྔ་ལ་རིམ་བཞིན་གླིང་བཞིའི་

འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཉལ་ནས་ཆོས་དང་མཐུན་མི་མཐུན་ཅི་བྱས་ལྟ་རྣམས་ལ་སྒྲན་པ་ན། དེའི་ཆོ་ཆོས་དང་མི་མཐུན་ན་མི་དགའ་ཞིང་སྟོན་ལ་ཆོས་དང་མཐུན་ན་དགའ་ཞིང་བསྐྱགས་པར་
བརྗོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་བརྒྱ་སྟེན་ལ་གླང་པོ་ཆེ་རབ་བརྟན་དང་ས་སྤངས་ཀྱི་བྱ་གཉིས་སོ་སོར་གླང་གཡོག་བརྒྱད་སྟོང་བརྒྱད་

སྟོང་དང་། ཉལ་ཕྱོགས་ཀྱི་གླིང་ཕུན་ཁམ་བྱ་ཅན་ན་གནས་པའི་རྟ་སྟེན་གྱི་ཤུགས་ཅན་རྟ་གཡོག་བརྒྱད་སྟོང་དང་བཙས་པ་དང་། ལྷའི་རྩ་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་བཞི་དང་། དམག་ཉི་བར་ཞི་བར་བྱེད་
པའི་སྒྲ་སྟོག་པ་སོགས་ལྷའི་འབྲོར་བའི་བྱེད་པར་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་ཡོད་དོ། །༥ དེ་སྟོང་ལྟ་རྣམས་གཞལ་

མེད་ཁང་། །ཞེས་པས་འཐབ་བྲལ་ཡན་གྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་གཞལ་མེད་ཁང་བཤད་པ་སྟེ། སུམ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་དེའི་སྟོང་ན་འཐབ་བྲལ་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་གཞལ་མེད་ཁང་ཡོད་
ཅིང་། དང་པོ་དེ་མན་ཆད་དུ་འཐབ་པ་ཡོད་ལ། འདི་ནས་ལྟ་མ་ཡིན་དང་ཕན་ཚུན་འཐབ་པ་དང་བྲལ་བས་ན་འཐབ་བྲལ་ཞེས་བྱའོ།།

འདི་མན་ཆོད་དུ་འཐབ་པ་ཡོད་དེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་ལྷ་མ་ཡིན་དང་འཐབ་ན་གཞན་ལ་ལྷ་ཅི་སྟོས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱང་ལྷ་ལ་འཐབ་པར་རུས་ཏེ། ལྷའི་ཡོངས་སྟོང་ལ་འབྲན་རུས་པ་
དང་། ལྷའི་གཉེན་སྒྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་འཐབ་ན། འཇིག་རྟེན་དུ་ཆོས་མིན་དར་བ་ན། ལྷའི་དཔུང་འགྲིབ་

@21B ཅིང་ལྷ་མིན་གྱི་དཔུང་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆོ་ལྷའི་བདུད་ཅིལ་ཕྲག་དོག་དང་། རང་གི་བྱ་མོ་ལྷས་འཕྲོག་པ་ལ་སེར་སྒྲིའི་དབང་གིས་ལྷ་མིན་རྣམས་ལྷན་པོའི་རྒྱ་མཚམས་ཀྱི་ཁོང་
སེང་ནས་འཐོན་ཏེ་སྟེང་གི་ནམ་མཁར་འཕགས་པ་ན། དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱུ་དང་། གནོད་སྦྱིན་ལག་ན་གཞོང་ཐོགས། འཕྲེང་

ཐོག །ཏྲག་སྟོས། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་སྟེ་ལྷའི་སྤང་མ་ལྷ་དང་རིམ་བཞིན་འཐབ་པ་ལས། སྤང་མ་འོག་མ་འོག་མས་བསྒྲོག་མ་རུས་ན། གོང་མ་གོང་མར་སྒྲན་ཏེ་གོང་འོག་བསྒྲེམས་ཏེ་འཐབ་ཀྱང་
བསྒྲོག་མ་རུས་པའི་ཆོ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིས་ལྷའི་དབང་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། ཀེ་རུ་ཤི་ཀ་བདག་ཅག་རྣམས་ལྷ་མ་ཡིན་

གྲིས་པམ་པར་བྱས་ན། གང་གི་དུས་ལ་བབ་པ་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། དབང་པོས་ཀྱང་ལྷ་རྣམས་ལ་སྒྲན་ཏེ་ལྷན་ཅིག་རྒྱབ་འགྱུར་གྱི་ཆལ་དུ་ཕྱིན་ཏེ་གཡུལ་འགྲེད་པར་
མོས་པར་བྱས་ནས་དཔུང་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་དང་བཅས་ཏེ་རི་རབ་ཀྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འཐབ་ཅིང་། དེའི་ཆོ་ལྷ་མིན་རྣམས་པམ་

ན་ཚུ་མཚམས་ཐུག་པར་བྱོས། ལྷ་རྣམས་པམ་ན་གྲོང་ཁྱིམ་བཟུ་ན་སྤྲུག་གི་བར་དུ་བྱོས་ནས་སྒོ་རྣམས་གཙོན་པར་བྱེད་དོ། །འཐབ་བྲལ་བ་ལ་མཆོ་མ་ཞེས་གྲང་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ལྷའི་
བྱ་དང་བྱ་མོ་བྱང་རེ་སྐྱེ་བས་དེ་སྐད་དུ་བཞོན་ལ། སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་དང་།

དགའ་བ་མཆོག་དང་ལྷན་པས་ན་དགའ་ལྷན། རང་གི་སྤྱལ་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་ལོངས་སྟོན་པས་ན་འཕུལ་དགའ། གཞན་གྱི་སྤྱལ་པ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་ལོངས་
སྟོན་པས་ན་གཞན་འཕུལ་དབང་བྱེད་ཅིས་བྱའོ། །འདོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་དཀར་དམར་སེར་པོ་ཅི་རིགས་དང་

གཞལ་ཡས་ཁང་ཡང་ཆེད་དུ་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པར་སྐྱ་མི་སྟན་མ་གཏོགས་པའི་གྲིང་གསུམ་གྱི་མིའི་གནས་བཞིན་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་ལ། ཆངས་རིས་སོགས་གཟུགས་ཁམས་གནས་
རིགས་བཅུ་བདུན་སོ་སོའི་སྐྱ་བཤད་རྩལ་ནི་སྤྲ་ཞིང་། དེ་དག་གི་གནས་ཀྱི་འོག་གཞིའི་རྒྱར་ཆད་སོགས་གྲང་རྒྱས་འགྲེལ་

རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདོད་ལྷ་རིས་དུག་ལ་ས་བོན་འབྱུང་བ་མེད་གྲང་། ཆགས་པའི་གདུང་བ་སེལ་བའི་འཁྲིག་པ་སྟོན་རྩལ་ཡོད་དེ། འདོད་ལྷ་འོག་མ་གཉིས་དབང་པོ་གཉིས་སྟོར་
དང་། འཐབ་བྲལ་བ་འཁྱུད་པ། དགའ་ལྷན་པ་ལག་པ་བཅང་པ། འཕུལ་དགའ་བ་རྟོན་པ། གཞན་

@22A ༄། །གཞན་འཕྱལ་དབང་བྱེད་པ་བསྟུན་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོན་པར་བྱེད་ལ། བྱེད་བྱ་སྟེ་བས་ཡུལ་གང་ཤས་ཆེ་བ་དེ་སྟོན་དུ་ཆགས་པའང་ཤས་ཆེ་བས་འདོད་ལྷ་རྣམས་དབང་པོ་
གཉིས་སྟོར་ཁོན་ཡིན་གྱང་། གོང་དུ་བཤད་པ་ནི་འབྲིག་པའི་ཡུན་ཚད་བསྟན་པའོ་ཟེར། འབྲིག་

པ་སྟོན་པ་ན་རྒྱང་འབྲུང་བ་ཙམ་ལས་ས་བོན་འབྲུང་བ་མེད་གྱང་། ལྷ་པོ་མོ་སོ་སོའི་པང་དུ་རྒྱས་ཏེ་སྟེ་བ་ལ་ལྷའི་བྱ་དང་བྱ་མེའི་ཐ་སྟོན་བྱེད་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །འདོད་ལྷ་དུག་ལ་མས་རིམ་
བཞིན་ཐོག་མར་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་ཀྱི་བྱིས་པ་ལོ་ལྔ་ལོན་པ་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པའི་

བོང་ཚད་ཙམ་དུ་སྟེ་ཞིང་། འདོད་ཁམས་པ་ནི་ངོ་ཚ་བྲིལ་མེད་ཤེས་ཆེ་བས། དམིགས་བསལ་རེ་གཉིས་མ་གཏོགས་གཅེར་བྱར་སྟེ་ལ། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་ནི་དེ་གཉིས་སྤངས་པས་བོང་ཚད་
ཀུན་རྫོགས་ཤིང་གོས་དང་བཙས་ཏེ་སྟེ་འོ། །ཎ འདོད་པ་སྟེ་བ་གསུམ་པོ་ནི།

ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། མདོ་ལས་འདོད་པ་སྟེ་བ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་ནི། མི་དང་འདོད་ལྷ་ལོག་མ་བཞིན་སྤར་ཅི་རྩར་བྱང་བའི་འདོད་ཡོན་ལ་འདོད་པ་རྩར་ལོངས་སྟོན་པས་འདོད་པ་སྟེ་བ་དང་
པོ་། འཕྱལ་དགའ་བས་རང་གི་སྤྱལ་པ་ལ་ལོངས་སྟོན་པས་གཉིས་པ་དང་། གཞན་

འཕུལ་དབང་བྱེད་པས་གཞན་གྱི་སྤྱལ་པ་ལ་བྱན་མོང་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་པས་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་མདོ་ལས་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ས་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་
ནི་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ས་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་

ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་དང་། གསུམ་པ་ལ་ས་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་ནི་དགའ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་གསུམ་དུ་བཤད་དོ། །བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན་ནི་བཏང་སྟོམས་གྱི་ས་
པ་ཡིན་གྱང་། བདེ་བའི་སས་བསྐྱེས་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་ཡོད་པས་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་

སྟོན་མེད་དོ། ། ཨ་ གནས་ནས་གནས་འོག་ཇི་སྟེན་བར། །ཞེས་སོགས་གྱི་དོན། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིའི་རྩ་བའི་གནས་བང་རིམ་བཞི་པ་ནས་གནས་འོག་མ་འཇམ་བུ་གླིང་གི་བར་དཔག་ཆད་
བཞི་བྱི་ཡོད་པ་ལྟར། དེའི་གོང་མ་སུམ་རྩ་རྩ་གསུམ་པའི་བར་དཔག་ཆད་བཞི་བྱི་ཡོད་

@22B ལ། དེ་བཞིན་དུ་སུམ་རྩ་རྩ་གསུམ་ནས་གཞན་འཕུལ་དབང་བྱེད་གྱི་བར་གོང་འོག་དཔག་ཆད་འདབ་འབྱུར་འདབ་འབྱུར་དུ་རྩི་རྩུལ་རིགས་འབྱེའོ། །དེ་དག་གི་རྒྱར་ཆེད་ཀྱང་འདོད་ལྷ་
གོང་མ་བཞིའི་གནས་ནི་སུམ་རྩ་རྩ་གསུམ་དང་མཉམ་ལ། བསམ་གཏན་བཞིའི་གནས་ནི་མས་རིམ་བཞིན་གླིང་

བཞི་དང་སྟོང་སྟེ་ཕུད་དང་སྟོང་གཉིས་བར་མ་དང་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་མཉམ་མོ། །རང་གི་རྩ་འཕུལ་ཐོབ་པའམ་གཞན་གྱི་རྩ་འཕུལ་ལ་མ་བརྟེན་པར་འོག་མས་གོང་མ་
མཐོང་བ་མེད་དེ། གོང་མར་འགོ་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ༥ གླིང་བཞི་དང་ནི་ཉི་ཟླ་དང་། །ཞེས་སོགས་

གྱིས། མདོ་ལས་སྟོང་གསུམ་དུ་བཤད་པའི་དོན་བཤད་པ་སྟེ། གླིང་བཞི་ཉི་ཟླ་རི་རབ་འདོད་ལྷ་ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བར་སྟོང་ལ་ནི། སྟོང་སྟེ་ཕུད་དང་། སྟོང་སྟེ་ཕུད་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གཉིས་
བར་མ་དང་། སྟོང་གཉིས་བར་མ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་

ཁམས་ཞེས་བྱ་ལ། སྟོང་གསུམ་རེ་རེའི་མཐར་ཡང་ལྷ་ཁྱུད་རེ་རེས་བསྐྱོར་བར་བཤད་དོ། །དེ་དག་གི་འོག་གཞི་རྒྱ་དགྱིལ་ཡན་འཇིག་འཆགས་གནས་པ་དུས་མཉམ་མོ། །བསམ་གཏན་
གཉིས་པ་ཡན་ཆད་སྟོང་གསུམ་དུ་གཏོགས་པར་མ་བཤད་གྲང་། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་ནི། འོག་

མིན་བར་སྟོང་གསུམ་དུ་འདུས་པར་གསུངས་སོ། ། ༥ འཇམ་བུ་གླིང་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆད་ཅིས་སོགས་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ལྷས་ཆད་བཤད་པ་སྟེ། ངན་འགོ་བའི་ལྷས་ཆད་ཆེ་ཆུང་གཅིག་དུ་མ་
རེས་ལ། འཇམ་གླིང་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་བའི་མིའི་ལྷས་ཆད་ནི། མི་ཆད་ལྷན་གྱི་བྱ་བཞི་འམ་

ཕྱིད་བཞི་དང་། ཤར་རྒྱབ་བྱང་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན་སྒྲུབ་བྱུང་དང་བཅུ་དྲུག་སོགས་ཉིས། འདོད་ལྷ་རིས་དྲུག་ལ། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་བཞི་ཆ་ནས། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་མན་
འོག་མ་འོག་མ་ལས་གོང་མ་གོང་མ་ཉིས་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་ཅན་དང་པོ་ཆངས་རིས་པའི་ལྷས་དཔག་ཚད་

ཕྱིད་ནས་འོད་རྒྱང་མན་གསུམ་ལ་དཔག་ཚད་ཕྱིད་ཕྱིད་འཕར་ལ། ཚད་མེད་འོད་ནས་སྤྲིན་མེད་བར་ཉིས་འགྱུར་ཉིས་འགྱུར་རྩིས་སྤྲིན་མེད་པའི་ལྷས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཉེར་བརྒྱད་དགོས་པ་
ལས་དཔག་ཚད་གསུམ་དོར་བས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་རོ། །བསོད་ནམས་སྤྲིས་ནས་ཉིས་འགྱུར་

@23A ༄། ཉིས་འགྱུར་སྟེ། དེ་ལྟར་རྩིས་པས་འོག་མིན་པའི་ལྷས་ལ་དཔག་ཚད་བྲི་དྲུག་སྟོང་ཡོད་དོ། ། ༥ སྤྲ་མི་སྤྲན་ན་ཆོ་སྟོང་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ནི། མཐོ་རིས་ཀྱི་ཆོ་ཚད་བཤད་པ་
སྟེ། སྤྲ་མི་སྤྲན་པ་ནི་ཆོ་ལོ་སྟོང་དུ་ངེས་པ་དང་། རྒྱབ་དང་ཤར་གཉིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཕྱིད་ཕྱིད་སྤངས་

པས་ཆོ་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་དང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རོ། །འཇམ་བྱ་སྤྲིང་པའི་ཆོ་ཚད་ལ་དེས་པ་མེད་དེ། ཐ་མར་ནི་ཆོ་ལོ་བཅུ་པ་དང་། དང་པོར་ནི་ཆོ་ལོ་དཔག་མེད་བྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ༥ མི་ནམས་ཀྱི་ལོ་ལྔ་
བཅུ་ལ། །ཞེས་སོགས་འདོད་ལྷ་འི་ཆོ་ཚད་བཤད་པ་སྟེ། མི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ལ་འདོད་ལྷ་འོག་མ་རྒྱལ་

ཆེན་རིས་བཞི་པའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་དང་། དེ་སྐུམ་ཅུ་ལ་ཟླ་བ། དེ་བཅུ་ལ་ལོ་གཅིག་ཅིས་པས་རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཐུབ་པོ། །དེའི་གོང་མ་སྐུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཉིན་ཞག་དང་ཆོ་ཆད་
གཉིས་ཀ་ཉིས་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། སྐུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པར་མཆོན་ན། མི་ལོ་བརྒྱ་ལ་དེའི་ཉིན་ཞག་གཅིག །

དེ་སྐུམ་ཅུར་ཟླ་བ། དེ་བཅུས་སི་ལ་ལོ་གཅིག་ཅིས་པས་རང་ལོ་ཆིག་སྟོད་ཐུབ་པར་གསུངས་པའི་རིགས་འགྲེ་གཞན་འདུལ་དབང་བྱེད་པར་སྟོར་སྤྲོ་ཞིང་། གཉའ་ཤིང་འཛིན་ཡན་ཆོད་ཉི་ཟླ་མེད་
པས་བྱ་སྐྱད་འབྲིན་མི་འབྲིན་དང་གཉིད་བྲོ་བ་སངས་མ་སངས་དང་མེ་ཏོག་ཁ་འབྲེད་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིན་མཆོན་

གྲི་ཐ་སྟོད་བྱེད་དོ། ། ༥ གཟུགས་ཅན་ཉིན་མཆོན་མེད་ཆོ་ནི། །ཞེས་སོགས་གྲི་དོན། གཟུགས་གྲི་ཁམས་ན་ཉིན་མཆོན་གྲི་ཐ་སྟོད་མེད་ཀྱང་། གཟུགས་ཁམས་གྲི་ལྷ་རྣམས་གྲི་ཆོ་ཆད་ནི། གོང་
དུ་ལུས་གྲི་ཆོད་བཤད་པའི་རིགས་པས་གཞལ་བ་སྟེ། དེའི་རིགས་འགྲེ་སྦྱར་དགོས་ལ། སྟོར་ཚུལ་ནི།

གཟུགས་ཅན་དང་པོ་བསྐླལ་བ་བྱེད། །དེའི་གོང་མ་བྱེད་བྱེད་བསྐྱེད། །འོད་རླུང་རྣམས་གྲི་ལྷ་ག་ཡན་ཆོད། །ཆོ་ནི་ཉིས་འགྱུར་ཉིས་འགྱུར་ཏེ། །སྟོན་མེད་བསྐླལ་བ་གསུམ་དོར་རོ། །ཞེས་
པའི་སྟོམས་ལྟར་བསྐྱུར་ཚུལ་ཤེས་དགོས་སོ། ། ༥ གཟུགས་མེད་བསྐླལ་བ་སྟོར་ཕྱག་ནི། །ཞེས་སོགས་

གྱི་དོན་ཡང་། གཟུགས་མེད་ན་མཁའ་ཆོ་ཚད་བསྐལ་པ་ཉིས་ཁྲི། རྣམ་ཤེས་བཞི་ཁྲི། ཅི་ཡང་མེད་དུག་ཁྲི། སྤྱིད་ཅི་བ་བརྒྱད་ཁྲི་སྟེ། །འོག་མ་འོག་མ་ལས་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་རེ་ལྷག་པ་ཡིན་
ན་བསྐལ་པ་བཅི་ཚུལ་ཡང་། འོད་རླངས་བཟུང་སྟེ་བསྐལ་ཆེན་དང་། དེའི་འོག་མ་རྣམས་ནི་

@23B བསྐལ་ཆེན་གྱི་ཕྱེད་ལ་བསྐལ་པའི་ཐ་སྟད་བྱས་པའོ། ། མེད་པོས་ལ་སོགས་དུག་རིམ་བཞིན། །ཞེས་སོགས་གྱིས། ཡང་སོས་པའི་ཉིན་ཞག་ཟླ་ལོ་ཆོ་ཚད་རྣམས་རྒྱལ་ཆེན་རིས་
བཞི་པ་དང་འབྲ་བྱས་ཆོ་བའི་ཆོ་ཚད་སོགས་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པ་དང་མཉམ་ལ། རབ་རྟུ་ཆ་བ་བར་བསྐལ་

ཕྱེད་དང་མནར་མེད་པ་བར་བསྐལ་གཅིག་གོ། ། མེད་པོས་ལ་སོགས་མཆོག་རིང་བསྐལ་པའོ། །ཞེས་པ་ནི། དུད་འགྲོའི་ཆོ་ཚད་བྱང་བ་ལ་ངེས་པ་མེད་ཅང་། མཆོག་རྟུ་རིང་བ་ནི་བར་བསྐལ་
གཅིག་ཐུབ་པའང་ཡོད་དོ། ། མེད་པོས་ལ་སོགས་རྣམས། ཟླ་བ་ཉིན་ཞག་གིས་ལྷ་བརྒྱ། །ཞེས་པས་མིའི་

ཟླ་བ་གཅིག་ལ་ཡི་དྲགས་གྱི་ཉིན་ཞག་རེ་ཅིས་པས་ཆོ་ཚད་ལོ་ལྷ་བརྒྱའོ། ། མེད་པོས་ལ་སོགས་རྣམས་ནང་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་གྲང་དཔྱལ་བའི་ཆོ་ཚད་བཤད་པ་སྟེ། ཉིལ་གྱི་བང་པ་
མ་ག་རྩའི་བྲེ་བོ་ཆེའི་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་ཤོད་བ་ཞིག་གི་ནང་ནས། མི་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་སོང་བ་ན་ཉིལ་

འགྲུ་རེ་ཕྱངས་པའི་ཏིལ་སྒྲུངས་གང་ཟད་པ་ནི་ཚུ་བྱར་ཅན་གྱི་ཆོ་ཆད། ཚུ་བྱར་རྟོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གྲང་དམུལ་གཞན་གྱི་ཆོ་ནི་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་ཉི་ཤུར་བསྒྱུར་བའི་འགྲུར་གྱིས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་
ནམས་རིང་དོ། ། མེས་མི་སྒྲན་མ་གཏོགས་པར་འཆི། །ཞེས་སོགས་གྱི་དོན། འོན། བོད་དུ་

བཤད་པའི་ཆོ་ཆད་དེ་ནམས་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མི་སྒྲན་པ་ནི་ལས་གྱི་རྒྱས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པས་སྟོང་དུ་བྱལ་པར་དེས་ལ། གཞན་ནམས་གྱི་སྤྱི་འི་ཆད་སྟོས་པ་
ཡིད་གྱི། དེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནམས་ལ་བར་མ་དོར་འཆི་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །

མེས་གཞུགས་མིང་དུས་མཐའ་རྟུལ་ཡིག་དང་། །ཞེས་སོགས་ནི། རྟུལ་ཕྱ་རབས་ནི་གཞུགས་གྱི་རྒྱང་མཐའ་དང་། མིང་གི་ཐུང་མཐའ་ནི་ཡི་གེ་གཅིག་དང་། དུས་གྱི་ཐུང་མཐའ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་
སྟེ། དེ་དག་བསགས་པ་ལས་རིམ་པ་བཞེན་དཔག་ཆད་དང་། བསྟན་བཅོས་དང་། བསྐྱལ་པ་སོགས་འགྲུབ་བོ་ཞེས་ཕྱོམ་

གཞི་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མེས་ཕྱ་རབ་རྟུལ་དང་ནི། རྟུལ་ཕྱན་དང་ནི་དེ་བཞེན་དུ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་གཞུགས་གྱི་ཆད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་སྟེ། རྟུལ་ཕྱ་རབས་དང་། རྟུལ་།
ལྷགས་རྟུལ་། རྟུལ་། རོ་བོང་གི་རྟུལ་། ལྷག་རྟུལ་། སྒང་རྟུལ་། ཉི་ཟེར་རྟུལ་། སྟོ་མའི་རྟུལ་། ལྷིག་རྟུལ་།

@24A ༄། །ནས། སོང་ཚིགས་ཀྱི་བར་གོང་མ་གོང་མ་བདུན་བསྐྱར་ལ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་རྩལ་ཞེས་ཐ་སྟད་འདོག་ཅིང་། སོར་ཚིགས་ཉིར་བཞི་ལ་བྱུ་གང་། བྱུ་བཞི་ལ་གཞུ་གང་། གཞུ་འདོམ་
ལྷ་བརྒྱལ་རྒྱུང་གྲགས་གཅིག་དང་། བྱོང་ལས་རྒྱུང་གྲགས་གཅིག་གིས་འཕགས་པ་ལ་

དགོན་པར་འདོད་ལ། རྒྱུང་གྲགས་བརྒྱད་ལ་དཔག་ཚད་ཅེས་བྱའོ། །ཕྱི་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱུ་ཉི་ཤུ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དུས་ཀྱི་ཚད་བཤད་པ་སྟེ། རྒྱུས་བྱ་སྟོབས་དང་ལྷན་པའི་སེ་གོལ་
གཅིག་གཏོགས་པའི་ཡུན་ལ་ཆ་རེ་ལྷ་ཕྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་

[ཡིན་ཟ(AK)?] །དེ་བརྒྱ་དང་ ཉི་ཤུ་ལ་དེའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ །དེའི་སྐད་ཅིག་མ་དུག་ཅུ་ལ་ཐང་གཅིག་ །ཐང་གཅིག་དང་ཡུད་ཙམ་དང་ཉིན་ཞག་གསུམ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐུམ་ཅུར་བསྐྱར་བ་
ལ་རྒྱ་བ་གཅིག་ །ཞག་མི་ཐུབ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་གོ། །ཕྱི་བསྐྱལ་པ་རྣམ་པ་མང་བཤད་པ། །ཞེས་སོགས་མདོར་བསྟན་

རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱལ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་སྟེ། དེ་ལ་བར་བསྐྱལ། འཛིག་བསྐྱལ། འཆགས་བསྐྱལ། གནས་བསྐྱལ། སྟོབས་བསྐྱལ། བསྐྱལ་ཆེན་ཞེས་བསྐྱལ་པའི་རྣམ་པ་
མང་པོ་བཤད་བ་དེ་དག་ལས། འཛིག་བསྐྱལ་ནི། དཔྱལ་བར་སེམས་ཅན་སྟེ་འཕྲོ་ཆད་ཅིང་། སྤར་

ཡོད་ལས་ཟད་པ་རྣམས་གནས་གོང་དུ་སྐྱེ་ལ། ལས་མ་ཟད་པ་རྣམས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་གྱི་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་ཏེ་དཔྱལ་པའི་སེམས་ཅན་སྟོངས་པ་ནས་སྟོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཟད་
པའི་བར་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མནར་མེད་དུ་སེམས་ཅན་སྐྱེ་འཕྲོ་ཆད་པ། འཇམ་གླིང་ཆོ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲིར་

འཕེལ་པ། གནས་བསྐྱལ་གྱི་མཇུག་རྫོགས་པ། འཇིག་བསྐྱལ་གྱི་འགོ་ཚུམ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་པའི་རྩལ་གྱིས་འབྱུང་ངོ། །བྱིངས་ན་གནས་པའི་དུད་འགོ་དང་། ཡི་དྲགས་རྣམས་ཀྱང་རྩལ་
དེ་བཞིན་དུ་སྟོངས་ལ། ལྷ་མིའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་དུད་འགོ་དང་ཡི་དྲགས་ནི་ལྷ་མི་རྣམས་དང་མཉམ་དུ་

སྟོངས་པར་འགྱུར་ངོ། །དེ་ནས་འཇམ་བུ་གླིང་པའི་མི་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཉིད་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྐྱེས་ཏེ། གྱི་མ་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ནི་བདེ་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོགས་བའི་སྐྱ་དེས་འཇམ་གླིང་བྱབ་པས། གང་གིས་ཐོས་པའི་མི་གཞན་ལ་འང་ཆོས་

@24B ཉིད་གྱིས་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྐྱེས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོར་ཆོ་འཕྲོས་པའི་སྟོབས་གྱིས་སྟོངས་ཞིང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཤར་རྒྱབ་རྣམས་ཀྱང་རྩལ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོངས་པར་འགྱུར་
ངོ། །སྐྱ་མི་སྟོན་པ་རྣམས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤྲིབ་པ་ཅན་ཡིན་པས། ཆོ་དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མི་སྲིད་

གྲང་དེ་ནས་ཆོ་འཕོས་ཏེ་ངས་པར་འདོད་ལྟར་སྐྱེས་པ་རྣམས་དང་། འདོད་ལྟ་རིགས་དྲུག་པོ་རྣམས་གྲང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་དང་པོའི་དངོས་གཞི་འཐོབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོར་ཆོ་འཕོས་པའི་
རྩལ་གྱིས་སྟོང་ངོ། །དེ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྷ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་

དངོས་གཞི་སྐྱེས་པ་ན། གྱེ་མ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ནི་བདེ་བ་ཡིན་མོ་ཞེས་སྒྲོགས་པའི་སྐྱ་ཐོས་པས་དང་པོའི་ལྷ་གཞན་རྣམས་གྲང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གཉིས་པའི་
དངོས་གཞི་འཐོབ་སྟེ། དང་པོའི་ལྷ་རྣམས་གཉིས་པར་ཆོ་འཕོས་པའི་རྩལ་གྱིས་སྟོང་པར་འགྱུར་ངོ། །དེ་ལྟར་

མནར་མེད་དུ་སེམས་ཅན་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་འཕྲོ་ཆད་པ་ནས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་བཅུད་སྟོངས་པའི་བར་ལ་བར་བསྐྱལ་བཅུ་དགུའི་ཡུན་ཡོད་ངོ། །དེའི་ཆོ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དུས་དུས་སྟུ་ཆར་
ཕབ་པ་མེད་པས། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཉི་མ་འདི་ཉིད་སྤར་ལས་འོད་བཞི་འགྱུར་གྱི་ཆ་བར་གྱུར་ཏེ་རྩ་དང་ཤིང་དང་གེལ་བ་དང་

ནགས་ཚལ་རྣམས་སྐྱམ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་ཉི་མ་གཉིས་པ་ཤར་ནས་རྩ་ཕན་དང་སྟེང་ཀ་རྣམས་སྐྱམ་པར་འགྱུར། དེ་ནས་ཉི་མ་གསུམ་པ་ཤར་ནས་རྩ་གྲང་ཆེ་རྒྱུད་རྣམས་སྐྱམ་པར་འགྱུར།
དེ་ནས་ཉི་མ་བཞི་པ་ཤར་ནས་མཚོམ་དྲོས་བསྐྱམ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་ཉི་མ་ལྔ་པ་ཤར་ནས་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་

ཡང་སྐམ་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ནས་ཉི་མ་དུག་པ་ཤར་བས་སྒྲིང་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དུ་བར་འབྱུང་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་ཉི་མ་བདུན་པ་ཤར་ནས་མི་ལྷོ་གཅིག་དུ་འདར་ཞིང་
འདོད་པའི་སྒོད་རྣམས་ལྷག་མ་མེད་པར་བསྐྱེགས་ཤིང་། དེས་རྒྱུན་བྱས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་མེས་

བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཞལ་མེད་ཁང་སྒོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེག་པར་འགྱུར་རོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒོད་སྐྱེག་བྱེད་གྱི་མི་ནི་འདོད་པའི་མི་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་མིས་དེ་སྐྱེག་མི་རྣམས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཉི་མ་ཕྱི་མ་དུག་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་

@25A ༄། །མ་བཞི་འགྱུར་བཞི་འགྱུར་གྱི་ཚ་ཞིང་། དེ་དག་གི་བར་གྱི་ཐག་ཀྱང་ཡུན་ཤིན་དུ་རིང་རོ། །དེ་ལྟར་སྒོད་འཇིག་པ་ལ་བར་བསྐྱེད་གཅིག་སྟེ། སྒོད་བཅུད་འཇིག་པའི་ཡུན་
བསྐྱེད་མས་ན་བར་བསྐྱེད་ཉི་ཤུའོ། །འདི་ནི་མེས་འཇིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་གྱིས། རྒྱས་འཇིག་པའི་

ཆོ་གནས་འོག་མ་པ་རྣམས་སྒྲར་བཞིན་གོང་མ་གོང་མར་སྐྱེས་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ལྷ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཉིད་གྱི་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་སྐྱེས་པ་ནས་རྒྱུད་གི་འཇིག་པའི་ཆོ་
གསུམ་པའི་ལྷ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཉིད་གྱིས་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་སྐྱེས་ཏེ་གནས་གོང་མར་ཆོ་འཕོས་པའི་རྩལ་

གྲི་འོག་མ་འོག་མ་སྟོང་རྩལ་སོགས་མེས་འཛིག་གི་རིགས་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕྱི་འཆགས་པ་དང་པོའི་རྒྱུང་ནས་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་འཆགས་རྩལ་བཤད་པ་
སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་སྤྱས་མ་ལས། ལུགས་ཀྱིས་ན་ཐ་མར་འཛིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དང་པོར་འཆགས་

པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། འཛིག་རྟེན་སྔ་མ་ཞིག་པའི་སྟོངས་བསྐྱལ་གྱི་མཐར་ཡས་ནས་རྒྱུང་འཇམ་བྱ་ལོ་གངས་དུ་མར་ལྗང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་འོག་
གཞི་རྒྱུང་ད་ཀྱིལ་འཆགས་ལ། དེ་རྗེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཚངས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་ནས་འཐབ་བྲལ་

པའི་གཞལ་མེད་ཁང་བར་ས་དང་མ་འབྲེལ་བ་རྣམས་ཡས་རིམ་ནས་དང་། དེ་རྗེས་འོག་གཞིའི་རྒྱུང་གི་ད་ཀྱིལ་འཁོར་ནས་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་བར་རྣམས་མས་རིམ་ནས་འཆགས་ལ། དེ་
བཞིན་དུ་རྩལ་ཞིག་ན་དང་པོར་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་དང་། རྒྱུང་གིས་ཞིག་ན་བསམ་གཏན་གསུམ་

པ་ནས་འཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ནི། དང་པོར་འོད་གསལ་བའི་ལྷ་ཞིག་ཆོ་འཕྲོས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཞལ་མེད་ཁང་སྟོངས་པར་སྐྱེས་ཞིང་། དེ་གཅིག་ཕུར་སྐྱོ་
བར་གྱུར་ནས་བདག་དང་སྐྱལ་མཉམ་གཞན་དག་ཀྱང་འདིར་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་འདེབས་

ལ། དེའི་སྟོན་ལམ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཡང་སྟེས་དབང་གིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ལྷ་ལས་དང་བསོད་ནམས་ཟད་པ་དག་ཤི་ནས་དེར་སྐྱེ་བ་ན། ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོ་དང་རྗེས་
སྐྱེ་བ་ནམས་འཁོར་གྱིས་རྩལ་དུ་གནས་སོ། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཚངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་ནས་འདོད་པའི་

@25B ལྷ་ནམས་གྱི་བར་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་རྗེས་བྱང་རྒྱལ་ཤར་སྟེའི་མི་ནམས་དང་། མི་དགོ་བ་རྒྱུང་འབྱིང་ཆེན་པོར་སྤྱད་པས་ཡི་དུགས་དུད་འགོ་དཔྱལ་བ་པ་ནམས་སྐྱེས་ལ། མནར་མེད་དུ་སེམས་
ཅན་གཅིག་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆོ་བརྒྱད་གྱི་སེམས་ཅན་འཆགས་པ་རྫོགས་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྟོད་འཆགས་པ་ལ་

བར་བསྐྱལ་གཅིག་དང་བརྒྱད་འཆགས་པ་ལ་བར་བསྐྱལ་བརྒྱ་དགུ་སྟེ་བསྟོམས་པའི་བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུའོ། །རྒྱས་འཇིག་དང་རྒྱུང་འཇིག་གི་སྐྱབས་སུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་
ནས་འཆགས་པའི་ཆོ་འང་རྩལ་དེ་བཞིན་དུ་འཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོ་ལོ་དཔག་མེད་ནས་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་

འགྲིབ་པ་དང་། མནར་མེད་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་སྐྱེས་པ། འཆགས་པའི་མཇུག་རྫོགས་པ། གནས་བསྐྱལ་གྱི་འགོ་ཚུལ་པ་ནམས་དུས་མཉམ་པའི་རྩལ་དུ་འབྱུང་ངོ། ། ལྟ་བུར་གྱི་བསྐྱལ་པ་
དཔག་མེད་ནས། །ཞེས་སོགས་གྱིས་གནས་བསྐྱལ་བཤད་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འཇམ་བུ་གྲིང་པའི་མི་ནམས་

ཆོ་ལོ་དཔག་མེད་ནས་བརྒྱད་ཁྲིར་འགྲིབ་པའི་བར་ནི་འཆགས་བསྐྱལ་དུ་གཏོགས་ལ། གང་གི་ཆོ་བརྒྱད་ཁྲི་ནས་མར་འགྲིབ་སྟེ་ཆོ་ལོ་བཅུ་བར་བྱག་པའི་བར་གྱི་ཡུན་ནི་བར་བསྐྱལ་གཅིག་སྟེ།
དེ་ནི་གནས་བསྐྱལ་ལ་བར་བསྐྱལ་གྱི་ཕྱལོད་པའི་བར་བསྐྱལ་དང་པོ་དང་། དེ་རྗེས་ཡར་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་འཕེལ་པ་དང་།

མར་བཅུ་པའི་བར་འགྲིབ་པའི་ཡུན་ལ་བར་བསྐྱལ་རེ་རེ་སྟེ་བར་གྱི་བྱག་པ་བཙོ་བརྒྱད་དང་། ཐ་མ་ཆོ་ལོ་བཅུ་པ་ནས་ཡར་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་འཕེལ་བ་ལ་བར་བསྐྱལ་གཅིག་སྟེ་གྱི་ཕྱལོ། །སའི་
དངོས་གཞིར་གནས་བསྐྱལ་ལ་འགྲིབ་འཕེལ་གྱི་བྱག་པ་གྱི་ཕྱར་བཤད་ལ། འདིར་ནི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་

རྒྱངས་པ་རེ་དང་། བར་པ་རྣམས་བྱག་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཡུན་རིང་བྱང་མཉམ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་གྲིས་བར་གྱི་བྱག་པ་བཙོ་བརྒྱད་འགྲོས་སྤྱར་ལ། ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་འགྲོས་བྱལ་བའི་རྒྱ་མཆེན་
གྲིས་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་ཡ་ཐོགས་རིང་མོ་དང་མ་ཐོག་རིང་མོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་འདིའི་

འཆགས་བསྐྱལ་དང་། གནས་བསྐྱལ་དང་། འཇིག་བསྐྱལ་དང་། ཞིག་ནས་འདུག་པ་སྟེ་སྟོངས་བསྐྱལ་རྣམས་རེ་རེར་བར་བསྐྱལ་གྱི་ཕྱུག་ཕྱུག་སྟེ་ཡུན་མཉམ་བ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་བསྟེན་པ་
ལ་བར་བསྐྱལ་བརྒྱད་ཅུ་ཡོད་བས་དེ་ལ་སྐྱལ་ཆེན་གཅིག་ཅེས་བྱའོ། ། ༥ དེ་བྱངས་མེད་གསུམ་ལ་སངས་

ཆོད་དུ་མི་འབྱུང་སྟེ། འཆགས་བསྐྱལ་མ་ཆོགས་ཤིང་མི་ནམས་སྟོལས་རྩང་བས་ཆོས་སྟོན་པའི་སྟོད་དུ་མི་རྩང་བའི་ཕྱིར་དང་། བརྒྱལ་ས་མར་འགྲིབ་པའི་དུས་སྤྱིང་མི་འབྱུང་སྟེ། སྟིགས་མ་
ལུས་ལྷག་པར་བདོ་བས་ཆོས་སྟོན་པའི་སྟོད་དུ་མི་རྩང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གྲང་བསྐྱལ་པ་འདི་དང་

ཞིང་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་གྱི་གཞན་དུ་མ་ངེས་ཏེ། མཐེ་བོང་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཆོ་ལོ་བཅུ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀར་མ་ལ་དགའ་བ་འབྱུང་བར་སྟིང་ཆེ་པད་དཀར་ལས་བཤད་ཅིང་། ཆོ་ལོ་དཔག་
མེད་སོགས་བརྒྱད་ཁྲི་ཡན་ལའང་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བར་མདོ་སྟེ་གཞན་དག་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བསྐྱལ་ཆེན་ལའང་བར་བསྐྱལ་བརྒྱད་རྩུར་མ་ངེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་དག་གི་སྟོན་ལམ་དང་དགོ་བའི་དབང་གིས་བསྐྱལ་པ་ཀར་མ་ལྟ་བུ་ནི་བར་བསྐྱལ་བརྒྱད་རྩུ་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་དུ་ཅིས་པ་དེ་
ལས་གྲང་ཤིན་ཏུ་རིང་བར་བྱབ་དགོངས་སོགས་པས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཐོག་མཐའ་གཉིས་དང་བར་

@26B གྱི་བྲུག་པ་བཙོ་བརྒྱད་ལ་བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་གང་དང་གང་འབྱུང་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡ་ཐོག་རིང་མའི་ཆོ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་ནས་མར་འགྲིབ་པར་རྩོམ་པའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་
འཇིག་དང་། བཞི་ཁྲིའི་ཆོ་གསེར་བྱབ། ཉིས་ཁྲིའི་ཆོ་འོད་སྤྲངས། བརྒྱ་བའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་ལྷ་ཀྱ་བྱབ་པ་སྟེ་སངས་

རྒྱུ་བཞི། ཆོ་ལོ་བརྩུ་པ་ནས་ཡར་འཕེལ་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་ལ་སངས་རྒྱུ་མི་འབྱུང་ཞིང་། བར་ཁྲལ་དང་པོའི་མར་འགྲིབ་བརྒྱད་ཁྲིའི་ཆོ་སངས་རྒྱུ་བྱམས་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་ནས་བར་
ཁྲལ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་མར་འགྲིབ་ཡན་སངས་རྒྱུ་དུག་བརྒྱལོ་ལྔ་དང་། མ་ཐོགས་རིང་མོའི་ཆོ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲིའི་ཆོ་སངས་རྒྱུ་

ཐ་མ་མོས་པ་གཅིག་པོ་འབྱུང་བར་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྟོན་པ་འདི་ཉིད་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ནས་ལོ་དྲུང་ལྟར་ཕྱག་ལྔ་དང་བྱེ་བ་ཕྱག་བདུན་ནས་སངས་རྒྱུ་བྱམས་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པར་
གསུངས་སོ།། ཕྟེ་རང་སངས་རྒྱུ་རྣམས་གཉིས་ཀ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་རྒྱུ་

བཤད་བ་སྟེ། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་ཆོགས་ན་སྟོད་པའི་རང་རྒྱུ་དག་ནི་ཆོ་ལོ་ཡར་འཕེལ་དང་མར་འགྲིབ་གཉིས་ཀའི་དུས་ན་འབྱུང་ཞིང་། དེ་དག་ཀྱང་རང་དོན་ལ་གཙོ་བོར་སྟོད་པ་ཡིན་པས་
ཕལ་ཆེར་སངས་རྒྱུ་མ་བཞུགས་པའི་ཞིང་དུ་འབྱུང་ངོ། ཆོགས་སྟོད་པ་ནི་མ་ངེས་ཀྱང་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ནི་བསྐྱལ་པ་

བརྒྱུ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱ་ཆོགས་གོམས་པར་བྱས་ཏེ་རང་བྱང་རྒྱུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། ཕྟེ་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་འབྱུང་བ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་ནི་འཇམ་གླིང་ཆོ་ལོ་སྟོང་ཕྱག་
བརྒྱད་ཅུ་ལས་མི་ཕྱི་བ་སྟེ། དེ་ཡན་ཆོད་ཆོ་ལོ་དཔག་མེད་ནས་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་དུ་འབྱུང་ངོ། །སྟོ་དོན་ནི། འཁོར་ལོ་

རིན་པོ་ཆེས་སྒྲིང་བཞི་སོགས་ལ་དབང་སྐྱར་བས་དེ་སྐད་ཅིས་བྱའོ། །དེ་ཉིད་འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲིང་བཞི་གཅིག་དུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་སངས་
རྒྱས་གཉིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་དུ་ལྷན་ཅིག་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །བྱེ་སྐྱས་ཁམས་

མང་པོའི་མདོ་སོགས་གྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་གཅིག་མ་གཏོགས་གཉིས་སོགས་མི་འབྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་གཅིག་གིས་འདུལ་བར་མི་
རྒྱས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་སངས་རྒྱས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་འདུལ་བར་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་གཅིག་གིས་འདུལ་

@27A ༄། །བར་མི་རྒྱས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་སངས་རྒྱས་གཞན་གྱིས་འདུལ་བར་འོས་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་མ་ཁྱེན་པ་དང་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱས་མཐུ་ཐོགས་བཅས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར།
པལ་ཆེན་སྟེ་པས་མདོའི་དགོངས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་དུ་སངས་རྒྱས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་མི་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཤར་

ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དང་གཞན་དུ་ནི་མ་ངེས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་ཡང་སྒྲིང་བཞི་གཅིག་དུ་གཉིས་སོགས་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། སྒྲིང་བཞི་གཞན་དང་
གཞན་དག་དུ་ནི་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་བ་འདི་ཉིད་འཐད་ཕྱོགས་སུ་མཛད་དོ། །འཁོར་སྐྱར་དེ་ལ་ཡང་། གསེར་དངུལ་

ཟངས་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་བཞི་ཡོད་ལ། དེ་དག་ཀྱང་མས་ནས་རིམ་བཞིན་འཇམ་བུའི་སྒྲིང་གཅིག་དང་། ལྷོ་ཤར་གཉིས་དང་། ལྷོ་ཤར་རྒྱབ་གསུམ་དང་། སྒྲིང་བཞི་ཆར་ལ་དབང་བསྐྱར་
བ་སོགས་དང་། རྩོགས་རྣམས་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་རྒྱལ་འཁོར་ལོས་སྐྱར་རྒྱལ་འདི་དག་ནི་མི་དགོ་བ་བཅུ་སྟངས་པས་སློག་

གཙོད་ཀྱི་ཉིས་པས་གོས་པར་མི་འགྱུར་ཡང་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་ནི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱན་སོགས་པས་བསུ་བ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་བ་དང་། དངུལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་ནི། དེ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་བར་མི་
རྒྱས་པར་རང་འགོ་བ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་བ་དང་། ཟངས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་ནི། དེ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་བར་མི་རྒྱས་པར་གཡུལ་བཤམས་

པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་ནི། དེ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་བར་མི་རྒྱས་པར་མཆོན་ཆའི་ཆར་དྲག་ཏུ་དབབ་པར་བརྩམ་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་བར་བྱེད་དོ། ། སྤྱི་ཐུབ་མཆོན་ཡུལ་ན་
གནས་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དོན། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལ་མཆོན་སོ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཡིན་ན།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་བྱེད་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། ཉི་མ་རྣམས་ཀྱིས་འོད་བྱེད་པ། །མི་བྱིར་རྣམས་དང་བག་འདྲ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་དང་ནི། །འཁོར་ལོས་
སྐྱར་རྣམས་བག་ཙམ་འདྲ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཐུབ་པའི་མཆོན་ནི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་གསལ་ལ་རྫོགས་པས་

འཁོར་སྒྱུར་ནྟམས་ལས་ཤིན་ཏུ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། ། སྒྲུང་བྱང་སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་བཞིན། ། ཞེས་སོགས་གྱིས་འཇིག་རྟེན་འགྲིབ་ཚུལ་བཤད་པ་སྟེ། སྒྲུང་བའི་
སེམས་ཅན་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་ནྟམས་ནི། གཟུགས་ཅན་གྱི་ལྟ་བཞིན་དུ་རྩུས་ཏེ་སྤྲེལ་ཞིང་། རྩུ་འཕུལ་གྱིས་

@27B ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་བ་དགའ་བ་ཟས་སུ་བྱ་བ། ལུས་ལས་བྱུང་བའི་འོད་གྱིས་སྒྲུང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེའི་ཆོ་སའི་བཅུད་ཁ་དོག་མར་གསར་ལྟ་བུ། རོ་སྒྲུང་རྩི་མ་བསྐོལ་པ་
འདྲ་བ་བྱུང་བ་ལ། རིང་ཞིག་ནས་རོལ་སྟེད་པའི་མི་ཞིག་གིས་སོར་རྩིས་སྒྲུངས་ཏེ་ལྟེ་ཐོག་དུ་སྒྲུངས་པ་གཞན་ནྟམས་གྱིས་མཐོང་སྟེ་དེ་བཞིན་དུ་

སྒྲུངས་པས། རོལ་ཆགས་ཤིང་ལུས་ལ་མཁྱེད་བ་དང་ལྟེ་བ་ཞུགས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་འོད་ཉམས་པ་ཐུན་པ་བྱུང་བས་སྒྲུང་ན་བྱེད་པ་ན། ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་། རྒྱབ་པའི་ཆོ་རྒྱ་བ་ཤར་
བས་ལྟའི་འོད་འདི་རེ་ཞེས་ཉི་ཟླ་རྒྱ་སྐར་དང་ཉིན་མཚན་གྱི་ཐ་སྟོད་བྱུང་ངོ། ། དེའི་ཆོ་སའི་བཅུད་མང་དུ་ཐོས་པ་ནྟམས་མདོག་ངན་ཞིང་ཉུང་དུ་

ཐོས་པ་ནྟམས་མདོག་བཟང་བས་ཕན་ཚུན་བརྟན་པ་དང་སའི་བཅུད་ཟད་པར་གྱུར། དེ་ནས་སའི་ཞག་ཁ་དོག་དོང་ཁའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་རོ་སྒྲུང་དང་འདྲ་བ་བྱུང་བ་དེ་ཡང་ཐོས་པ་མང་ཉུང་གིས་
མདོག་བཟང་ངན་དུ་གྱུར་པ་ལ་སྒྲུང་བཞིན་བརྟན་པས་ས་ཞག་གྲང་རྒྱབ་པར་གྱུར་ལ། དེ་ནས་སྒྱུ་གྱའི་ཆལ་ཁ་དོག་ག་དམ་ཡུ་གའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ། རོ་

སྐར་དང་འབྲ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ཚེས་པ་སོགས་སྐར་བཞིན་བྱས་པས་དེ་ཡང་རྒྱབ་པར་གྱུར། དེ་ནས་མ་ཕྱོས་མ་བཟུང་པའི་འབྲས་ས་ལུ་ཤུན་པ་སྐྱུན་པ་མེད་པ་ནང་བཅས་པ་རྒྱབ་མི་མངོན། རྒྱབ་
བཅས་པ་ནང་མི་མངོན་པ་ཁ་དོག་དང་རོ་ཤུན་སྐྱུ་མ་ཚོགས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ན། དེ་ཉིད་ཁ་ཟས་རགས་པ་ཡིན་པས་ཚེས་པ་ན་ཕོ་མོའི་

དབང་ཕོ་དོད་པར་གྱུར་ལ། ཕན་ཚུན་བལྟ་རེས་བྱས་པས་སྒྲོན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཆགས་པ་སྐྱེས་ཏེ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ན། གཞན་གྱིས་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་གྱིས་སེམས་ཅན་
སྐྱུན་འབྲེན་པའི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་ས་དང་བོང་བ་སོགས་སྟོར་བས། དེ་སྐྱིབ་བྱེད་ཀྱི་ཁང་པ་བརྩིགས་

པས་བྲིམ་གྱི་ཐ་སྟད་བྱུང་ལ། དེའི་ཆོ་བྲིམ་ན་གནས་ནས་འབྲས་ནམ་དགོས་པའི་དྲས་སུ་ལེན་དུ་ཆོག་པ་ལ། མི་ལེ་ལོ་ཅན་ཞིག་གིས་སང་ཟ་རྒྱ་ཕྱི་མ་རེང་བྱངས། དེ་ལ་གཞན་གྱིས་འབྲས་
ལེན་དུ་འདོང་བར་སྐྱུན་པ་ན། ཁོ་བོས་བྱངས་ཟིན་གྱི་བྲིད་ཅག་སོང་ཞིག་ཅེས་སྐྱེས་པས། དེ་ནི་ཐབས་ཟབ་བོ་སྐྱེམ་ནས་ཞག

བདུན་སོགས་ཀྱི་འབྲས་དྲས་གཅིག་ཏུ་བྱངས་པས་གསོག་འཛོག་བྱས་པ་ན། འབྲས་ནང་རྒྱབ་བཅས་པ་མངོན་ཞིང་ཤུན་སྐྱུན་དང་བཅས་པར་གྱུར། དེ་ནས་འབྲས་རྣམས་བགོས་ཏེ་རང་རང་
གིས་ཕུང་པོར་སྦྱངས་པ་ལ། གཞན་དག་གིས་མ་བྱིན་པར་བྱངས་པས། ཞིང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རང་བཞིན་གྱིས་བཟང་བ་

@28A ༄། །ཞིག་ཞིང་དཔོན་བསྐོས་ཏེ། སྟོན་ཐོག་གི་བྱ་གཞི་བསྐྱབས་པས། དེ་ལ་སྤྱི་པོ་མང་པོས་བཀྱར་བས་ན། མང་བཀྱར་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་ངོ། །དེའི་བྱ་འོད་མཛེས། དེའི་བྱ་
དགོ་བ། དེའི་བྱ་དགོ་མཆོག། །དེའི་བྱ་གསོ་སྤྱོད་འཕགས་ཏེ་དེ་དག་ལ་ནི་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་ཞེས་བྱ་

ལ། གསོ་སྤྱོད་འཕགས་ཀྱི་སྤྱི་པོར་གཞོད་པ་མེད་པར་ཤ་ཆ་ན་ཞིག་སྤྱིས་པ་དོལ་བས་བྱ་བྱུང་བ་སྤྱི་པོ་སྤྱིས་སམ་ང་ལས་རྩས། མཛེས་པ། ཉི་མཛེས། མཛེས་ཅན། མཛེས་ལྡན་རྣམས་ལ་སྟོན་གྱི་
འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་ལྟ་དང་། མཛེས་ལྡན་མན་ཆད་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་རྣམས་ནི་གླིང་གཅིག་ལ་དབང་བ་

ཤ་དག་དང་། མཐར་སྐྱ་གཅན་འཛིན་གྱིས་མང་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་བ་རྒྱུད་མཐར་གཏུགས་པར་བཤད་དོ། །ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱན་ནི་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ། གསལ་རྒྱལ། འཆར་བྱེད། གཏུམ་པོ་
རབ་སྒྲུང་ལྟ་བུ་དང་། ཅོད་པའི་དུས་ན་འཁོར་སྦྱར་མི་འབྱུང་བས་སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་

ཀ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་འདོད་ལོག་རྒྱ་བ་སྟོག་གཅོད་རྩལ་སྤྱོད་སོགས་མི་དགོ་བའི་ལས་ལམ་ལ་ལྟག་པར་སྤྱོད་པས་ཆོ་དང་གཟུགས་སྟོབས་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་འགྲིབ་སྟེ་རིམ་གྱིས་ཆོ་ལོ་བཅུ་པའི་
མཐར་ཐུག་པར་འབྱུང་ངོ། །༥ བསྐྱལ་པ་མཆོན་དང་ནད་དང་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། བར་བསྐྱལ་དེ་དག་

གང་གིས་ཚར་ཕྱིན་པ་སྟེ་མཐར་གཏུགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། རིམ་པ་བཞིན་མཆོན་དང་ནད་དང་མུ་གེ་དག་གིས་ཚར་ཕྱིན་པ་སྟེ་གཞོན་པ་དེ་དག་གིས་མི་རྣམས་པལ་ཆེར་ཟད་པར་བྱེད་
དོ། །སའི་དངོས་གཞིར་ཆོ་ལོ་སུམ་ཅུ་པ་ལ་མུ་གེ། ཉི་ཤུ་པ་ལན་དེ། བཅུ་པ་ལ་མཆོན་གྱི་བསྐྱལ་པ་འབྱུང་བར་བཤད་ལ།

འདིར་དེ་དག་གི་འབྱུང་རྒྱལ་ཡུན་ཚད་སོགས་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འཇམ་གླིང་ཆོ་ལོ་བཅུ་པའི་ཆོ་བུ་མོ་ལོ་ལྷ་ནས་བག་མར་གཏོང་ཞིང་། གོས་གྱི་མཆོག་སྐྱའི་ལྷ་བ། ཟས་གྱི་མཆོག་འབྲས་ཀོ་ཏུ་པ།
རྒྱན་གྱི་མཆོག་མཆོན་ཆ། རོ་དྲུག་གི་ནང་ནས་ཁ་བ་རྒྱང་པ་ལུས་ལ། མར་དང་ཉིལ་མར་སྤྱང་ཙྰ་བྱ་རམ་

ལན་ཚུ་ལྷ་ནི་རྩལ་བོ། །མཆོན་གྱི་བསྐྱལ་པའི་དུས་སུ་ལག་ན་ཅི་ཐོགས་མཆོན་ཆར་གྱུར་ནས་གཞོན་སེམས་དྲག་པོས་པན་རྒྱན་མཐོང་བ་ན། རོན་པས་རི་དགས་མཐོང་བ་ལྟར་གཅིག་གིས་
གཅིག་གསོད་པ་ཞག་བདུན་འབྱུང་ལ། དེའི་ཆོ་ལི་ཆད་དམུལ་བར་སྟེ་ཞིང་། མ་ལི་བ་ཀ་ཅིག་ལུས་པ་

@28B རྣམས་འདུས་ཏེ་སྟོག་གཅོད་སྤངས་པས། ཆོ་དང་གཟུགས་སྟོབས་ལོངས་སྟོན་འཕེལ་བས་དེ་དག་གི་བྱ་དང་བྱ་མོ་རྣམས་ལོ་ཉི་ཤུ་བྱ་བ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤངས་པས་ཆོ་
ལོ་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་འཕེལ་ཞིང་། ཡང་མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་སྟོན་པས་ཆོ་ལོ་བཅུ་པའི་བར་འགྲིབ་པ་ན། མི་མ་ཡིན་རྣམས་འབྲུག་

པས་གསོར་མི་རུང་བའི་ནད་ཀྱི་བསྐལ་པ་རྒྱ་བ་བདུན་དང་ཞག་བདུན་འབྱུང་བས། དེའི་ཆོ་ཤི་ཆད་དམུལ་བར་སྐྱེ་ཞིང་། སྤར་བཞིན་མ་ཤི་བ་རྣམས་འདུས་ཏེ་མི་དགོ་བ་རྣམས་སྤངས་པས་རིམ་
གྱིས་ཆོ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲིར་འཕེལ་ལ། དེ་ཡང་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པའི་བར་འགྲིབ་པ་ན། ལྷས་ཆར་མི་ཕབ་པས་མུ་གེ་ཉམ་ང་བ་ཆེན་

པོ་གཤམ་ཆ་བ་དང་། ཐུར་མ་བ་དང་། རུས་གོང་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་མུ་གེའི་བསྐལ་པ་ལོ་བདུན་རྒྱ་བ་བདུན་ཞག་བདུན་འབྱུང་བས། དེའི་ཆོ་ཤི་ཆད་ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེ་བར་བཤད་དོ། །འཇམ་
གླིང་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པའི་ཆོ་ཤར་རྩལ་གྱི་གླིང་གཉིས་སུ་གཞོད་སེམས་ལྷག་པ། མདོག་ངན་པ། ཉམ་རྒྱུང་བ། བཀའ་སྒྲོམ་དུ་འགྱུར་

བ་ཙམ་ཡོད་ལ། སྐྱ་མི་སྒྲན་ན་ནི་གཞོད་པ་དེ་དག་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་པར་བཤད་དོ། །བར་བསྐལ་དེ་དག་ལས་ཐར་བའི་རྒྱ་ནི། ཁང་བྱ་བཅེགས་པའི་མདོ་ལས། ཀྱན་དགའ་བོ་གསུམ་པོ་
འདི་དག་ནི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པོ་གང་ཞེན། མཚོན་གྱི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་དང་། ནད་ཀྱི་བར་

གྱི་བསྐལ་པ་དང་། མུ་གེའི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་ལོ། །ཀྱན་དགའ་བོ། །དེ་ལ་གང་གིས་ཉི་མ་གཅིག་སྟོག་གཅོད་པ་སྟོང་ཞིང་ཡང་དག་པར་སྤངས་ཏེ་གནས་པར་བྱེད་ན་དེ་མཚོན་གྱི་བར་གྱི་
བསྐལ་པར་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གང་ཞེག་གིས་ཨ་རུ་ར་གཅིག་ཙམ་ཡང་དགོ་འདུན་ལ་འབྱུལ་བར་བྱེད་ན་དེ་ནད་ཀྱི་བར་

གྱི་བསྐྱལ་པར་མི་སྤྱི་བར་འགྱུར་རོ། །གང་ཞིག་གིས་ཟས་ནལ་ཟེ་གང་ཙམ་དག་འདྲན་ལ་ཕུལ་ན་དེའི་ཕུ་གེའི་བར་གྱི་བསྐྱལ་པར་མི་སྤྱི་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། ༥
མེ་དང་རྩ་དང་རླུང་དག་གིས། །ཞེས་སོགས་གྱི་བསྐྱལ་པ་འཇིག་པའི་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ་ལ། བསྐྱལ་པ་འཇིག་

བྱེད་གྱི་རྒྱུན་ནི་གསུམ་སྟེ། དུས་མཐའི་མེ་དང་རྩ་དང་རླུང་གསུམ་མོ། །དེ་དག་གི་རྒྱུན་གྱིས་འཇིག་པའི་བསྐྱལ་པ་ལའང་། མེས་འཇིག་པ་དང་། རྩས་འཇིག་པ་དང་། རླུང་གིས་འཇིག་པ་
གསུམ་ཡོད་དོ། །མེ་སོགས་གྱིས་འཇིག་པའི་ཕྱི་མོའམ་ལྷས་པའི་ལྷག་མ་ནི། མེས་འཇིག་པའི་ཆོ་བསམ་གཏན་

@29A ༄༄༅། །གཉིས་པ་དང་། རྩས་འཇིག་པའི་ཆོ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་། རླུང་འཇིག་གི་ཆོ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནི་ལྷས་བའི་ཕྱི་མོ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནི་མེ་རྩ་རླུང་
གསུམ་གང་གིས་འཇིག་པར་མི་བྱེད་ཀྱང་། དེའི་གཞལ་མེད་ཁང་སོགས་རྟག་པར་ཐལ་བའི་

རྒྱུན་མེད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་གཞལ་མེད་ཁང་བཅས་ལས་དབང་གིས་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་
ལ་མེ་སོགས་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ནང་གི་རྒྱུན་རེ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཕྱི་ཕྱོད་ཀྱང་རྒྱུན་དེ་དག་གིས་

འཇིག་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་རྟོག་དཔྱད་མེ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ན་དགའ་བདེ་ཆུ་ལྟ་བུ་དང་། གསུམ་པ་ན་དབུགས་འབྱུང་རྩལ་རྩུང་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི་མེ་
སོགས་གྱིས་མི་འཇིག་པའང་། བཞི་པའི་སྟོམ་འཇུག་སྐྱོན་དེ་དག་གིས་མི་གཡོ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་

ཏེ། གནས་བརྒྱད་པར། སྐྱོན་བརྒྱད་ལས་ནི་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། །བཞི་པ་གཡོ་བ་མེད་པའང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༥ མེ་ཡིས་བདུན་མོ་ཆུ་ཡིས་གཅིག་ །ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ནི། གོང་
དུ། འཇིག་པ་དག་ནི་ཡང་གསུམ་ཡིན། །ཞེས་འཇིག་རྩལ་དེ་ལྟར་གསུངས་ན། འཇིག་པའི་གོ་རིམ་

ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། མེས་འཇིག་རྟེན་ཐང་བདུན་བདུད་ནས་འཇིག་པའི་འོག་ཏུ་རྒྱས་འཇིག་ཐང་གཅིག་འབྱུང་བ་ལྟར། མེས་འཇིག་ཐང་བདུན་བདུན་བདུད་པའི་འོག་ཏུ་རྒྱས་འཇིག་རེ་རེ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་
རྒྱས་འཇིག་ཐང་བདུན་ཐལ་ནས་ཀྱང་། མེས་འཇིག་ཐང་བདུན་སོང་པའི་མཇུག་ཏུ་རྩུང་གིས་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་

བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་འཆགས་གནས་འཇིག་སྟོངས་ཐམས་ཅད་སྟོམས་པའི་ཡུན་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་གཅིག་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནི་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱད་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་
པ་ནི་བསྐྱལ་ཆེན་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་ནས་འཇིག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། རྒྱ་སྟོམ་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་དབང་

གིས་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་གཉིས་པའི་རྒྱ་སྟོམ་འཇུག་བྱད་པར་དུ་འཕགས་ལ། གཉིས་པ་ལས་གསུམ་པའི་རྒྱ་སྟོམ་འཇུག་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པས། དེ་དག་གི་ལྷས་གནས་
པའང་སྙན་རིང་ལ་སྟོད་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཆོ་དང་མཐུན་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲས་པ། ཁམས་གསུམས་

@29B དགོ་ལྷ་སྒྲི་གནས་ཏིན་འགྲེལ་ཟས། །སྟོད་བཅུད་ཆད་དབྱིབས་བསྐྱལ་པའི་རྣམ་དབྱེ་སོགས། །ཤེས་པར་འདོད་པའི་སྟོ་ལྷན་དུར་པའི་བྱ། །ལེགས་བཤད་པདམའི་རྫིང་བྱ་འདིར་
འཇུག་རིགས། །ཞེས་ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་དོན་གསལ་བར་བྱད་པའི་ལེགས་བཤད་ཏིན་བྱད་དབང་པོའི་སྒྲུང་བ་

ལས་འཇིག་ཏིན་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གནས་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། ། །